

Digital Photographer

Magazyn ambitnych fotoamatorów

DPP 2/2022 POLSKA

DPP 2/2022 29 zł (w tym 8% VAT)
ISSN 2300-8475 INDEKS 298670
9 177 230 018 475 24 02
AVT
WYDAWNICTWO

GDY LICZY SIĘ **SZYBKOŚĆ!**

CZYLI JAK ROBIĆ LEPSZE ZDJĘCIA AKCJI

- FOTOGRAFIA PTAKÓW I DZIKIEJ PRZYRODY
- SPORTÓW MOTOROWYCH I EKSTREMALNYCH
- ŚLUBÓW • TAŃCA ORAZ NA KONCERTACH

Nowość

Digital
Camera
Polska

JAK DZIAŁA APARAT | OBSŁUGA | RADY EKSPERTÓW | NIEZBĘDNY SPRZĘT

FOTOGRAFIA MOŻE BYĆ PROSTA!

WSZYSTKO CO MUSISZ WIEDZIEĆ, BY ROBIĆ ŚWIETNE ZDJĘCIA

WYDANIE SPECJALNE 1/2022

45 zł (w tym 8% VAT)

Nakład: 14.500 egz.

INDEKS 406880

ISSN 2544-8471

ABC FILMOWANIA

Jak rozpocząć przygodę
z ruchomym obrazem

INTENSYWNY KURS

Od kompozycji po edycję
– poradniki krok po kroku!

W najnowszym wydaniu specjalnym Digital Camera Polska znajdziecie więc wszystko, czego potrzebujecie, aby szybko wskoczyć na kolejny poziom fotografii.

W przystępnych poradnikach krok po kroku tłumaczymy zasady działania najważniejszych układów cyfrowego aparatu, objaśniamy tryby i funkcje, które pozwolą Wam przejąć kontrolę, by fotografować bardziej świadomie.

Pokażemy Wam, że fotografia może być prosta!

ZAMÓW Z BEZPŁATNĄ PRZESYŁKĄ

www.UlubionyKiosk.pl

Doświadczenie jest dziś ważniejsze od sprzętu. Bo jeśli nie możemy czegoś zaplanować, musimy nauczyć się przewidywać

Co łączy fotografię ptaków, tańca, ślubną i sportów motorowych? Z pozoru niewiele. Ale przecież znacie już odpowiedź. Jest to okładowa „szybkość” – szybkość wydarzeń, które rozgrywają się przed Waszym obiektywem, i szybkość reakcji, której sytuacje te od Was przeważnie wymagają. Wszystkie te gatunki, choć tak odległe, są odmianą fotoreportażu, a jego immanentną cechą jest właśnie nieprzewidywalność.

W odróżnieniu od fotografii kreatywnej w żadnej z tych dziedzin nie mamy zasadniczo wpływu na rozwój sytuacji. A to oznacza, że odpowiednie przygotowanie i warsztatowe umiejętności odgrywają jeszcze większą

rolę. Również wybór sprzętu, jego dogłębne poznanie i konfiguracja są tym razem wyjątkowo ważne. W fotografii akcji jesteśmy zależni od możliwości naszego aparatu – szybkości systemu AF, algorytmów śledzenia, trybu seryjnego oraz pojemności bufora pamięci. Na szczęście skok technologiczny, jaki dokonał się na przestrzeni ostatnich kilku lat, znacząco obniżył próg wejścia do świata szybkiej fotografii.

Ważniejsze od specyfikacji naszego aparatu pozostają nadal zdobyta wiedza i doświadczenie. Bo jeśli nie możemy czegoś zaplanować, musimy nauczyć się to przewidywać. Gdzie ustawić się na torze, by mieć efektowny czysty kadr, gdy bolid wejdzie w wiraż? Jak fotografować drapieżniki, by pokazać je w całej okazałości (ptaki na przykład zawsze lądują pod wiatr)? Między innymi o tym przeczytacie w najnowszym wydaniu *Digital Photographer Polska!*

Miłej lektury!
Maciej Zieliński
Redaktor naczelny

W numerze

6 Red Bull Illume2021

Oto najlepsze zdjęcia sportów ekstremalnych ostatnich 3 lat

14 Jak robić mistrzowskie zdjęcia sportu

Od tenisa ziemnego przez lekkoatletykę i pływanie po mistrzostwa świata w piłce nożnej – profesjonalny fotograf sportowy Joel Marklund zdradza nam sekrety zdjęć godnych podium.

26 Szybkie aparaty. Sportowe samochody

James Mann zdradza sekrety wykonywania swoich niesamowitych zdjęć motoryzacyjnych

42 Wykorzystaj w pełni możliwości autofokusa

Jak poprawić szybkość i dokładność działania systemu ustawiania ostrości

44 Perfekcyjne panoramowanie

Jak oddać na zdjęciach wrażenie szybkości podczas fotografowania sportów motorowych

50 Potęga natury

Fotograf dzikiej przyrody David Lloyd słynie z uwieczniania piękna zwierząt w ich naturalnym środowisku. Obecnie angażuje się też w zbieranie funduszy na ich ochronę

58 Zawsze ostro!

Kluczowe sposoby tworzenia ostrych obrazów, pełnych szczegółów i tekstur, które powinien opanować każdy fotograf akcji!

© Will Saunders

70 Sztuka operowania wielkością przysłony

Jak świadome operowanie wielkością otworu względnego obiektywu może wpłynąć na wygląd zdjęć ukazujących dzikie zwierzęta

84 Jeszcze lepsze zdjęcia ptaków

Od ostrych jak brzytwa zbliżeń po sylwetki w locie – poznaj wskazówki i triki niezbędne do robienia wspaniałych zdjęć naszych pierzastych przyjaciół

96 Fotografia jak muzyka

Kevinowi Nixonowi nie jest obce fotografowanie zarówno na scenie, jak i w studio. Oto jego rady dotyczące wykonywania świetnych zdjęć portretowych oraz dynamicznych ujęć na koncertach.

108 Okiem tancerza

Wejść do krainy fantazji i dowiedź się, jak Tyrone Singleton znajduje inspirację do swoich zdjęć

116 Nowoczesna fotografia ślubna

Jak wejść w świat fotografii ślubnej? Oto techniki i style, które warto znać i stosować, by robić efektowne i ponadczasowe zdjęcia weselne!

130 Tele zoomy klasy 70–200

Czy nowe wersje klasycznych reporterskich zoomów 70-200 mm f/2,8 do bezlusterkowców są lepsze od swoich lustrzankowych poprzedników?

138 Sportowe zoomy

Prawie każdy aparat systemowy pozwoli Wam rejestrować zachwycające zdjęcia sportowe, ale już obiektywy powinniście wybierać z największą starannością.

14

Jak robić mistrzowskie zdjęcia sportu

© Joel Marklund

70

Sztuka operowania wielkością przysłony

26

Szybkie aparaty
Sportowe samochody

© James Mann

50
Potęga natury

© David Lloyd

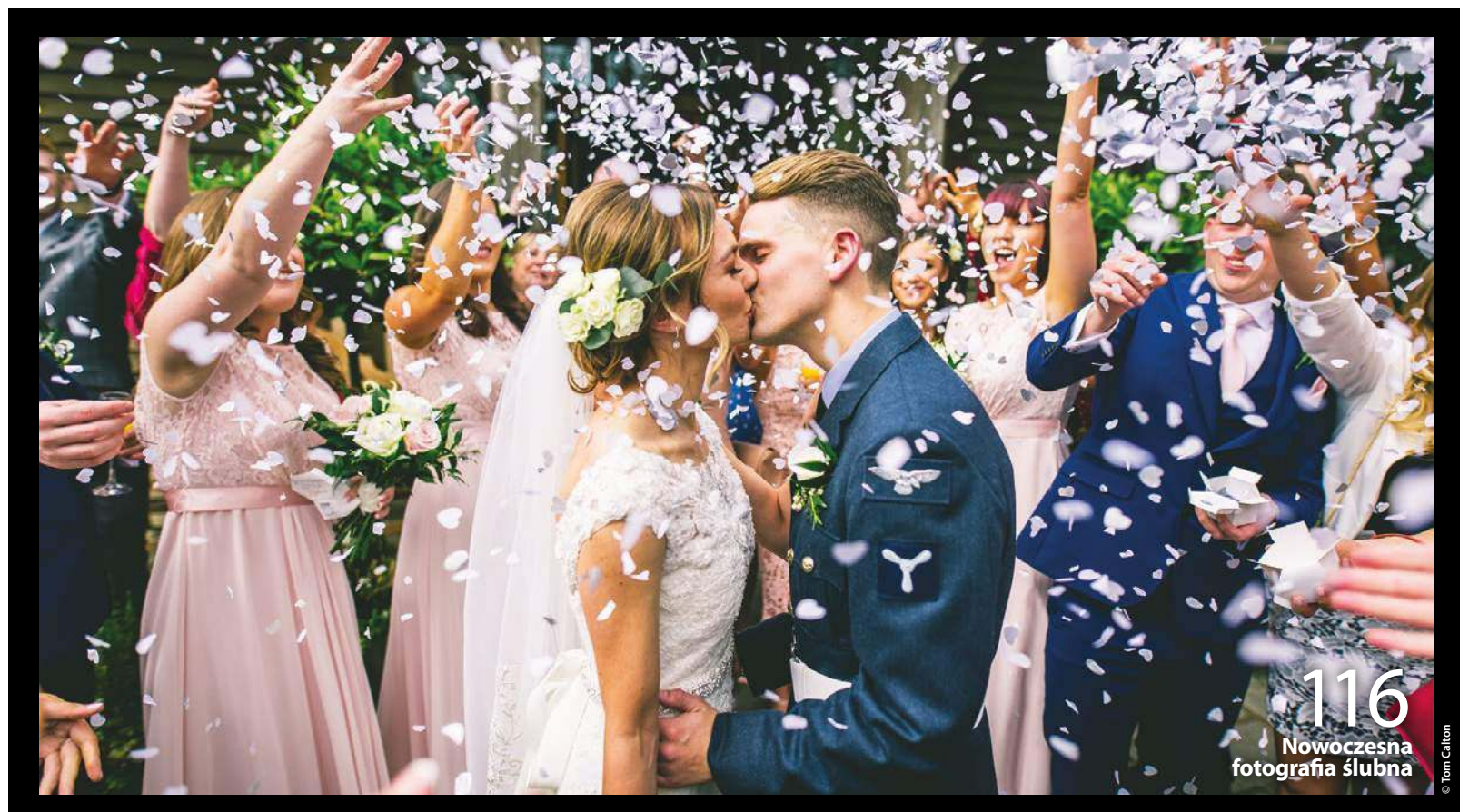
84
Jeszcze lepsze
zdjęcia ptaków

© Ralph Lightman

96
Fotografia
jak muzyka

© Kevin Nixon

116
Nowoczesna
fotografia ślubna

© Tom Calton

Red Bull Illume2021

Oto najlepsze zdjęcia sportów ekstremalnych ostatnich 3 lat

Z każdą edycją konkurs *Red Bull Illume* prezentuje coraz lepsze prace. Wygląda na to, że decyzja o organizowaniu wydarzenia co dwa lata wychodzi wszystkim na dobre. Tym razem ze względu na pandemię mieliśmy do czynienia z jeszcze dłuższą, bo aż 3-letnią przerwą. Lockdowny uziemiły fotografów, a najlepsze zdjęcia akcji łączą często sportową pasję z niesamowitymi lokacjami. Organizator dał więc uczestnikom czas na powrót na stare tory. W tegorocznej edycji zdjęcia rywalizowały w 11 kate-

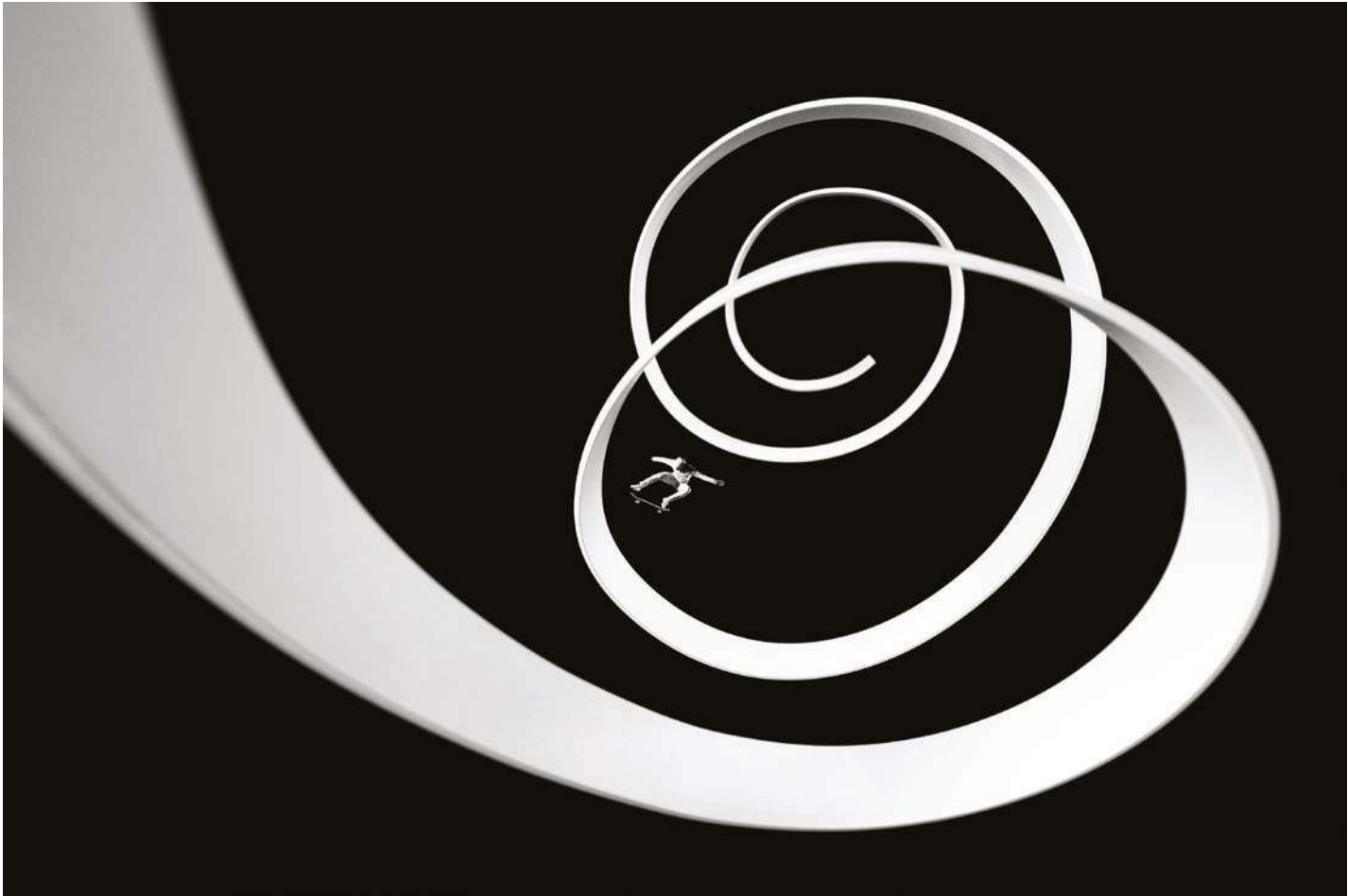
goriach, a do konkursu nadesłano w sumie ponad 41 tysięcy zgłoszeń. Obrady jury trwały od sierpnia aż do października. Ich efekt mogliśmy śledzić na bieżąco, bo organizatorzy etapami ogłaszali zwycięzców kolejnych kategorii. Głównym zwycięzcą został Will Saunders za zdjęcie przedstawiające wspinacza Jake'a Talleya, odpadającego od skalnej ściany. Zdjęcie zrobił w stanie Utah, w USA. Wcześniej zdjęcie Willa zostało nagrodzone również w kategorii Masterpiece by SanDisk Professional.

GRAND PRIX

„Niejednokrotnie fotografowałem już odpadania zwane whipperami, ale tym razem chciałem spróbować czegoś innego. Wraz z ekipą udałem się do swojej ulubionej miejscówki na pustyni, aby się powspinać i przy okazji sprawdzić nowe pomysły na zdjęcia. Poprosiłem Jake'a, aby przybrał nieco bardziej dynamiczną pozę podczas spadania. Jake ułożył swoje ciało z niezwykłą gracją i stylem, dzięki czemu zrobiłem wyjątkowe zdjęcie, które wyróżnia się na tle typowych fotografii wspinaczkowych. Jego poza przywodzi na myśl superbohatera”.

Powyżej, po lewej

**@Yhabril, 1. miejsce
Best of Instagram by Lenovo**

„Ciężko pracowaliśmy przez cały tydzień, przygotowując teren do tego zdjęcia. W przypadku tego typu ujęć szczególnie ciężko jest ustawić obydwa kickery w odpowiednim miejscu kilka dni wcześniej. Sprawę dodatkowo utrudnia fakt, że do akcji dochodzi na wysokości 3 000 m n.p.m., a na miejsce musisz zabrać ze sobą ciężki sprzęt. Gdy sceneria jest już gotowa, czekasz na odpowiedni moment, modląc się o bezchmurne niebo, jednocześnie ufając, że riderzy idealnie zsynchronizują swoje skoki i wykonanie tricku handplant. Tego dnia wspięliśmy się na górę na epicką sesję o zachodzie słońca, chcąc przetestować kickery i przygotować się na zdjęcia z księżycem w tle. Kiedy księżyc zaczął wschodzić, udałem się na swoją miejscówkę 300 m dalej. Komunikowaliśmy się przez krótkofalówki. To niesamowite, że udało nam się zrobić to zdjęcie już przy drugim podejściu. To rezultat doskonałej pracy zespołowej”.

Po lewej, na dole

**Jan Kasi, 1. miejsce
Creative by Skylum**

„Pomyśl na to zdjęcie przyszedł mi do głowy przypadkiem, podczas realizacji kampanii opartej na złudzeniu optycznym zwanym wymuszoną perspektywą. Brzmi to może dość skomplikowanie, ale właśnie to robią tysiące turystów pod Krzywą Wieżą w Pizie, udając, że ją podpierają. Nie ważne, czy jesteśmy na urlopie, sesji

Powyżej

**Rod Hill, 1. miejsce
Energy by Red Bull Photography**

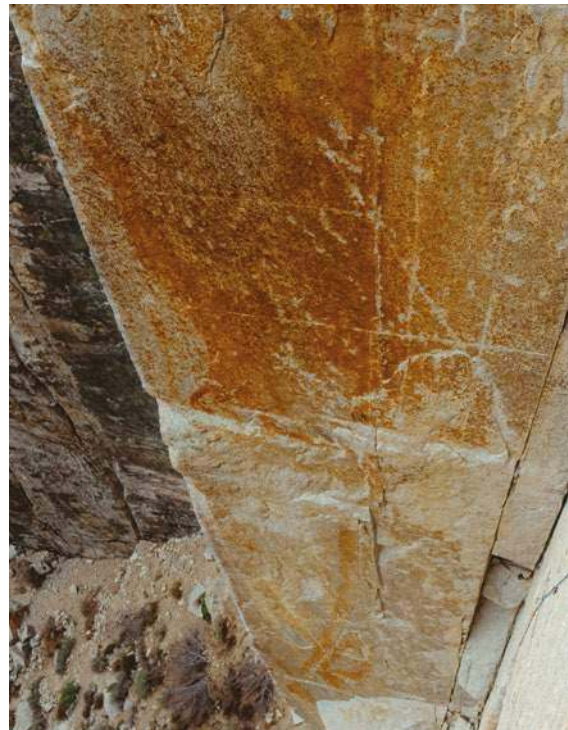
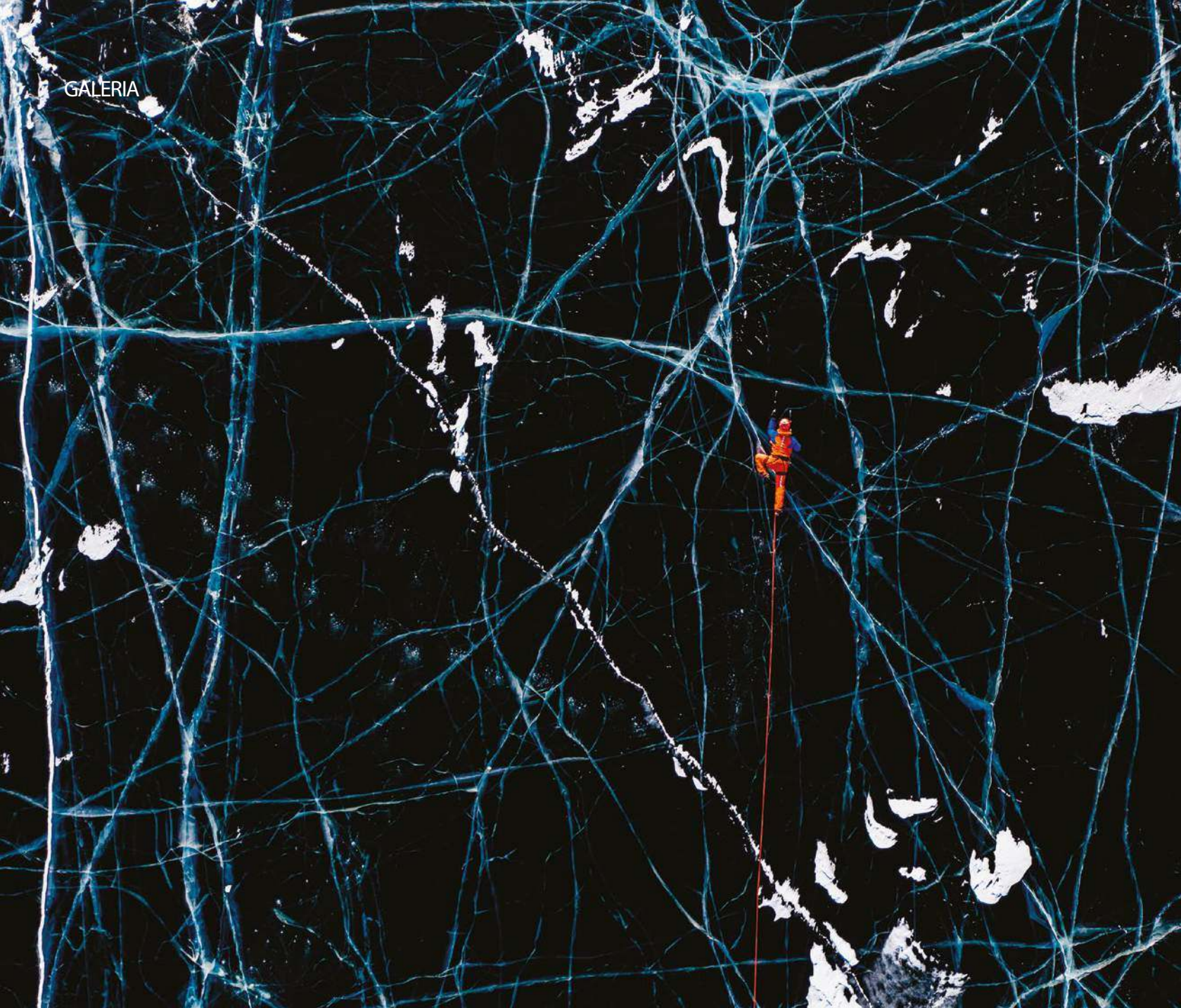
„To zdjęcie zostało zrobione czystym przypadkiem. River Mutton miała już wracać, ale postanowiła popłynąć jeszcze jeden raz. Kiedy wspięła się ponownie do miejsca startu, ja już zdążyłem spakować swój sprzęt. Skoro ona podjęła decyzję, że warto spóźnić

się do pracy, ja zacząłem biec jak szalony ze swoim aparatem w dół rzeki. Rezygnowanie

Nigdy nie rezygnuj z okazji do zrobienia świetnego zdjęcia

zdjęciowej, czy spacerze przez miasto – nasza wyobraźnia nieustannie pracuje i zamienia interesujące elementy architektury w tło, również dla sportowych wyczynów. Narzędzia takie jak wymuszona perspektywa umożliwiają mi przesuwanie granic, naginanie rzeczywistości i wprowadzenie zawodnika w zupełnie surrealistyczne środowisko”.

z okazji do zrobienia potencjalnie świetnego zdjęcia nigdy nie jest dobrym pomysłem. Nie miałem czasu na powrót do mojej ulubionej miejscówki, więc zamiast tego spróbowałem innej perspektywy. Nagle światło zagrało w zupełnie nowy dla mnie sposób. Od razu wiedziałem, że to jest to”.

Polewej

**Thomas Monsorno, 1. miejsce
Innovation by EyeEm**

„W lutym 2020 r. udałem się na Syberię z zawodnikiem Mammut Pro Team Danim Arnoldem nad Bajkał – najgłębsze jezioro świata. Musieliśmy przemieścić się od bezkresnego, skutego lodem jeziora do pionowej ściany lodu i otworzyć dziesięć nowych tras wspinaczkowych. O tej porze roku warunki są tam ekstremalne (temperatura spada do -35°C), dlatego nikt nie próbował wcześniej wspinąć się w tym miejscu. Po jeziorze mogliśmy poruszać się tylko za pomocą poduszkowca, więc polowanie na to jedno idealne ujęcie okazało się niezwykle przygodą. Pierwsze kroki postawione na zamrzniętej tafli jeziora zrobiły na nas ogromne wrażenie. Spojrzenie w dół przez grubą, całkowicie przezroczystą pokrywę lodu na najgłębszym jeziorze świata to niezapomniane przeżycie”.

Poniżej

**Carolyn Unrath, 1. miejsce
Lifestyle by COOPH**

„Zdjęcie zatytułowane *Surfmask* jest częścią serii, którą przygotowałam wspólnie z Peterem Scherbem w Monachium w maju 2020 r. Od zawsze uwielbiałam widok surferów ujeżdżających fale rzeki Eisbach w całym Monachium. Właśnie dlatego dołączyłam do Andiego podczas jednej z jego pierwszych sesji na rzece po zniesieniu lockdownu w 2020 r. Na zdjęciu widzimy go w drodze nad Eisbach”.

Polewej, na dole (skrajnie)

**Markus Berger, 1. miejsce
Playground by WhiteWall**

„Szalona lokalizacja na lodowcu Hintertux. Pod jego powierzchnią znajduje się podziemne jezioro, gdzie temperatura wody wynosi $-0,8^{\circ}\text{C}$. Red Bull zorganizował świetną ekipę, która jako pierwsza wykorzystała to środowisko do wakeboardingu. Dominik Hernler wykonał swoje trudne zadanie po mistrzowsku. Uzbrojony w kombinezon o grubości 6,5 mm nie wahał się nawet przez chwilę. Było to ekstremalne wyzwanie także pod względem fotografii z uwagi na niską temperaturę, wilgoć i lodowatą wodę. Po trzech godzinach w wodzie straciłem czucie poniżej pasa, a jeden z moich aparatów przestał działać. Kiedy Dominik w końcu wkroczył do akcji, miałem szczęście, że udało mi się zrobić zdjęcie w odpowiednim momencie. Poczułem ogromną ulgę, gdy na ekranie pojawił się właśnie ten obraz. Chwilę potem aparat po prostu wyłączył się i nie działał przez trzy dni, dopóki całkowicie nie wysechł”.

Poniżej (na środku)

**Victoria Kohner-Flanagan, 1. miejsce
Emerging by Black Diamond**

„Spędziłam zimę 2021 r. w vanie między skałami Buttermilk Country w Kalifornii. Nasze dni wyglądały podobnie: pobudka, kawa, wspinaczka. Tego dnia Jack nabrał ochoty na test swoich fizycznych możliwości na skale zwanej Queen of Heartbreaks. Przed zapięciem na ostrym końcu Jack wydawał się wyjątkowo zdenerwowany. Z dołu 39-metrowa ściana robiła onieśmielające wrażenie, a szczyt był praktycznie niewidoczny. Gdy Jack przystąpił do akcji, niebo pociemniało i zerwał się wiatr. Pnąc się w górę gładkiej ściany, znalazł zaskakujące miejsce, w którym mógł odpocząć bez trzymanki. Gdy zrobiłam to zdjęcie, z jego twarzy zniknęły wszelkie ślady wątpliwości. W dotarciu do łańcuchów nie przeszkodził mu nawet deszcz”.

Straciłem czucie poniżej pasa, a jeden z moich aparatów przestał działać

Bruno Long, 1. miejsce RAW

„Od zawsze lubiłem bawić się kurzem i światłem podczas fotografowania kolarstwa górskiego. To dość przypadkowy proces, ponieważ kurz i światło zachowują się różnie w zależności od sytuacji. Ten konkretny odcinek trasy był wyjątkowo stromy, a lokalny rider Dylan Siggers był w swoim żywiole. W momencie zrobienia tego zdjęcia pokonywał tę sekcję drugi czy trzeci raz, więc wiedziałem już, w którym miejscu pojawi się w kadrze, i zdołałem idealnie uchwycić moment, w którym wyłonił się z kurzu”.

Joel Marklund

Joel Marklund jest głównym fotografem *Bildbyrå*, wiodącej szwedzkiej sportowej agencji fotograficznej. Był fotoreporterem na kilku igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach Europy i pucharach świata, a także regularnie dokumentował turniej tenisowy Wimbledon i inne najważniejsze imprezy sportowe na całym świecie. Więcej informacji na temat Joela można znaleźć na: www.joelmarklund.com @joelmarklund

Jak robić mistrzowskie...

Zdjęcia sportu

Zdjęcia i tekst: Joel Marklund

Od tenisa ziemnego przez lekkoatletykę i pływanie po mistrzostwa świata w piłce nożnej – profesjonalny fotograf sportowy i ambasador Nikon **Joel Marklund** zdradza nam sekrety zdjęć godnych podium.

W zeszłym roku mieliśmy wyjątkowo sportowe lato: opóźnione Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Euro 2020, turniej tenisowy Wimbledon i Letnie Igrzyska Olimpijskie w Tokio. A wszystkie te wspaniałe imprezy na przestrzeni kilku miesięcy. Po długiej przerwie spowodowanej pandemią, widzowie z utęsknieniem czekali na możliwość powrotu na stadiony, a współzawodnictwo drużyn i sportowców znów znalazło się w centrum zainteresowania. Po nieco martwym sezonie fotografowania wydarzeń, w których niemal w ogóle nie uczestniczyli kibice, nie mogłem się

już doczekać, by ponownie uchwycić wspaniałe sportowe emocje i porywającą atmosferę tłumów.

Ten rok zapowiada się równie spektakularnie, ponieważ na horyzoncie są już takie wydarzenia jak Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej, Puchar Świata Ligi Rugby i Tour de France. Takie imprezy są dla każdego profesjonalnego fotografa sportowego wspaniałą okazją do wykonania świetnych zdjęć.

Na kolejnych stronach postaram się pokazać Wam, jak wyglądają kulisy mojej pracy, mam też dla Was kilka rad!

Poprzednia strona
Skok z radości

Żeby zrobić to zdjęcie kubańskiej tyczkarki, Joel położył się płasko na ziemi. „Aby uzyskać ciekawy kąt widzenia, często musisz przyjąć niewygodną pozycję”.

Powyżej

Duży kontrast

Czarno-białe ujęcia mają czasem dużo większą siłę wyrazu. To zdjęcie pływaka Michaela Phelpsa Joel uchwycił, leżąc na trampolinie znajdujące się nad basenem.

Z prawej, u góry

W pogoni za grupą

Złapanie wszystkich kluczowych zawodników techniką panoramowania było nie lada wyzwaniem.

Na dole, z prawej

Upadły bohater

Pekin, 2008 r. Szwedzka sportsmenka przewróciła się w trakcie półfinałowego biegu przez płotki. Ujęcie ukazuje jej emocje, gdy zdaje sobie sprawę z konsekwencji swojego błędu. Pozostali zawodnicy kontynuują sprint do mety dopowiadając szerszą historię.

Nie potrzebujesz aż tak drogiego i wyrafinowanego sprzętu do dokumentowania lokalnych rozgrywek czy szkolnego dnia sportu.

Droga do zawodowstwa nie jest łatwa. By zajmować się fotografią sportową profesjonalnie, trzeba mieć długie i jasne szkła oraz korpusy z najwyższej półki, a te jak wiadomo nie są tanie. Do tego uzyskanie akredytacji na duże wydarzenia przypomina dylemat „co było pierwsze: jajko czy kura”. Aby dostać wstęp na obiekt, musisz pokazać profesjonalne portfolio zdjęć sportowych, jednak aby je stworzyć, musisz mieć najpierw dostęp do sportowców na ważnych imprezach. W praktyce oznacza to więc, że droga na olimpijski stadion prowadzi przez lokalne tytuły prasowe i agencje oraz - krok po kroku - wydarzenia coraz większej rangi.

Nic nie jest jednak niemożliwe i możesz zacząć od małych rzeczy, na przykład dokumentowania rozgrywek lokalnej drużyny amatorskiej lub mniejszych wydarzeń sportowych. Myślę, że ta rada przyda Ci się, bez względu na poziom lub rodzaj dyscypliny sportu, którą chcesz fotografować.

Zacznij od dziedziny sportu, w której czujesz się najbardziej komfortowo, i w przypadku której masz możliwość robienia zdjęć z bliska. Jeśli będzie to na przykład drużyna szkolna Twojego dziecka, będziesz mógł być blisko akcji i oczywiście wszystkich emocji związanych z rozgrywkami. Nie stój w miejscu, fotografuj z wysokości oczu (ukłęknij lub połóż się na ziemi, aby uzyskać niecodzienne kąty widzenia), jeśli masz drugi, zapasowy korpus i obiektyw szerokokątny, dokup zdalny wyzwalacz i umieść cały zestaw tuż za bramką lub linią mety, aby móc uchwycić pełne dynamiki ujęcia z niecodziennego punktu widzenia.

Wiele najlepszych zdjęć sportu wcale nie powstaje na dużych imprezach, ponieważ fotografowie mają często bardzo ograniczoną swobodę poruszania się po obiekcie. Zdjęcia często są więc bardzo podobne. Dlatego mniej prestiżowe wydarzenia są zdecydowanie lepsze na początek. Pozwalają znacznie lepiej spożytkować czas, wypróbować i przećwiczyć różne podejścia, techniki i perspektywy.

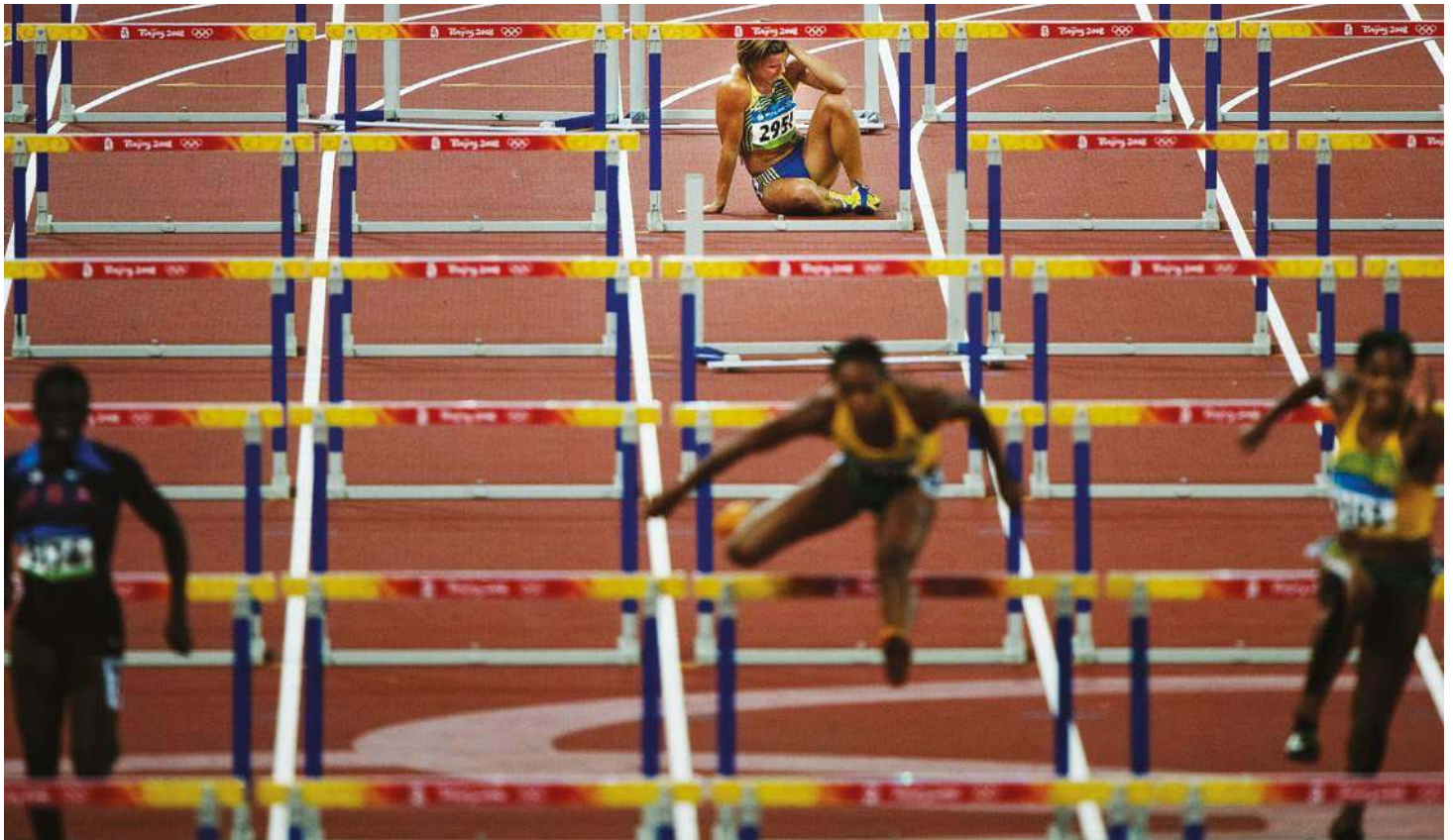
Zestaw zawodowca

Niestety nie da się od tego uciec. W fotografii sportowej dobry sprzęt ma ogromne znaczenie. Musisz być w stanie uchwycić akcję rozgrywającą się w ułamkach sekundy, niezwykle dokładnie ustawiając przy tym ostrość. Dlatego jako zawodowiec używam najlepszych aparatów firmy Nikon i jasnych teleobiektywów. Taka optyka kosztuje majątek, co sprawia, że amatorowi trudno jest uzasadnić wydanie takich pieniędzy. Szkła takie są niezbędne do fotografowania wydarzeń rangi międzynarodowej, jak mistrzostwa Europy czy igrzyska olimpijskie, ale nie będziesz potrzebować aż tak drogiego i wyrafinowanego sprzętu do dokumentowania lokalnych rozgrywek czy szkolnego dnia sportu. Na początek wystarczy poręczny zoom kalsy 70-300 mm a z czasem możesz pomyśleć o dłuższej optyce 100-400 mm lub jasnym 70-200 mm z telekonwerterem. Jeśli jakimś cudem uda Ci się dostać na dużą imprezę, dłuższy obiektyw zawsze możesz po prostu wypożyczyć.

Kilka aparatów

W przypadku wielu dyscyplin sportowych musisz być w stanie uchwycić wszystko - akcja meczu może się przenieść w ciągu kilku sekund z drugiej strony boiska pod bandę tuż przed Tobą. Często niezbędne jest więc posiadanie kilku korpusów. Nie ma czasu na zmienianie obiektywów, kiedy trzeba szybko dokumentować rozgrywające się wydarzenia.

Mój zestaw podstawowy składa się z dwóch lub trzech aparatów, wyposażonych w różne obiektywy, w zależności od rodzaju fotografowanego sportu. D6 to fenomenalny korpus dla fotografów sportowych. Matryca ma tylko 20 Mp, ale dzięki temu staram się precyzyjniej komponować od razu w trakcie robienia zdjęcia. Rozdzielczość z nawiązką rekompensuje też tryb seryjny, dokładny autofocus z zaawansowanymi funkcjami śledzenia obiektów oraz genialna ergonomia. Mniejsze rozmiary plików oznaczają też, że obrazy takie można również szybciej przysyłać i przetwarzać, co ma kluczowe znaczenie,

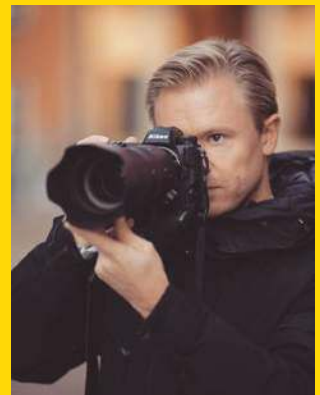
jeśli musisz dostarczać zdjęcia do redakcji czy agencji w ciągu kilku sekund od ich wykonania.

Aparaty bez lustra w fotografii sportowej

W zeszłym roku pojawił się w mojej torbie Nikon Z 6II. To bardziej przystępny cenowo aparat o dużej częstotliwości wykonywania ujęć. W rzeczywistości dopiero zaczynamy dostrzegać potencjał drzemiący w bezlusterkowcach. Podczas fotografowania wielu dyscyplin sportowych, takich jak tenis czy golf, istotną zaletą aparatów bez lustra jest dużo cichsza praca migawki. Dźwięk „klapiącego” lustra w cyfrowej lustrzance może rozpraszać, a więc fotografowanie podczas serwu lub zamachu może być niedozwolone. Również algorytmy trybów śledzenia twarzy nieustannie są poprawiane - w przyszłości bezlusterkowce mogą zrewolucjonizować tę dziedzinę fotografii.

Nikon Z 9 w akcji

Joel miał już okazję fotografować nowym topowym korpusem Nikon Z9, podczas zimowych Igrzysk Olimpijskich w Pekinie. Jak mówi największym zaskoczeniem, obok szybkości AF i trybu seryjnego, była wydajność baterii nawet w bardzo niskich temperaturach. „Nie wymieniałem baterii przez cały dzień. Mogłem biegać z aparatem przez 8 h przy -20 C stopni i ciągle mieć włączony transfer plików.

JPEG czy RAW?

Wielu fotografów sportowych tradycyjnie zapisuje zdjęcia w formacie JPEG. Aparat od razu daje naprawdę dobre i lekkie pliki, dzięki czemu są one natychmiast gotowe do przesłania. Jednak ja przez ostatnich dziesięć lat robiłem zdjęcia wyłącznie w formacie RAW, aby zachować większą swobodę edycji i maksymalną jakość ujęć. Decyduję się na rejestrowanie JPEG-ów tylko wówczas, gdy mam naprawdę słabe połączenie internetowe.

Czym fotografować sport? Oto dwa zestawy na bardzo dobry początek

Stabilny zasięg

Uniwersalne zoomy o dużym zasięgu bywały kompromisem jakości i uniwersalności. Ale nowe modele projektowane dla bezlusterkowców to już naprawdę dobre osiągi w przystępnej cenie. Nie są może tak jasne jak zawodowe zoomy, ale dopóki fotografujemy wydarzenia plenerowe nie będzie to żadnym utrudnieniem. Zwłaszcza z optyczną stabilizacją VR.

Nikon Z 50 + Z DX 50-250 MM

Aparaty z mniejszą matrycą formatu APS-C (DX) idealnie nadają się do nauki fotografii sportu. Mnożnik ogniskowej (tzw. crop) działa tym razem na korzyść fotografa, zwiększając zasięg optyki o 1,5x. Oznacza to, że uniwersalny i niedrogi zoom Nikkor Z DX 50-250 mm f/4,5-6,3 VR, po przeliczeniu dla pełnej klatki, daje nam na długim końcu ekwivalent ogniskowej 375 mm. A to już wystarczy by śledzić akcję nawet pod bramką przeciwnika. Nie jest może tak jasny jak profesjonalne szkła, ale nowe korpusy Nikon Z nie boją się wysokich czułości - kompaktowy Z 50 pozwala bezpiecznie podbić ISO do 12800, a do tego może pochwalić się szybkim AF (209 pól) i trybem seryjnym 11 klatek na sekundę!

Nikon Z 6II + Z 70-200 MM + TC 2x

Jeśli o fotografii sportu myślicie na poważnie, najlepszą inwestycją na start będzie niewątpliwie Nikon Z6 II. Druga generacja tej pełnoklatkowej bestii to jeszcze lepsza wydajność systemu AF, 3x większy bufor (do 124 plików RAW) i tryb seryjny 14 kl./s. Do tego możliwość zasilania z USB-C, dopracowana ergonomia i bardzo dobry wizjer. A co z optyką? Jeśli jasne telezoomy są nadal poza Waszym zasięgiem, warto zacząć od klasycznego reporterskiego tele Nikkor Z 70-200 mm f/2,8 VR S. Sprawdzi się w większości sytuacji a jego zasięg można efektywnie wydłużyć stosując telekonwertery TC-2.0x lub TC-1.4x. Pierwszy z nich pozwoli podwoić zakres bez wpływu na jakość optyczną i skuteczność systemu AF oraz stabilizacji. Spadek jasności o jedną przysłonę również nie będzie problemem przy stałej wartości f/2,8.

Wybór obiektywu

W przypadku fotografowania wydarzeń sportowych zwykle znajdujesz się dość daleko od zawodników, więc koniecznością staje się używanie teleobiektywu. Przeważnie też robisz zdjęcie z zastosowaniem krótkich czasów otwarcia migawki i często w słabym oświetleniu, więc preferowane są jasne obiektywy, które pozwalają szeroko otworzyć przysłonę. I nie chodzi tylko o to by zamrozić ruch, ale także by wyodrębnić obiekt z tła. Pozwala to skupić uwagę na bohaterze zdjęcia, ale też pozbyć się banerów i reklam, znajdujących się na trybunach. Stąd konieczność ustawienia przysłony $f/4$ a nawet $f/2,8$, aby można było je skutecznie rozmyć.

Fotografując mecz piłki nożnej mam przy sobie trzy korpusy: jeden z obiektywem Nikkor 24–70 mm $f/2,8$ lub 14–24 mm $f/2,8$, drugi z zoomem 70–200 mm $f/2,8$, a trzeci ze szkłem stałogniskowym 400 mm $f/2,8$, czasami jeszcze z telekonwerterem, aby zwiększyć jego zasięg (w zależności od wielkości obiektu, na którym fotografuję). Każde boisko piłkarskie jest inne, podobnie jak i odległość dzieląca fotoreporterów od jego linii bocznych. Jeśli mecz odbywa się w hali sportowej, światła jest mniej, ale fotografów od zawodników dzieli znacznie mniej dystans. Osobiście używam zwykle zoomu 70–200 mm $f/2,8$ oraz teleobiektywu 400 mm, zaś jeśli mogę podejść naprawdę blisko, to niesamowitym szkłem do fotografowania sportu jest model Nikkor 105 mm $f/1,4$. Jednak dobre ujęcia, zwłaszcza jeśli chodzi o bardziej kreatywne obrazy, nie powstają tylko przy użyciu obiektywów długoogniskowych. Używam całej gamy optyki – od rybiego oka 8–15 mm, poprzez 14–24 mm, 24–70 mm, i 70–200 mm, po klasyczną jasną pięćdziesiątkę $f/1,4$. Wszystko zależy od rodzaju fotografowanej dyscypliny sportu oraz tego, jaki mam pomysł na zdjęcie.

Z lewej, powyżej Żelazna pięść

To zdjęcie świętującego Andy'ego Murraya sprawia wrażenie, jakby krzyczał na swoją pięść!

Powyżej Podniebny lot

Skoki z wieży pojawiły się w programie mistrzostw świata po raz pierwszy kilka lat temu na zawodach w Budapeszcie. Celowe wykluczenia z kadru trampoliny sprawiło, że obraz jest ciekawszy. Dzięki temu oglądający na chwilę się zatrzymuje i zastanawia nad tym, co widzi.

Z lewej, na dole W wyroku

Aby móc wyodrębnić z tła Novaka Djokovica wyciągającego się do piłki podczas meczu na korcie Wimbledonu, Joel użył obiektywu Nikkor 105 mm $f/1,4$.

Jak ustawić aparat do zdjęć sportu

W przypadku fotografowania wydarzeń sportowych, aby móc zamrozić akcję, zazwyczaj stosuje się krótkie czasy otwarcia migawki, wynoszące około $1/1000$ s, lub, w przypadku niektórych dyscyplin, jeszcze krótsze. Przez większość czasu używam aparatu w trybie manualnym z największym otworem przysłony, jaki pozwala ustawić wykorzystywany akurat obiektyw. Przemykam przysłonę tylko wtedy, gdy zależy mi na zwiększeniu głębi ostrości.

Czułość matrycy dobieram tak, aby móc robić zdjęcia z pożądanym czasem otwarcia migawki. Nowoczesne aparaty, nawet te mniej zaawansowane, umożliwiają robienie doskonałej jakości obrazów nawet przy bardzo wysokiej czułości rzędu ISO 6400 czy nawet 12800 (co nie jest wcale rzadkością podczas fotografowania zawodów rozgrywanych w halach sportowych).

Czasami, gdy używam korpusów wyzwanych zdalnie, korzystam z trybu preselekcji migawki i funkcji ISO Auto, która jest pomocna zwłaszcza, jeśli fotografujesz w zmieniających się ciągle warunkach oświetleniowych.

Szybka zmiana

Chociaż kombinacja krótkiego czasu otwarcia migawki, dużego otworu przysłony i wysokiej czułości matrycy jest niezbędna do uchwycenia dynamicznych akcji na boisku, niekoniecznie będziesz chciał używać jej do każdego zdjęcia. Aparaty Nikon oferują świetną opcję o nazwie Przywołaj funkcje fotografowania. Pozwala ona

szybko przełączać się między ustawieniami za pomocą jednego przycisku znajdującego się na przedniej ścianie obudowy tuż obok mocowania obiektywu. Dzięki temu mogę przełączać aparat z ustawień odpowiednich do fotografowania akcji w ustawienia właściwe przy panoramowaniu, a następnie szybko zwolnić przycisk i wrócić do parametrów pozwalających zamrażać ruch.

Jest to niezwykle przydatne w przypadku dokumentowania meczów piłki nożnej – podczas gdy połowa boiska znajduje się często w cieniu, jego druga połowa może być w mocnym słońcu.

Fotografowanie serią

Zawsze mam włączony w aparacie ciągły autofocus i tryb wykonywania ujęć serią o dużej częstotliwości, ale doświadczenie nauczyło mnie, by zachowywać spokój i rejestrować sekwencje tylko we właściwym momencie – nie robię wcale tak dużo zdjęć, jak mogłoby się wydawać. Po meczu towarzyskim piłki nożnej rozmawiałem z jednym z kolegów, który wykonał ponad 7000 ujęć, a ja tylko 700, ale i tak to mnie udało się przesłać ich więcej do agencji. Zamiast rejestrować wiele długich serii, staram się zrobić po prostu jak najlepsze ujęcia. Im mniej robię zdjęć, tym mniej czasu zajmuje mi ich wybieranie. Wykonując setki zdjęć, nie tylko będziesz się rozpraszać, próbując znaleźć te, które warto przesłać, ale możesz też stracić okazję do wykonania zrobienia zdjęcia, gapiąc się w wyświetlacz w każdej wolnej chwili. Pomijam już fakt, że na małym ekranie nie zawsze widać też wszystkie szczegóły.

Jak uchwycić akcję

Aby móc zrobić doskonale zdjęcia sportowe, musisz być we właściwym miejscu we właściwym czasie. Kiedy fotografuję mecz konkretnej drużyny piłkarskiej, to w przerwie zmieniam swoją pozycję, aby podczas obu połów być jak najbliżej zawodników grających w ataku. Na niektórych boiskach diodowe tablice reklamowe nie stykają się ze sobą w narożnikach, aby umożliwić dostęp do płyty. Jeśli to tylko możliwe, lubię się tam zakraść, co pozwala mi robić zdjęcia z poziomu gruntu, zamiast fotografować ponad reklamami – w ten sposób lepiej widzę grę i jestem bliżej akcji. Sprawia to też, że mogę rejestrować obrazy z preferowanej niższej perspektywy.

Staram się ponadto brać pod uwagę porę dnia, w której rozgrywany jest mecz. Mogę wówczas wybrać pozycję w zależności od tego, gdzie będzie padać światło rano lub po południu.

Wybór odpowiedniego miejsca

Aby zająć dobrą pozycję, czasami wystarczy pojawić się po prostu odpowiednio wcześniej. Innym razem, na przykład podczas mistrzostw Europy lub świata, musisz przebywać w przydzielonym Ci sektorze. Fotoreporterzy największych agencji dostają najlepsze pozycje, a pozostali zajmują te, które są wolne.

Nawet podczas mistrzostw Europy dostępnych jest tylko 16 miejsc wzdłuż boiska, a do tego tylko dwa w każdym narożniku, więc nie ułatwia to pracy. To, czy uda Ci się złapać dobre miejsce, czy nie, przypomina nieco loterię. Każdy fotograf ma też swoje własne preferencje. Czasami będziesz zaskoczony tym, jakie ludzie wybierają spoty, ale po prostu mogą mieć konkretny pomysł lub fotografować przy użyciu innych obiektów – widziałem niesamowite obrazy autorstwa fotografów, którzy wybierają miejsca zupełnie inne niż ja.

Uchwycenie „cieszyniek”

Wiele boisk w Wielkiej Brytanii otoczonych jest specjalnymi strefami dla fotografów, które bardzo ułatwiają robienie zdjęć na meczach, ale nie są one tak powszechne w pozostałej części Europy. Wolę znajdować się po tej samej stronie, co ławka drużyny „mojego” zespołu, ponieważ gracze często odwracają się i gestykują w stronę zawodników rezerwowych. Staram się to przewidzieć, ale ponownie i w tym przypadku niezbędne jest szczęście. Inną możliwością jest wzięcie pod uwagę tego, w których sektorach zgromadzili się fani. Jeśli fotografuję mecz, w którym gra Szwecja, i widzę wielu szwedzkich fanów po jednej stronie, to staram się zająć pozycję jak najbliżej nich. Wiem bowiem, że jeśli szwedzka drużyna strzeli gola, zawodnicy pobiegą w tamtą stronę, bo lubią cieszyć się razem z kibicami.

Autofokus

Wybieram tryb pracy systemu AF w zależności od dyscypliny sportu. W przypadku niektórych z nich przydatne jest śledzenie 3D, ale przez większość czasu korzystam z ogólnych trybów 9-punktowego, 21-punktowego lub 51-punktowego dynamicznego obszaru AF Nikona. Powoduje to wybranie grupy punktów autofokusa i nadanie priorytetu punktowi centralnemu, podczas gdy sąsiednie punkty AF służą jako pomocnicze, gdy główny temat przesunie się na bok – co w przypadku dynamicznych dyscyplin sportowych jest niemal pewne.

Z prawej

Głowa w chmurach

„To zdjęcie zostało zrobione podczas meczu drużyn szwedzkiej ekstraklasy. Nad trybunami unoszą się kłęby dymu z granatów dymnych rzuconych przez kibiców, co pomogło uczynić ten obraz jeszcze bardziej interesującym wizualnie”.

Z lewej

Oczy mówią wszystko

Aby zrobić ten ciasny portret szwedzkiego fana i odizolować go od reszty tłumu, Joel użył telekonwertera. „Kibic był niezwykle wyrazisty za sprawą swoich zwierzęcych soczewek kontaktowych. Obraz nie miałby tak dużej siły oddziaływania, gdyby dokoła mężczyzny widać było innych kibiców”.

To, czy uda Ci się zająć dobrą pozycję, czy nie, przypomina nieco loterię. Zatem kiedy już wiesz, która byłaby dla Ciebie najlepsza, może być to trochę frustrujące

Często steruję tą grupą punktów, ponieważ lubię kadrować obrazy od razu podczas fotografowania, ale oczywiście zależy to od tego, jak szybko przebiega akcja. Znaczenie ma również to, na jakiej wysokości względem sportowca się znajdujesz: czy leżysz na ziemi, czy stoisz. Na przykład podczas fotografowania meczu piłki nożnej, gdy wiem, że zawodnik będzie próbował zagrać głową, umieszczam punkt ustawiania ostrości w górnej części kadru.

Patrzeć przez wizjer

Korzystając z teleobiektywów widzisz tylko niewielki obszar sceny, więc patrzę przez wizjer prawym okiem i trzymam otwarte lewe, aby zorientować się, co się dzieje dokoła. Łatwiej jest śledzić przebieg akcji w przypadku dokumentowania meczów tenisa, ponieważ jest tylko dwóch graczy (ale i tak nadal dobrze jest wiedzieć, co dzieje się po drugiej stronie kortu). Zawsze staram się fotografować, mając otwarte oboje oczy, aby móc przewidzieć, kiedy coś się wydarzy. Kiedy już przyzwyczajasz się do takiego sposobu pracy, Twój umysł nauczy się łączyć ze sobą dwa różne plany widzenia.

Fotografowanie zdalne

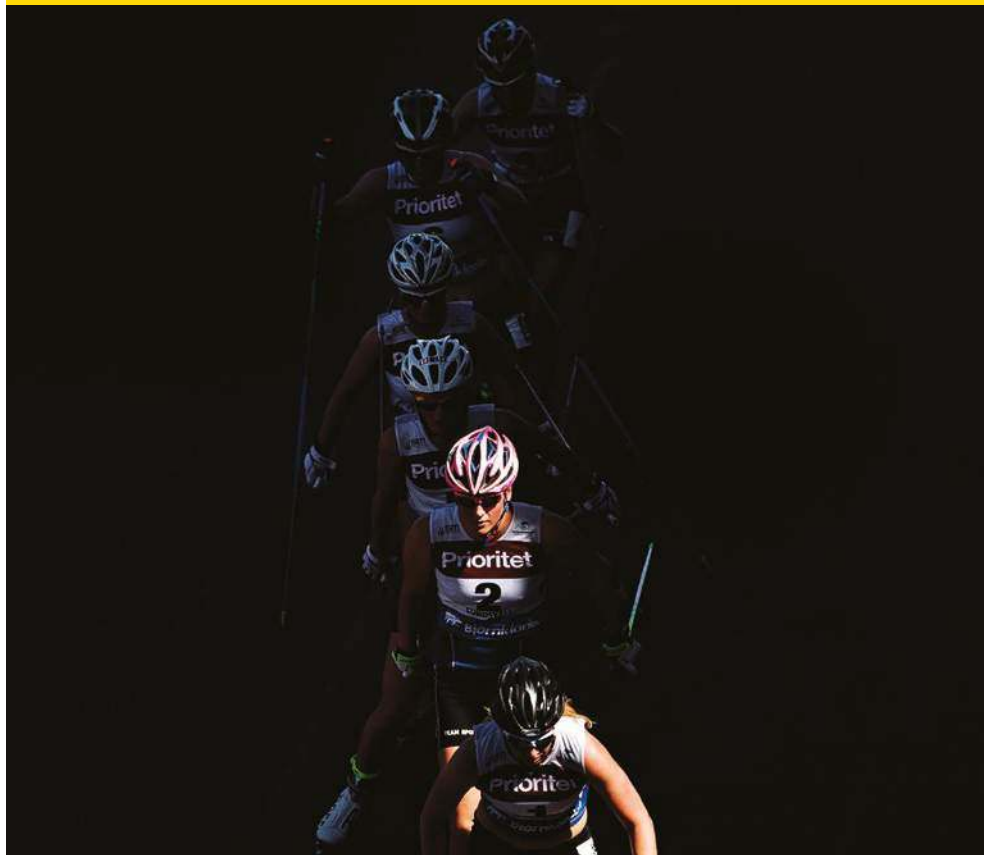
Bez względu na to, ile aparatów masz do dyspozycji, w danym momencie możesz znajdować się tylko w jednym miejscu, więc zdalne wyzwalanie rozstawionych w różnych punktach aparatów umożliwia uchwycenie akcji z innych kątów widzenia. Na przykład podczas międzynarodowego meczu piłki nożnej zwykle używam trzech aparatów, którymi fotografuję z ręki i czterech wyzwalanych zdalnie za pomocą pilotów. Jeden aparat jest skierowany w dół, jeden zamocowany na statywie i dwa za bramką, po jednym z każdej jej strony.

Rozstawianie aparatów

Często fotografuję mecze piłki nożnej na szwedzkim stadionie narodowym w Sztokholmie i mam już w tym wprawę. Umieszczam jeden aparat nad płytą boiska na około trzy godziny przed meczem, a aparaty za bramkami – około godziny przed

Jak radzić sobie z kontrastem

Czasem musisz ciągle zmieniać ustawienia, dostosowując je do fotografowania w bardzo jasnych i bardzo ciemnych warunkach – pomyśl na przykład o meczu piłki nożnej, na którym jedna strona boiska jest oświetlona jasnym światłem słonecznym, a druga jest bardzo zacieniona przez trybuny. W minionych latach musiałem ręcznie zmieniać ustawienia i to często rozpraszało mnie na tyle, że traciłem świetną okazję do zrobienia zdjęcia. Teraz używam ustawienia Przywołaj funkcje fotografowania. Jednak jeśli gracz wbiega w cień, mając nadal odrobinę światła na twarzy, próbuję używać ustawień, które przygotowałem dla jaśniejszej połowy boiska - często pozwala to stworzyć spektakularny, teatralny efekt.

Powyżej

Mieszane uczucia

W przypadku tego ujęcia z meczu rozgrywanego pomiędzy Szwecją a Austrią nie musisz znać wyniku końcowego, aby wiedzieć, jak wyglądała gra. Smutek malujący się na twarzy piłkarza w czerwonej koszulce i wybuch radości Zlatana Ibrahimovica mówią na ten temat wszystko.

U góry, z prawej

Z zapiętym tchem

Uchwycone zdalnie westchnienie na twarzach graczy tworzy pełen emocji obraz meczu Ligi mistrzów pomiędzy Chelsea a PSG. Joel umieścił za bramką dwa korpusy, po jednym z każdej strony. Nigdy nie wiadomo, w którym miejscu piłka uderzy w tył siatki.

Z prawej

Zamrożony w czasie

Oto moment, w którym Szwecja przegrała mecz finałowy hokeja na lodzie z Kanadą na Zimowych Igrzyskach Olimpijskich 2014 r. w Soczi. Joel umieścił aparaty nad każdą z bramek, ale wciąż potrzebował jeszcze szczęścia, aby zarejestrować krążek przekraczający linię.

rozpoczęciem spotkania. W rozgrywkach niższej rangi można je ustawić nawet kilka minut wcześniej. Z kolei na zawodach jeździeckich możesz rozstawić aparaty tuż przed samym rozpoczęciem imprezy.

Ale w przypadku igrzysk olimpijskich i większych wydarzeń, aby móc sfotografować popołudniowe lub wieczorne zawody, trzeba to zrobić rano. A czasem zostawiam je rozmieszczone w takich miejscach przez cały czas trwania wydarzenia. To zależy od rodzaju imprezy i ograniczeń wprowadzonych przez strony organizatorów.

Zdalne wyzwalanie aparatów

W większości sytuacji do wyzwalania migawki aparatu używam nadajników radiowych, ale czasami muszę korzystać z wyzwalaczy kablowych, ponieważ podczas dużych turniejów, takich jak mistrzostwa Europy, istnieje duże ryzyko zakłóceń gdy wielu innych fotografów również chce robić zdjęcia z wykorzystaniem pilotów bezprzewodowych.

Używam spustu zamontowanego w gnieździe gorącej stopki, który uruchamia wszystkie zdalne aparaty w tym samym czasie, kiedy naciskam przycisk w aparacie, którym fotografuję z ręki. Aby uniknąć robienia tysiąca niepotrzebnych zdjęć, często włączam i wyłączam tę funkcję. Taki sposób pracy jest dla mnie czymś naturalnym, ale warto pamiętać przy tym o jeszcze jednej rzeczy. Jeśli jesteś początkującym fotografem sportu, sugerowałbym Ci nie wyciągać wyzwalacza głównego na

wypadek, gdybyś zapomniał o jego aktywacji w kluczowym momencie.

Aparaty do zdjęć podwodnych

Korpusy umieszczone w basenie muszą być połączone kablami i wyzwalane przewodowo, ponieważ fale radiowe nie działają pod wodą. Mam licencję nurka i nurkuję z butlą, aby odpowiednio rozmieścić aparaty.

Kiedyś musiałem wcześniej zogniskować obiektyw i idealnie dobrać ustawienia – jeśli coś zrobiłem źle, cały dzień pracy szedł na marne. Dzięki nowemu systemowi NX Field firmy Nikon, którego używałem do relacjonowania Letnich Igrzysk Olimpijskich w Tokio, mogę teraz od razu oglądać obrazy w trybie Live View oraz zmieniać ustawienia i ostrość. Oczywiście nie jest to w pełni automatyzowany aparat, więc muszę ustawić go pod odpowiednim kątem i od razu jak najlepiej wykadrować scenę. Muszę wiedzieć, jak będą pływać sportowcy, gdzie będą nurkować a gdzie wypływać na powierzchnię.

Decydujący moment

Każdy fotograf sportowy musi uchwycić kluczowe punkty lub kulminacyjne momenty wydarzenia. Wykonanie takich standardowych ujęć jest niezbędne i dopiero po ich zarejestrowaniu mogą zacząć robić zdjęcia z większą swobodą i próbować stosować ustawienia pozwalające stworzyć bardziej kreatywne obrazy.

W przypadku piłki nożnej decydującym momentem jest oczywiście zwycięski gol, więc jest to ujęcie,

Ponowne wykorzystanie starych aparatów

Swoje starsze korpusy wykorzystuję teraz do zdalnego wykonywania zdjęć. Większość z nich to modele Nikon D5. Wcześniej używałem korpusów D4, ale jadąc na Letnie Igrzyska Olimpijskie do Tokio, musiałem zabrać ze sobą sprzęt do fotografowania pod wodą i musiały to być aparaty D6. System zdalnego wyzwalania pod wodą jest dopasowany do tego konkretnego modelu, również szczelna obudowa jest zaprojektowana specjalnie dla D6.

którego nie możesz nie zrobić. Ale dzieje się też wiele więcej rzeczy, które mogą posłużyć do opowiedzenia historii meczu, na przykład interakcje między piłkarzami czy ostre dyskusje z sędzią. Dla mnie fotografia sportowa jest jak fotografia reporterska, a ciekawe wydarzenia mają miejsce na całym stadionie.

Zrób research

Bardzo ważną rzeczą jest zgromadzenie przed każdym wydarzeniem wszystkich przydatnych informacji. Czy sportowcy wyróżniają się czymś, na co warto zwrócić uwagę? Weźmy na przykład pływanie. W celu uzyskania jak najlepszego zdjęcia, muszę odpowiednio się ustawić i wiedzieć, kiedy zawodnicy przebijają taflę wody i której ręki używają najpierw, aby się od niej odepchnąć. Spędzam więc trochę czasu, oglądając na YouTube stare wyścigi, tylko po to, by zobaczyć, jak daleko płyną, dopóki nie wynurzą się i nie zaczną machać kończynami. Może się to różnić w zależności od tego, czy jest to wyścig kobiet, czy mężczyzn.

Kluczową rzeczą jest więc odpowiednie przygotowanie. Z kolei gdy robię zdjęcia na zewnątrz, chcę wiedzieć, jak będzie się zmieniało światło. Łatwiej jest fotografować w pomieszczeniach, ponieważ oświetlenie jest wówczas przewidywalne, zaś pogoda nie powoduje żadnych niespodzianek, niemniej może to odebrać nieco przyjemności. Robiąc zdjęcia na zewnątrz, masz do czynienia z wszystkimi elementami, które mogą sprawić, że zdjęcia będą wyglądały naprawdę świetnie, ale także zepsuć Ci dzień, jeśli będziesz miał pecha.

Bądź uważny!

W przypadku meczu piłki nożnej masz 90 minut na uchwycenie akcji, ale gdy fotografujesz na przykład turniej tenisa, możesz robić zdjęcia przez cały dzień, a to wymaga koncentracji. Dlatego musisz

Powyżej

Za blisko, żeby dzwonić

Ten klasyczny kąt widzenia pozwala widzowi zobaczyć, jak blisko siebie na Mistrzostwach Świata w Pekinie biegli Justin Gatlin i Usain Bolt. Joel użył linii torów bieżni do obramowania biegaczy.

U góry, z prawej

Arena sportowa

To zdjęcie meczu siatkówki rozgrywanego podczas Letnich Igrzysk Olimpijskich w Londynie w 2012 roku zostało zrobione z wysokiej trybuny szeroko-kątnym obiektywem o zachodzie słońca. Piękne chmury naprawdę wzbogacają całość scenerii.

Z prawej

Serena, uspokój się

Joel mówi, że można wyczuć, kiedy temperament niektórych zawodników sprawi, że nagle wybuchną. W przypadku tego meczu emocje Sereny Williams cały czas narastały, aż osiągnęły punkt zenitu i objawiły się dramatycznym krzykiem. Oczywiście w końcu wygrała mecz.

Szerokie ujęcie, które pokazuje cały obszar gry i nie tylko, może naprawdę pomóc spojrzeć na wszystko z odpowiedniej perspektywy

starać się zachować czujność. W każdej chwili może pojawić się okazja do uchwycenia niesamowitego zagrania – być może gracz rzuci się nagle rozpaczliwie w stronę siatki, aby odbić piłeczkę.

Nauczyłem się tego na własnej skórze, marnując liczne okazje do zrobienia zdjęć; bardzo często zdarza się, że gdy Twój umysł błądzi lub jesteś rozproszony, sprawdzając wiadomości na telefonie, na boisku czy na korcie dzieje się coś decydującego o przebiegu spotkania!

Nie przeszkadzaj

Jako fotograf jesteś tam wyłącznie po to, aby udokumentować wydarzenie, dlatego ważne jest, abyś nie rozpraszał sportowców. Oczywiście na meczu piłki nożnej dźwięk migawki zostanie całkowicie zagłuszony przez hałas robiony przez kibiców, ale w wielu dyscyplinach są momenty, kiedy trzeba robić zdjęcia, ale i takie, kiedy nie należy ich robić. Szczególnie wrażliwi na tym punkcie są golfiści. Jeśli masz aparat, który ma głośną migawkę, absolutnie nie możesz robić zdjęć podczas zamachu, musisz poczekać, aż gracz uderzy piłeczkę. W takich sytuacjach szczególnie przydatne są aparaty bez lustra, które mogą robić zdjęcia całkowicie bezgłośnie.

W przypadku tenisa staram się synchronizować naciśnięcie spustu z zagraniami zawodników; niemile widziane jest fotografowanie długimi seriami przy każdym ich serwie. Chcę ich uchwycić, kiedy uderzają piłkę rakietą, lub na przykład złapać wyraz ich twarzy po zagranieniu. Ale pomimo tego staram się nie robić zbyt wielu zdjęć, aby nie przeszkadzać graczom. Słyszalny w tle ciągły terkot migawki może rozpraszać nawet podczas wymiany piłek.

Moment zwycięstwa

Są chwile, kiedy musisz być naprawdę mocno skoncentrowany – wejść na wyższy poziom dostrojenia do wszystkiego, co dzieje się dookoła. Czasem śledzę grę przez wizjer, ale nie robię zdjęć, ponieważ moje ciało wyczuwa już, kiedy coś ma się wydarzyć. Jeśli tenisiści zwyczajnie prowadzą wymianę, to nie jest to czas na fotografowanie, ale jeśli przyspieszają grę i przygotowują się do zagrania smeczem.

Z pewnością rzeczą wartą uwiecznienia jest również próba bicia rekordu świata. Najlepszym zdjęciem może być też obraz ukazujący reakcję zwycięzcy po wyścigu – wszyscy wiemy, jak potrafią się cieszyć Usain Bolt czy Mo Farah.

Rozległe ujęcia stadionowe

Szerokie ujęcie naprawdę może pomóc spojrzeć na wszystko z innej perspektywy. W przypadku zdjęcia z meczu siatkówki spodobał mi się pomysł pokazania, że to miejsce znajduje się w samym centrum Londynu. Widać na nim wspaniałe budynki, a obok nich boisko do siatkówki. Jeśli chodzi o opowiadanie historii konkretnych miejsc, czasami lepiej jest oddalić się i pokazać również otaczającą arenę scenerię.

Zwłaszcza igrzyska olimpijskie to coś więcej niż zwykłe zawody sportowe, dlatego zdjęcia powinny zawsze mówić coś o miejscu, w którym taka impreza się odbywa. To wydarzenie o znaczeniu historycznym. Jest to znacznie większe święto sportu niż przeciętne mistrzostwa świata, ponieważ olimpiady odbywają się tylko raz na cztery lata i większość sportowców właśnie na nie szlifuje swoją formę.

Nastroje i osobowość

W każdej z dyscyplin mamy swoich ulubionych sportowców. Jeśli chodzi o tenis ziemny, to wiadomo, że Serena Williams będzie się stopniowo nakręcać, aż w końcu nastąpi u niej niepohamowany wybuch emocji. Nigdy nie wiesz, co się wydarzy, ale w przypadku niektórych graczy po prostu wiesz, że coś stać się musi.

SZYBKIE APARATY SPORTOWE SAMOCHODY

James Mann
zdradza sekrety
wykonywania swoich
niesamowitych zdjęć
motoryzacyjnych

Robienie profesjonalnych zdjęć samochodów wymaga dużego doświadczenia i sporych umiejętności. Potrzebna jest do tego obszerna wiedza na temat motoryzacji, doświadczenie

w kadrowaniu i umiejętność fotografowania szybko rozgrywających się wydarzeń. James Mann (jamesmann.com) jest fotografem, który wiele o tym wie. Na następnych kilku stronach opowiada on o tym, co pozwoliło mu odnieść sukces w tej dziedzinie.

Co było pierwsze – samochody czy fotografia?

Już w wieku ośmiu lat robiłem zdjęcia aparatem na film Kodak 126. Mam album z czarno-białymi odbitkami z rodzinnych wakacji, a mama i tata uczyli mnie, żeby szanować każdą klatkę ze względu na wysokie w tamtych czasach koszty wywoływania klisz i odbitek. Mój ojciec brał udział w wyścigach klubowych i rajdach samochodowych w latach 50., uczestniczył w kilku wielkich całodniowych zlotach miłośników samochodów sportowych na torze Goodwood. Jeździł przedwojennym samochodem sportowym marki Riley. Mieszkaliśmy niedaleko Crystal Palace w południowym Londynie i chodziliśmy tam oglądać niektóre z ostatnich rozgrywanych w tym miejscu wyścigów samochodowych. Aż trudno uwierzyć, że przed II wojną światową organizowano tam Grand Prix.

Goodwood TT w deszczu

„Większość fotografów poddała się i schowała przed deszczem, ale ja postanowiłem zrobić zdjęcie ukazujące samochody przejeżdżające przez szklaną podłogę podczas Goodwood Revival”.

Wszystkie zdjęcia © James Mann

Jakie były Twoje pierwsze kroki w fotografii profesjonalnej?

Nie zdałem matury i wyruszyłem w podróż po świecie, pracując przez kolejnych pięć lat w Ameryce, Australii i Nowej Zelandii. Po powrocie do Anglii przez krótki czas byłem etatowym pracownikiem laboratorium Fotofast w Londynie, którego kierownikiem był mój przyjaciel. Założyliśmy razem małe studio portretowe i wykonywaliśmy zdjęcia parlamentarzystom oraz starszym funkcjonariuszom policji. Z nauki jednak nie chciałem rezygnować. Podczas rozmowy kwalifikacyjnej powiedziano mi, że skoro mam praktyczne doświadczenie i teczkę z portfolio, mogę iść na studia bez konieczności zdawania egzaminów. Zobowiązałem się już jednak wcześniej do wyjazdu do Nowej Zelandii, więc byłem zmuszony odroczyć rozpoczęcie nauki (choć zaproponowano mi miejsce w Gloucestershire College of Art). Podczas pobytu w Auckland znalazłem studio fotograficzne i podjąłem w nim dorywczą pracę jako asystent - można powiedzieć, że to wtedy po raz pierwszy naprawdę zacząłem poznawać kulisy profesjonalnego robienia zdjęć.

Co chcesz przedstawiać na swoich zdjęciach? Jakie stawiasz przed sobą cele?

W dzisiejszych czasach bardzo trudno jest zarabiać na życie jako fotograf. Przez większość czasu robisz to, czego oczekuje klient, i chociaż każde zdjęcie wykonuję jak najstaranniej, to nie zawsze istnieje możliwość ukazania na zdjęciu samochodu jakichś emocji. Największą możliwość wykazania się swoim twórczym potencjałem dają zamówienia od czasopism, ale i tak nadal musisz trzymać się wytycznych redakcji czy agencji reklamowej, w przeciwnym razie nie dostaniesz już kolejnego zlecenia od tego wydawcy. Z kolei zdjęcia do serwisów aukcyjnych powinny mieć walor informacyjny i przedstawiać auta i detale w jak najlepszym świetle, zaś ilustracje do książek wydają się być mieszanką obu tych podejść. Mam kilka prostych zasad, które sprawdzają się podczas fotografowania klasycznych samochodów w plenerze, a jedną z nich jest wybór lokalizacji starszej niż sam samochód. Samochód sportowy MG z lat 30. świetnie wygląda przed garażem z tej samej epoki, ale nie prezentowałby się równie dobrze przed nowoczesnym budynkiem ze szklaną fasadą. Z kolei nowy McLaren będzie świetnie wyglądał na tle nowoczesnego biurowca, ale śmiesznie przed starą szopą.

Jakie są Twoje trzy ulubione fotografie?

Pierwsza przedstawia Jaguara E-Type V12, którego sfotografowałem dla magazynu *Classic & Sports Car* (u dołu sąsiedniej strony). Zaparkowaliśmy po środku drogi na postoju taksówek i naświetlaliśmy klatki z użyciem długiej ekspozycji, trwającej około sekundy. Podoba mi się ograniczona paleta kolorów tego obrazu i czerwona rozmyta smuga przejeżdżającego w tle autobusu. Druga fotografia przedstawia bolid zwycięzcy mistrzostw F1 Lewisa Hamiltona, model McLaren MP4-23 z 2008 roku (na zdjęciu z prawej).

„Musiałem ćwiczyć oko, aby umieć dostrzec sztukę w otaczającym mnie świecie”

JAMES MANN

Dalej, z lewej

Ferrari 288 GTO

„ten kadr przedstawiający Ferrari 288 GTO został zrobiony z bagażnika drugiego samochodu na torze Millbrook Proving Ground”.

Z lewej

Silnik Maserati 250F

„Wnęki silnika są ciemne, więc musiałem ciasno wykadrować ujęcie i użyć delikatnego błysku flesza, aby je doświetlić”.

Poniżej, z lewej

McLaren MP4-23

„Zdjęcie z okładki książki *The Art of the Formula 1 Race Car* zrobione w siedzibie McLarena w Woking”.

Poniżej

Model T sfotografowany z użyciem długiej ekspozycji

„Zdjęcie zostało zrobione z długim czasem naświetlania, aby uzyskać rozmycie. Ograniczona paleta kolorów dodatkowo wzmacnia kompozycję”.

Ta fotografia powstała na potrzeby książki, a McLaren nie pozwolił nam zabrać samochodu do studia. Musiałem zbudować je w ich centrum konferencyjnym i oświetlić lampą studyjną. Kiedy wróciłem do domu, zdałem sobie sprawę, że kasetony sufitowe odbijają się w karoserii. Wyre-tuszowałem je wszystkie, a zdjęcie znalazło się na okładce. Trzeci obraz to zdjęcie w ruchu Ferrari 288 GTO, wykonane na torze testowym Millbrook (na poprzedniej stronie). Takie ujęcie robi się, siedząc w bagażniku drugiego samochodu jadącego przed uwiecznianym autem pokonującym tor lub z jego boku.

Kto lub co jest Twoją główną inspiracją?

Musiałem ćwiczyć oko, aby umieć dostrzec sztu-kę w otaczającym mnie świecie. Nie urodziłem się z tą umiejętnością, ale nauczyłem się tego, patrząc na dokonania innych fotografów, od Henri Cartier-Bressona do Jacques'a Henri Lar-tigue'a, aż po bardziej współczesnych artystów takich jak Andy Goldsworthy. Podziwiam też wspaniałych fotografów sportów motorowych takich jak Louis Klemantaski i Geoff Goddard.

Czy możesz opisać, jak oświetlasz samochody?

W terenie najbardziej lubię używać kilku prostych lamp akumulatorowych Elinchrom Ranger, które są na tyle lekkie, że mogę zabierać je ze sobą na sesje portretowe, ale tak naprawdę nie można nimi oświetlić całego samochodu. W studiu wolę pracować, korzystając z lamp emitujących światło ciągle albo z lamp żarowych lub filmowych marki ARRI z żarówkami wyładowczymi (HMI) emitującymi światło o temperaturze barwowej światła dzien-nego. Używam ich do oświetlania całej sceny lub skupiam ich strumień, aby doświetlić konkretne detale. W przeciwieństwie do wielu współczesnych fotografów, którzy robią wiele ujęć i łączą je potem ze sobą w jeden obraz w postprodukcji, w studiu fotografuję samochody, wykonując pojedyncze zdjęcie. Typowa ekspozycja trwa od 4 do 8 s przy małych otworach przysłony f/22–32. Do książek *The Art of the Formula 1 Race Car* oraz *Art of the Le Mans Race Car* robiłem zdjęcia samochodów

na czarnej tkaninie, ale było to w białym studiu, w którym ściany łączą się z podłogą i z sufitem oraz innymi ścianami, tworząc gładką łukowatą krzywiznę.

Masz asystentów, którzy pracują z Tobą, czy robisz je zazwyczaj sam?

W plenerze często pracuję sam, z wyjątkiem sytuacji, gdy muszę zrobić zdjęcia samochodom będącym w ruchu, ponieważ wówczas potrzebuję kierowcy. Z kolei w studiu pracuję wraz z jednym asystentem. W atelier nie da się samodzielnie oświetlić samochodu. Zmagasz się z odbiciami, które musisz kontrolować podczas dostosowywa-nia oświetlenia, patrząc jednocześnie w wizjer.

Jaką radę dałbyś komuś, kto chciałby zająć się fotografowaniem samochodów?

Jeśli chcesz zostać profesjonalnym fotografem, nie musisz mieć ukończonych studiów, ale jeśli jesteś jeszcze młody, to uczelnia jest świetnym miejscem do nauki i bezkarnego popełniania błędów. Nie wzbogacisz się, robiąc zdjęcia dla redakcji czasopism, ale pozwoli Ci to zarobić na życie, a do tego może być ono bardzo interesują-ce i różnorodne. Musisz jednak naprawdę to lubić. Jak mówi przysłowie, jeśli zamienisz swoje hobby w pracę, może to odebrać Ci radość. Podobnie inne powiedzenie mówi: „Wybierz pracę, którą kochasz, a nigdy nie będziesz musiał przepracować w swoim życiu ani jednego dnia”. Oba są bardzo prawdziwe.

Co sprawia Ci największe problemy i jak sobie z nimi radzisz?

Jednym z największych wyzwań jest praca w pośpiechu, ponieważ w dzisiejszym cyfro-wym świecie klienci potrzebują zdjęć „na wczoraj”. Byłem na takich wydarzeniach sportowych, na których klienci prosili mnie o fotografie, któ-rych nawet jeszcze nie zrobiłem! Poza tym teraz, kiedy wszyscy mają aparat, każdy uważa, że sam może być fotografem. Dlatego jeśli chcesz, aby Twoje obrazy wyróżniały się w zalewie innych zdjęć, które są teraz dostępne online, musisz

Poniżej
Veyron w atelier
„Umieszczony na czarnym materiale Bugatti Veyron na planie zdjęciowym w studiu o łuko-watych połączeniach ścian z podłogą i sufitem. Fotografia została wykorzysta-na w książce *The Art of the Supercar*”.

Powyżej
Stółczka
„Zajmij dobrą pozycję na torze, aby móc uchwycić na wyścigach takie chwile. Parnell Mg wraca do rywalizacji po zakręceniu bączka na torze Goodwood”.

U góry, z prawej
Porsche 917
„Fotografowa-nie z góry może pozwolić pokazać samo-chód z zupeł-nie innej perspektywy. Wykorzystane parametry ekspozycji to f/16, 70 mm, 1/60 s”.

pracować ciężiej niż inni i myśleć w niekonwen-cjonalny sposób. Mówię to z perspektywy kogoś, kto kiedyś robił zdjęcia na filmie. Nowoczesna technologia jest genialna i dużo bardziej wyro-zumiała. Daje większą swobodę doboru param-e-trów ekspozycji i możliwość poprawiania zdjęć w postprodukcji w zakresie, który był niemal nie do pomyślenia jeszcze 30 lat temu.

JAMES MANN

Z jakiego sprzętu obecnie korzystasz?

Zaczynałem robić zdjęcia Canonem A-1, ale moim pierwszym profesjonalnym aparatem był Nikon F3. Potem kupiłem Nikona F4, który był jednym z pierwszych aparatów elektronicznych, ale nie był to zbyt udany model i cały czas się psuł. Gdy tylko pojawił się nowy Canon EOS-1, wszyscy porzucili swoje F4, więc i ja wszedłem na tę ścieżkę, którą wciąż podążam. Mam dwa korpusy 50-megapikselowego modelu 5DS R, który świetnie nadaje się do pracy w studiu i zadowalała z nawiązką dyrektorów artystycznych, którzy zawsze chcieli przycinać większy plik i wykorzystać go w druku; a do tego jeszcze starego 5D Mark II, który jest obecnie moim korpusem zapasowym. Najczęściej używam dwóch obiektywów zmiennoogniskowych 17–40 mm i 70–300 mm

oraz obiektywu makro 50 mm. Żaden z nich nie jest specjalnie jasny, ponieważ nie potrzebuję korzystać z dużych otworów przysłony.

Jaka jest Twoja najbardziej pamiętna czy też ulubiona sesja zdjęciowa, jaką zrobiłeś?

Sfotografowałem w studiu w Niemczech do książki zdobywcę Grand Prix z 1955 Mercedesa-Benz W196 Streamliner. To naprawdę piękny samochód z jednoczęściową karoserią wykonaną ze stopu magnezu. Prowadzony przez Stirlinga Mossa i Juana Manuela Fangio wygrał niemal wszystkie wyścigi. Zdjęcia, które najbardziej zapamiętałem, zostały wykonane przy użyciu tylko jednej lampy umieszczonej za samochodem i ukazywało jego sylwetkę.

Jakim korektem poddajesz swoje zdjęcia w postprodukcji? Robisz to sam czy zlecasz to komuś?

W razie potrzeby wykonuję samodzielnie fotomontaż i retusz. Jak już mówiłem, zwykle nie ma wystarczająco dużo czasu, aby można było poświęcić na edycję każdego obrazu więcej niż kilka minut. Ponieważ sam robię zdjęcia, to wiem, co jest potrzebne do ich wykończenia. Poza tym przy sesjach zamawianych przez redakcje czasopism nie ma budżetu na retusz. Podczas Goodwood Festival of Speed mogę pracować dla pięciu różnych klientów i zrobić w ciągu trzydniowego wydarzenia nawet 8000 zdjęć. Edycja ich i posortowanie do folderów przeznaczonych dla poszczególnych klientów potrafi zająć cały dzień. Zwykle najpierw przeprowadzam zgrubną edycję w celu opublikowania zdjęć na stronie internetowej, a następnie robię to drugi raz, już na poważnie. To bezwzględny biznes i jeśli szybko nie dotrzesz z plikami do niektórych wydawców, wykorzystają oni zdjęcia kogoś innego.

Jakie są Twoje plany na przyszłość?

Mam w przygotowaniu dwie publikacje książkowe. Stworzenie albumu zajmuje bardzo dużo czasu, a ja wykonuję większość pracy sam: pozyskuję samochody, aranżuję plan zdjęciowy w studiu, organizuję transport oraz zarządzam budżetem. Właśnie wróciłem z Paryża, gdzie fotografowałem fantastyczny przedwojenny samochód Bugatti Grand Prix na historycznym torze wyścigowym w Montlhéry. Wcześniej robiłem zdjęcia na Classic Car Show w NEC w Birmingham. Mam też już zaplanowany tydzień zdjęć w Los Angeles zimą, gdzie pogoda i samochody są o tej porze roku lepsze niż tutaj, a bilety lotnicze są wówczas bardzo tanie!

Jak zacząć fotografować samochody? Pięć wskazówek od Jamesa Manna

Proste porady, które pomogą Ci robić lepsze zdjęcia autom

1 ZMIANA KĄTA FOTOGRAFOWANIA

Nie trzymaj aparatu na wysokości oczu. Zrobienie zdjęcia z niskiej lub wysokiej perspektywy sprawi, że Twój obraz będzie ciekawszy.

2 UCHWYĆ AUTO RAZEM Z LUDŹMI

Kluczem jest odpowiednie połączenie ich z tematem; osoba może siedzieć w samochodzie lub trzymać ręce na kierownicy albo opierać się o maskę – w ten sposób można uzyskać mocny obraz.

3 DOSTOSUJ CZAS OTWARCIA MIGAWKI

Panoramując, zacznij od ustawienia krótszego czasu naświetlania, a potem,

gdy masz pewność, że udało Ci się już zrobić zdjęcie, wydłużaj go stopniowo do wartości z przedziału 1/250–1/60 s.

4 WYBIERZ ODPOWIEDNIĄ LOKALIZACJĘ

Zwracaj uwagę na tło zdjęć i staraj się wybrać miejsce dopasowane do danego samochodu. Ważne by było czyste, lub wprowadzało kolor.

5 UCHWYĆ NAJLEPSZE ŚWIATŁO

Z najlepszym światłem do fotografowania samochodów mamy do czynienia w czasie zachodu słońca, gdy niebo jest bezchmurne i błękitne – to złote 15 minut! Nie zapomnij użyć statywu.

Perspektywa

Na tym ujęciu widoczne na pierwszym planie żółte linie pasów rozdzielających jezdnie przyciągają oko do kadru i prowadzą wzrok w kierunku uwiecznionego obiektu

Z aparatem na torze

Jak zostać profesjonalnym fotografem sportów motorowych? Pytamy o to dwóch doświadczonych profesjonalistów Drew Gibsona i Jameya Price'a

Drew Gibson

Wielokrotnie nagradzany fotograf z ponad 10-letnim doświadczeniem w pracy dla takich klientów jak Aston Martin, Bentley, Ford i Goodwood. Drew fotografował wyścigi Formuły 1, Formuły E i WRC.
[@drewgibsonphoto](https://www.drewgibsonphoto.com)
www.drew-gibson.co.uk

Jamey Price

Jamey jest fotografem sportów motorowych i na pełen etat zajmuje się dokumentowaniem zawodów IMSA WeatherTech i SRO America, a także okazjonalnie dokumentuje wyścigi F1, NASCAR, WEC i IndyCar.
[@jameypricephoto](https://www.jameypricephoto.com)
www.jameypricephoto.com

O klientach, PR i marketingu...

...mówi nam konsultant ds. komunikacji w branży sportów motorowych **Rebecka Jones**

Jednym z najważniejszych etapów pomijanych przez fotografów jest planowanie. W przypadku większości wyścigów przygotowania do nich zaczynaliśmy od sześciu do ośmiu tygodni wcześniej. Należy uprzednio naprawdę dobrze się zastanowić nad tym, czego będziesz potrzebować, aby móc wykonać swoją pracę. Może to być wszystko: od przepustki dla przedstawicieli mediów po rekwiizyty. Istotne jest również zrozumienie filozofii danej marki. Jeżeli weźmiemy jednego fotografa pracującego dla Bentleya i drugiego robiącego zdjęcia na zlecenie BMW, to każdy z nich będzie starał się stworzyć za pomocą swoich obrazów inny przekaz czy też sprzedać inny produkt. Zdjęcia z wyścigów często umieszczane są obok samochodu osobowego w broszurze reklamowej danego modelu. Dlatego właśnie Twoje obrazy muszą dobrze reprezentować markę, dla której fotografujesz. Myśl w większej skali i bądź twórczy. Chodzi o to, byś stał się tak bardzo integralną częścią zespołu, że gdyby Ciebie nam zabrakło, to tęsknilibyśmy za tobą”.

Jak zostać profesjonalnym fotografem sportów motorowych? Zdobyć akredytację, znaleźć klientów i wycenić swoją pracę? Zapytaliśmy o to dwóch zawodowych fotografów. Jamey i Drew od dziesięciu lat spotykają się na tych samych zawodach i torach wyścigowych. Obecnie prowadzą również wspólny webinar „Paddock focus”. Ich porady są nastawione na osiągnięcie zrównoważonych dochodów z fotografii. „Większość ludzi nie wie, że na fotografowaniu sportów motorowych da się zarobić. Wszyscy mogą tu znaleźć dla siebie miejsce, robić zróżnicowane ujęcia, mieć rozmaitych klientów i wszyscy możemy być w tym coraz lepsi” - przekonują.

Przejście na zawodowstwo

„Zacznij od prostych zleceń i pomału zacznij budować swoją reputację” – mówi Drew, i radzi, by nie dać się ponieść ambicjom, którym nie jesteśmy jeszcze w stanie sprostać. „Kiedy zaczynałem, głównym celem wszystkich osób w mojej agencji była praca w Formule 1 i przez jakiś czas i mnie to trochę zaślepiło. Teraz jednak moim osobistym celem jest po prostu podjęcie współpracy z wybranym typem klienta i określony sposób pracy”.

Realizacja zleceń komercyjnych ułatwia wstęp na wyścigi i może pomóc Ci znaleźć się bliżej wydarzeń, ale nawet zdobycie miejsca przy samym torze nie gwarantuje wcale zrobienia lepszych zdjęć. Fotografowanie dla poważnego klienta oznacza też większą presję i konieczność zmiany podejścia. „Niektórzy chcą zostać profesjonalistami, aby łatwiej dostawać się na imprezy ale gdy pracujesz na zlecenie, to sposób, w jaki fotografujesz na wyścigu, się zmienia. Realizujesz brief i przestrzeni na własne pomysły jest znacznie mniej”. Jak w ogóle takie zlecenie pozyskać? Drew uważa, że właściwie nie ma możliwości, aby zdobyć zamówienia, obdzwaniając potencjalnych klientów. „Zanim zaczniesz prosić o pracę, musisz najpierw zbudować z kimś naprawdę dobrą relację. Spróbuj znaleźć oryginalny sposób przedstawienia tematu lub pomysł, który będziesz miał zamiar im sprzedać”.

Zakup sprzętu

Szybkie aparaty i długie obiektywy są synonimem sukcesu w fotografii sportów motorowych, ale wydanie góry pieniędzy nie zawsze będzie miało wpływ na poprawę jakości zdjęć. „Kupowanie sprzętu, co do

MISTRZOSTWA ŚWIATA NA DŁUGIM DYSTANSIE FIA 2021

PIERWSZA RUNDA WYŚCIGÓW ASIAN
LE MANS SERIES 2021 W DUBAJU

24-GODZINNY WYŚCIG NA TORZE SPA BLANCPAIN GT CHAMPIONSHIP 2018

© Nick Dungan / Drew Gibson

Sprzęt fotograficzny Drew

1 Canon EOS-1D X Mark II
Ta lustrzanka może pracować z szybkością 14 kl./s ze śledzeniem AF/AE. Jest najlepszym wyborem do fotografowania szybko poruszających się obiektów. Drew zawsze używał sprzętu Canon, aparatów EOS-1Ds III i Canon EOS 5D Mark III jako swoich głównych korpusów.

2 Monopod Manfrotto MMXPROCS
Niezbędne akcesorium do podparcia aparatu podczas wykonywania ujęć na wyścigach samochodowych. Monopod zajmuje mniej miejsca i jest bardziej poręczny niż statyw, a do tego poprawia stabilność panoramowania podczas uwieczniania samochodów w ruchu.

3 Canon EF 600 mm f/4L IS II USM
Długi obiektyw to standardowe wyposażenie każdego profesjonalnego fotografa sportowego. Jest on niezbędny, zwłaszcza na nowoczesnych, bezpieczniejszych torach, na których pobocza są bardzo szerokie, w związku z czym fotografowie mogą znaleźć się daleko od akcji.

4 Canon EF 400 mm f/2,8L IS III USM
„Kilka lat temu pożytyłem ten obiektyw i już po pięciu okrążeniach wiedziałem, że muszę go kupić”.

5 Przepustka dla mediów
Aby ubiegać się o akredytację, musisz robić zdjęcia dla wydawców, agencji lub klienta. Zasady ich przyznawania są różne, więc sprawdź wymagania, jakie stawia organizator wyścigu lub wydarzenia, na którym chciałbyś fotografować. Na przykład informacje o akredytacjach na Mistrzostwa Świata Formuły 1 dostępne są na stronie: www.fia.com/media-center/media_accreditation.

6 Torby biodrowe Domke
Drew używa ich do noszenia swoich krótszych obiektywów, a także zapasowych kart pamięci, filtrów i ściereczek na wypadek niespodziewanego deszczu. „Sakiewki” pozwalają mu poruszać się i reagować szybciej na to, co się dzieje, niż gdyby korzystał z typowej torby fotograficznej.

którego nie masz pewności, czy Ci się przyda lub spodoba, to niepotrzebne koszty” – mówi Drew. „Swoją system budowałem stopniowo”. I zachęca, aby zamiast od razu kupować jakiś sprzęt, najpierw go wypożyczyć. „To najlepszy sposób, by przekonać się, czy dany obiektyw na pewno Ci się przyda. By odpowiedzieć sobie na pytanie, czy to Twoja ogniskowa, jak często z niej skorzystasz”. Jamey zaznacza jednak, że pewne inwestycje są tu po prostu nieuniknione. „Największą na jaką sobie dotąd pozwoliłem, był zakup w 2011 roku mojego pierwszego długiego obiektywu 400 mm f/2,8. Wiedziałem, że to jest szkło, które chcę mieć i jedynym sposobem, by zacząć konkurować z chłopakami, było używanie optyki o podobnym zasięgu. Nie musisz też kupować od razu nowego egzemplarza. Poszukaj modelu z drugiego obiegu, zaczynając od wiarygodnych resellerów i sklepów fotograficznych, które mają swój komis. Jest też wiele grup na Facebooku dla profesjonalistów handlujących sprzętem. Wiarygodność sprzedaży można zazwyczaj łatwo potwierdzić”.

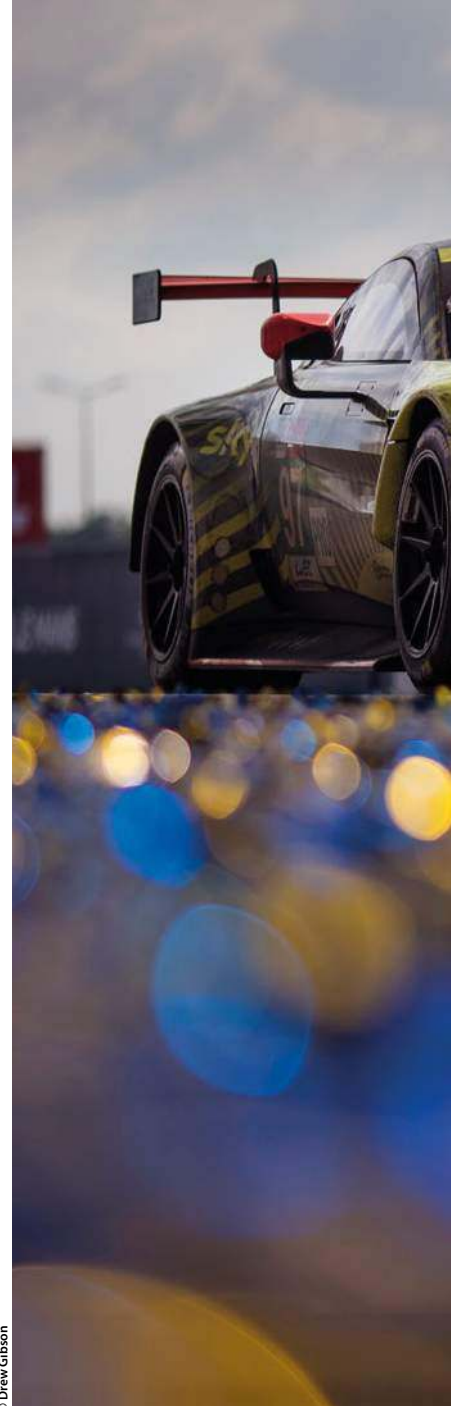
Ćwicz jak najwięcej

Początkującym fotografom obaj nasi zawodowcy zalecają maksymalne zaangażowanie się w swoją pracę i jak najlepsze poznanie zasad rządzących tą branżą. Jeszcze niedawno briefy od klientów obejmowały głównie zdjęcia poziome do wykorzystania na rozkładówce czasopisma, dziś, gdy media społecznościowe stały się tak wszechobecne, częściej zamawiane są pionory. „Zawsze myślę o tym, jaki będzie ostateczny sposób wykorzystania moich fotografii, ale nie możesz też pozwolić, aby ta jedna kwestia zdominowała Twój styl” – mówi Drew. „Zdjęcia, które robisz, muszą naprawdę Ci się podobać”.

© Drew Gibson

Współpraca z innymi

Bliskich relacji nie da się stworzyć w ciągu kilku weekendów, ale nawiążesz je, jeśli będziesz się pojawiać na torze tydzień w tydzień. „Musisz być w stanie zainicjować rozmowę, ale i wyczuć czyjś nastrój” – mówi Jamey. „Nie opowiadaj komuś historii swojego

© Jamey Price

WYŚCIG FIA WORLD ENDURANCE CHAMPIONSHIP 2019/20 NA TORZE SPA-FRANCORCHAMPS, BELGIA

Rady starszych kolegów

- 🔗 **D: Dołącz do klubu** „Jeśli znasz ludzi, którzy się ścigają i rywalizują, to może być to świetny sposób na wejście w branżę. Jeżeli zaczniesz z entuzjazmem działać w takiej organizacji, to może Ci to ułatwić zdobycie akredytacji”.
- 🔗 **J: Bądź towarzyski** „Nie możesz polegać tylko na sile oddziaływania swoich fotografii. Musisz też być kimś, z kim ludzie chcą spędzać czas”.
- 🔗 **J: Odpowiednio wyceniaj swoją pracę** „Cena zmienia się w zależności od oferty. Zaczynam od oszacowania kosztów, określłam, ile powinna wynosić stawka dzienna, a następnie zaokrąglam ją tak, by uzyskać kwotę, która powinna być do przyjęcia dla obu stron”.
- 🔗 **J: Zbuduj własną markę** „Nie pozwól, aby Twój wiek mógł zniechęcać firmy do współpracy. Musisz wyrobić sobie biznesowe wycucie”.
- 🔗 **D: Zdobądź doświadczenie** „Fotografowałem przez dziesięć lat, nie mając stałych klientów. Musisz być entuzjastą. Chodzi o to, by dobrze nauczyć się rzemiosła”.

GT WORLD CHALLENGE EUROPE, MONZA, WŁOCHY

© Drew Gibson

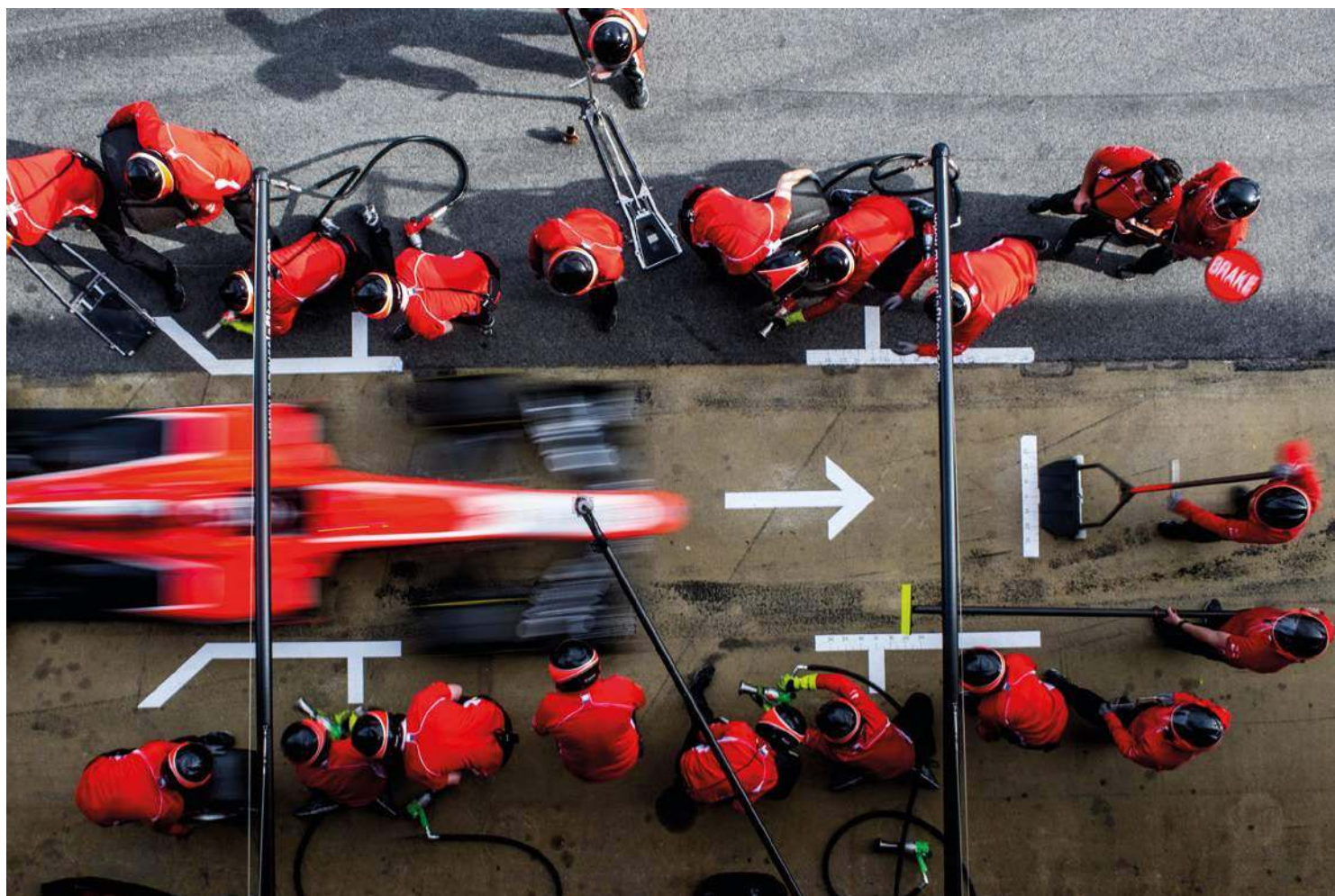

życia, gdy jest zajęty lub pomiędzy kolejnymi wyścigami, ale zainteresuj się nim samym i rozpocznij rozmowę, która nie zawsze musi koniecznie dotyczyć pracy". Jamey nie boi się, że inni fotografowie zabiorą mu pracę, zaś Drew w przeszłości nawet kilka razy zrezygnował z realizacji zamówienia na zdjęcia. „Każdy ma inną osobowość, cechy i słabe strony; ważne jest, aby mieć tego świadomość”.

Wypromuj się

Nie zapomnij o prostych sposobach na zrobienie dobrego wrażenia, takich jak elegancki strój, spersonalizowany adres e-mail i domena. „Nadal uważam, że strona internetowa jest niezwykle ważna, ponieważ jest to przestrzeń dla Ciebie i tylko dla Ciebie” – mówi Jamey. „Stwórz własną markę i myśl jak profesjonalista”.

„Nie ma znaczenia, ile masz lat. Pokaż się na torze i udowodnik, że naprawdę Ci zależy”

© Jamey Price

Wykorzystaj w pełni MOŻLIWOŚCI AUTOFOKUSA

Jak poprawić szybkość i dokładność działania

Ustawianie ostrości na szybko przemieszczających się obiektach niezmiennie stanowi wyzwanie dla wszystkich miłośników fotografii akcji. Kiedy obiekt porusza się chaotycznie i z dużą prędkością, niezbędne jest wykorzystanie wszystkich możliwości, jakie daje aparat, oraz wiedzy o obiekcie, aby możliwe było prawidłowe pokrycie głównych stref sceny płaszczyzną ostrości. Musisz szybko zmieniać ustawienia, zachowując przy tym ten sam poziom precyzji, co podczas fotografowania bardziej statycznych tematów.

Naprawdę pomocne przy uwiecznianiu szybko poruszających się obiektów może być nauczanie się przewidywania ich sposobu ruchu, ponieważ pozwoli Ci to czekać w gotowości z ostrością ustawioną w określonym z góry miejscu. Fotografowie

sportu i dzikich zwierząt często korzystają z możliwości przypisania funkcji przycisków, aby spersonalizować sposób obsługi aparatu i obiektywu w celu lepszego dopasowania ich pracy do rodzaju uwiecznianej sceny. Wykorzystują również oferowane przez obiektywy z najwyższej półki bardzo zaawansowane systemy sterowania i tworzą standardowe ustawienia wstępne, które mogą później szybko zastosować w typowych sytuacjach. Dzięki temu wiedzą jak aparat będzie się zachowywał podczas sesji, co pozwala im w pełni się skupić na kompozycji i wyborze odpowiedniego momentu naciśnięcia spustu.

W tym artykule omówimy niektóre popularne (uniwersalne dla większości aparatów) sposoby korzystania z systemu autofokusa, które warto wypróbować podczas następnej sesji zdjęciowej.

Wszystkie zdjęcia © Peter Fenech

PRZED

Brak ostrości

Szybki ruch i wiele przeszkód między aparatem a samochodem, system autofokusa nie był w stanie utrzymać krytycznej w przypadku tego zdjęcia ostrości.

1 Dostosuj wyświetlanie punktów AF

Możesz nie mieć potrzeby używania wszystkich dostępnych w aparacie pól ostrości, a wyświetlanie każdego z nich w wizjerze może spowolnić proces wyboru tego pożądanego. Zmniejsz ich liczbę lub zdecyduj, aby wyświetlane były tylko punkty krzyżowe.

2 Zmień przycisk aktywujący autofokus

Przypisz funkcję uruchamiania systemu AF do przycisku znajdującego się z tyłu aparatu – AF On. Umożliwi Ci to szybkie ogniskowanie poprzez naciśnięcie przycisku zamiast wciskania do połowy spustu migawki. Pozwala to niezależnie wyzwać migawkę i ustawiać ostrość.

3 Użyj blokady autofokusa

W przypadku niektórych obiektywów naciśnięcie przycisku blokady AF umożliwia wyłączenie w dowolnym momencie działania autofokusa. Gdy widoczny w wizjerze obiekt jest ostry, naciśnij ten przycisk, aby zapobiec dalszemu ogniskowaniu obiektywu.

PO

Większa kontrola

Zmniejszając czułość autofokusa i wstępnie ustawiając odległość ogniskowania, byliśmy w stanie śledzić samochód i zrobić zdjęcie, gdy pojawił się on we wcześniej określonym miejscu, z pewnością, że obraz będzie idealnie ostry.

4 Zakres ustawiania ostrości

Zdefiniuj niestandardowy przedział odległości, w jakim autofokus ma szukać ostrości, aby skrócić czas ogniskowania obiektywu podczas robienia zdjęć. Jeśli wiesz, że cała akcja będzie się rozgrywała w określonej odległości, nie pozwól, by obiektyw szukał ostrości poza tym dystansem.

5 Wstępne ustawienie ostrości

Zaprogramuj odległość, na którą zostanie ustawiona ostrość po dotknięciu przycisku funkcyjnego na tubusie obiektywu. Jeśli znasz dokładne miejsce, w którym pojawi się temat, możesz szybko zogniskować obiektyw na tę właśnie odległość.

6 Kontroluj działanie autofokusa

Dostosuj szybkość, z jaką system AF ponownie ustawia ostrość na pojawiających się w kadrze nowych obiektach. Jeśli fotografujesz grę w piłkę, możesz na przykład zmniejszyć jego czułość, aby zapobiec utracie ostrości na obiekcie, gdy inni gracze będą przebiegać przez kadr.

Perfekcyjne panoramowanie

Mike Harris wyjaśnia, jak oddać na zdjęciach wrażenie szybkości podczas fotografowania sportów motorowych

Poproś dowolnie wybraną osobę, aby jednym słowem określiła wysokoobrotową dynamikę sportów motorowych, a prawdopodobnie powie „prędkość”.

Niestety ukazanie ruchu na nieruchomym obrazie nie jest szczególnie łatwe. Niektóre z najlepszych zdjęć motorów oddają wrażenie szybkiej jazdy dzięki trzem oznakom ruchu: pozycji motocyklisty, nieostrości kręcących się kół i długich smug rozmytych w wyniku panoramowania elementów tła.

Robienie zdjęć zawodnikom pokonującym zakręt sprawi, że uwieczniony motocyklista będzie miał dynamiczną pozycję – której nie udałooby się uchwycić, gdyby motocykl się nie poruszał – co pozwoli stworzyć na zdjęciu silne wrażenie ruchu. Do tego stosując technikę panoramowania, można jeszcze zarejestrować dodatkowo obracające się koła i rozmycie ruchu. Ta technika wymaga śledzenia z dystansu obiektu w wizjerze, odpo-

wiedniego dopasowania do niego szybkości przesuwania aparatu, wykadrowania i ustawienia na temacie ostrości oraz naciśnięcia spustu migawki – a wszystko to w trakcie płynnego ruchu obrotowego wykonywanego górną częścią ciała.

Jeśli zrobisz to poprawnie, uchwycisz ostry obiekt, otoczony miękkim rozmyciem ruchu z wyraźnie widocznym efektem kręcących się kół. Jednak jeśli coś pójdzie nie tak, to cały uzyskany obraz będzie rozmyty i zabałaganiony.

Panoramowanie jest prawdopodobnie techniką fotograficzną wymagającą od fotografa największego fizycznego zaangażowania, zatem sposób trzymania i poruszania aparatem będzie miał olbrzymi wpływ na to, czy ostatecznie zarejestrowane ujęcie będzie udane. Gdy już zapoznasz się z tym, jak należy to robić, stań z boku toru i zrób kilka zdjęć przejeżdżających po nim motorów. Oto opis techniki, której powinienes użyć.

PRZED

Wstawka

Przed Motor wydaje się nieruchomy, ponieważ nie widać żadnego rozmycia ruchu, a koła sprawiają wrażenie niemal zablokowanych. Jest to spowodowane użyciem czasu otwarcia migawki o wartości 1/1000 s.

1 Znajdź lukę Widzowie znajdują się zwykle daleko od toru. Użyj obiektywu, który ma ogniskową wynoszącą ponad 200 mm (gdy fotografujesz aparatem pełnoklatkowym). W tym przypadku zaleca się użycie obiektywu typu zoom, ponieważ różne części toru będą wymagały zastosowania różnych ogniskowych. Niektóre modele są wyposażone w system stabilizacji obrazu ze specjalnym trybem pracy przeznaczonym właśnie do panoramowania.

2 Zachowaj ostrość Korzystanie z autofokusa ciągłego umożliwia utrzymanie ostrości na obiekcie w trakcie panoramowania. Głównym punktem zainteresowania jest kask motocyklisty. Precyzyjnie ustaw na nim ostrość za pomocą pojedynczego punktu AF – zwiżualizuj sobie, w którym miejscu kadru zamierzasz umieścić głowę motocyklisty, a następnie ustaw na nim odpowiednie pole autofokusa.

3 Wykadruj Przełącz autofokus w tryb manualny i wykadruj scenę, na tle której zamierzasz uchwycić obiekt. Teraz należy dostosować ogniskową obiektywu zmiennoogniskowego, aby uniknąć konieczności robienia tego podczas panoramowania. Zwróć też uwagę na wskazania światłomierza aparatu, aby móc poprawnie naświetlić wybraną do sfotografowania scenę.

PO

Przy 1/320 s rozmycie ruchu i obracające się koła tworzą wyraźne wrażenie ruchu. Pochylona rama motoru zwiększa jeszcze poczucie prędkości i tworzy bardzo dynamiczny obraz.

4 Wprowadź pożądane ustawienia Dłuższe czasy otwarcia migawki pozwalają zwiększyć rozmycie ruchu, ale i utrudniają uchwycenie ostrego głównego tematu. 1/320 s to dobry punkt wyjścia (skrót czas naświetlania, jeśli masz problem z uzyskaniem zadowalającej ostrości). Staraj się jednak utrzymywać otwór przysłony o wielkości z przedziału od f/4 do f/8 i odpowiednio do niego wyreguluj czułość matrycy.

5 Wybór obiektu Stań ze stopami rozstawionymi na szerokość ramion i ustaw się na wprost sceny, na tle której zamierzasz wykonać zdjęcie. Spójrz przez wizjer i podeprzyj ręką tubus obiektywu. Przyciągnij łokieć do tułowia i śledź obiekt, gdy już pojawi się w kadrze.

6 Panoramuj i rób zdjęcia Wciśnij do połowy spust migawki, aby aktywować autofokus, i przesuwaj aparat, obracając się w biodrach. Unikaj nagłego zatrzymywania się, kontynuując ruch jeszcze po wyzwoleniu migawki. Jeśli masz problemy z wykadrowaniem obiektu, włącz tryb wykonywania zdjęć seryjnych i podczas panoramowania zarejestruj całą sekwencję ujęć.

Zamrozić ruch

O to, jak tworzyć dynamiczne studyjne ujęcia, pytamy zawodowego fotografa sportu **Łukasza Skwiota**

 Futbol amerykański to jedna z moich ulubionych dyscyplin, a pomysł na tego typu zdjęcie miałem w głowie od dawna. Wreszcie, przy okazji jednej z komercyjnych sesji, nadarzyła się okazja, by go zrealizować. Ujęcie przedstawiające sportowca w unoszącym się pyłe jest bardzo dynamiczne w odbiorze, ale technicznie trudne do wykonania. Istotny był więc właściwy dobór sprzętu. Poza szybkim i wysokorozdzielczym aparatem Canon najważniejsze było oczywiście oświetlenie studyjne. Wykorzystałem lampy Quadralite, a konkretnie Pulse Pro X oraz Atlas PRO TTL. To modele, z których korzystam na co dzień.

Parametry techniczne lamp były w tym przypadku równie ważne co ich fizyczne ustawienie na planie. Dlaczego? Potrzebowałem lamp, dzięki którym mogłem w pełni zamrozić unoszące się drobinki pyłku. Aby uzyskać taki efekt, najważniejszy był ultrakrótki czas trwania błysku, dochodzący do 1/35 086 s. Dodatkową zaletą tych lamp jest krótki czas ładowania pomiędzy błyskami, dzięki czemu mogłem spokojnie korzystać z trybu seryjnego (10kl./s) i fotografować, nie martwiąc się o to, że któraś z lamp się nie wyzwoli. Setup oświetlenia oparty był łącznie na czterech lampach o mocach od 400 do 800 Ws.

STUDYJNY SET-UP

Światłem głównym była lampa Quadralite Pulse Pro X 800 Ws, dzięki której miałem spory zapas mocy i mogłem fotografować z pełną wydajnością 10 błysków na sekundę, tak aby idealnie złapać ten jeden, najlepszy moment, na którym mi najbardziej zależało. Zamontowałem na niej softbox paraboliczny Quadralite Hexadecagon 90 cm z gridem, aby uzyskać dobrze ukierunkowane i kontrolowane światło. **Lubię pracować z mocnym błyskiem kontrowym**, w tym wypadku dodatkowo uwydatniającym unoszący się pył, dlatego postawiłem na dwa bezprzewodowe Atlasy Pro TTL o mocach 600 Ws. Zastosowałem na nich czasze dające twarde i bardzo ostre światło, świetnie pasujące do klimatu tej sesji. Całość setupu uzupełniła kolejna lampa serii Pulse Pro X, tym razem w wersji 400 Ws, służąca wypełnieniu cieni oraz rozjaśnieniu czarnego stroju zawodnika na ciemnym tle.

Niezawodne

„Najgorsze co może Cię spotkać podczas komercyjnych zleceń – zwłaszcza gdy klient jest obecny na sesji – to zawodne lampy” – mówi Łukasz. „Flesze Quadralite są bezawaryjne, nigdy nie miały problemów z ładowaniem podczas szybkich serii czy z przegrzewaniem się. Parametry są bardzo powtarzalne.”

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: David Gibbon

Strona: www.davidandlouisephoto.com

Instagram: @davidgibbonphotography

Miejsce: rezerwat przyrody Hornstrandir, Islandia

Rodzaj pracy: na użytek własny

Parametry: Canon EOS-1D X, obiektyw 150–600 mm,
1/800 s, f/6,3, ISO 1250

Historia powstania zdjęcia: Ten obraz został zarejestrowany w odległym rezerwacie przyrody Hornstrandir, na dalekim północnym zachodzie Islandii, podczas organizowanej corocznie przeze mnie i moją żonę wyprawy, której celem jest fotografowanie lisów polarnych. Od 2017 roku każdej zimy pilotujemy wycieczki po Islandii i uczymy podczas nich robienia zdjęć tym zwierzętom.

Wykonując to zbliżenie pyska, zależało mi przede wszystkim na tym, aby ukazać to, z czym muszą się mierzyć te zmieniające się w niebieskie (brązowe, ale nazywane niebieskimi) lisy polarne. Chociaż zwierzęta te potrafią przeżyć w temperaturach sięgających nawet -70 stopni, to często, gdy pojawia się silny wiatr i gwałtowna burza śnieżna, nie są w stanie otworzyć oczu.

Chociaż powszechnie wiadomo, że ich sierść pomaga im utrzymać ciepło, a opuszki stóp w kształcie rakiet śnieżnych sprawiają, że nie zapadają się, chodząc po śniegu, niewiele osób wie, że silne wiatry i temperatury poniżej zera bardzo utrudniają im odnajdywanie pożywienia, przez co niektóre z nich umierają z głodu. Ten lis polarny nie mógł otworzyć oczu z powodu silnych podmuchów wiatru, co podkreśla widoczna na zdjęciu zamieć śnieżna oraz tworzące się na skutek mrozu na jego nosie i oczach kryształki lodu.

Dotarcie na Hornstrandir nie jest łatwe, ponieważ najpierw trzeba polecieć samolotem na daleką północ Islandii, a następnie przeprawić się łodzią, a później Zodiakiem (pontonem) przez Ocean Atlantycki – a morze często jest wzburzone – aby na końcu znaleźć się w tym odległym i odludnym miejscu. Podczas fotografowania lisów polarnych dużym problemem jest ból dłoni, ponieważ przy chłodnym wietrze temperatura spada nawet do -22 stopni Celsjusza. Jednak głównym wyzwaniem w tym przypadku było precyzyjne zogniskowanie obiektywu, ponieważ autofocus aparatu ustawiał ostrość na padających płatkach śniegu, a nie na lisie. Podniosłem czułość matrycy, aby skrócić czas otwarcia migawki, zamrozić padający śnieg i ostro odwzorować pysk zwierzęcia.

Z prawej
Lis polarny

David przyciął obraz, aby jeszcze wyraźniej ukazać, że jak bardzo niesprzyjającymi warunkami atmosferycznymi muszą zmagać się lisy. Wyostrzył zdjęcie, a także skorzystał z wtyczki Topaz DeNoise, aby zmniejszyć poziom zaszumienia obrazu.

Wszystkie zdjęcia © David Gibbon

David Lloyd

Pochodzi z Nowej Zelandii ale mieszka w Wielkiej Brytanii. O ile nie jest akurat w podróży bo co najmniej jedną trzecią każdego roku spędza

w Kenii. Jego prace były wystawiane w Galerii Royal Opera Arcade i Royal Geographical Society, a oprócz tego jest on zdobywcą tytułów Fotografa Roku Dzikiej Przyrody, Europejskiego Fotografa Roku Dzikiej Przyrody GDT oraz Outdoorowego Fotografa Roku. Najego stronie można zamówić albumu *As Long As There Are Animals*, do którego przedmowę napisała Virginia McKenna z fundacji Born Free.

Więcej informacji na stronie:

www.davidlloyd.store

 [@davidlloyd](#)

 [@davidlloyd.wildlifephotography](#)

Urzeczywistniony obraz

Na wielkiej przestrzeni

Nosorożec czarny w Masai Mara w Kenii.

POTEĘGA NATURY

Fotograf dzikiej przyrody **David Lloyd** słynie od lat z uwieczniania piękna zwierząt w ich naturalnym środowisku. Obecnie angażuje się też w zbieranie funduszy na ich ochronę

Tekst Graeme Green
Wszystkie zdjęcia © David Lloyd

Na Instagramowym koncie Davida Lloyda znaleźć można dwa krótkie zdania, które wiele mówią nam o jego pracy: „Wszystkie sfotografowane zwierzęta są dzikie i wolne” oraz „Żadne ze zdjęć nie zostało poprawione przy użyciu Photoshopa”. W świecie, w którym trudno dziś zaufać własnym oczom, [a fotografie często ukazują zwierzęta sfotografowane w niewoli, zdjęcia przyrodnicze Lloyda wyróżniają się klasyczną i czystą kompozycją, skupiającą się głównie na dzikich gatunkach zamieszkujących Afrykę.

Lloyd urodził się w Nowej Zelandii, ale przez lata mieszkał w Wielkiej Brytanii i zawodowo zajmował się projektowaniem graficznym. Fotografia, jak mówi, stała się dla niego „obsesyjnym hobby”. Dziś

działa głównie na rzecz ratowania tego ginącego świata. Jako jeden ze 150 światowej sławy fotografów wspiera Prints for Wildlife - akcję sprzedaży zdjęć, z której dochód przekazywany jest na ochronę przyrody oraz wsparcie lokalnych społeczności

Czy uważasz, że obowiązkiem fotografów przyrody jest dziś, dawanie również czegoś od siebie?

Kochałem przyrodę od najmłodszych lat, zachwyciałem się też sztuką, więc fotografia połączyła obie te pasje. Zanim zostałem fotografem, byłem grafikiem. Wszystko zmieniło się dziesięć lat temu moim obsesyjnym hobby stały się wyjazdy do Afryki. To z tego wynikała moja olbrzymia empatia dla zwierząt. Kiedy widzisz je na

wyciągnięcie ręki, zaczynasz lepiej je rozumieć. Chcesz się o nie troszczyć. Stajesz po ich stronie i chcesz, żeby żyły w dobrostanie.

Jakaś część mnie mówi, że poprzez fotografię, sprzedaż książek i odbitek, wykorzystuję zwierzęta dla własnych korzyści i wiąże się z tym jakieś poczucie winy. Czuję też chęć odwzajemnienia się. Nie krytykuję jednak fotografów za to, że tego nie robią. Takie uczucie musi się samo rozwinąć. Pojawia się z czasem. Kiedyś po prostu dobrze się bawiłem, ale potem stało się dla mnie jasne, że też powinienem coś dla nich zrobić. To naturalne, że chcesz się zrewanżować. Często działa to też w drugą stronę: wiele osób zaczyna od fascynacji zwierzętami, a potem odnajduje w sobie pasję do ich fotografowania, jak na przykład Jonathan Scott.

Na odbitce przekazanej na aukcję pokazana jest intymna chwila ukazująca relację między matką żyrafy a jej młodym. Gdzie ona została uchwycona?

Zdjęcie zostało zrobione w Masai Mara w Kenii. Kiedy publikuję je w Internecie, cieszy się dużą popularnością. To niezwykle chwila dla rodzica i malucha. Jest bardzo wzruszająca i ma w sobie element antropomorficzny.

Często próbujesz uchwycić takie intymne momenty i interakcje?

Ludzie czasami mówią mi, że zwierzęta albo mi pozują, albo udaje mi się uchwycić je we właściwy sposób. Nie wychodzę w teren, mówiąc sobie, że

muszę dziś sfotografować zwierzę w określony sposób. Po prostu rejestruję to, co widzę przed sobą i co się pojawia. Kiedy już mam zrobione zdjęcia, być może podświadomie wybieram te, które są właśnie takie. Mogę trochę przyciąć obraz, aby poprawić kompozycję, by była bardziej atrakcyjna, ale nie lubię zbyt kadrwać. Nie mam konkretnych zasad dotyczących robienia zdjęć.

Wielu fotografów rusza na safari, są świadkami niezwykle scen, ale nie udaje im się uzyskać tak dobrych kadrów. Co robisz inaczej?

Nie wiem. Nie chcę robić z siebie znawcy, którym nie jestem. Całe życie przebywałem ze zwierzętami. Od zawsze trzymaliśmy je w domu. Może w pew-

nym stopniu w sposób nieświadomy dostrzegam istnienie jakiegoś związku i robię zdjęcie. Patrzę im w oczy i naciskam spust migawki.

Powiem tylko, że jak ktoś pierwszy raz pojedzie do Afryki, to wróci z zaledwie kilkoma ciekawymi zdjęciami. Podczas drugiego pobytu znacznie już robić lepsze fotografie. A wykonane podczas trzeciego wyjazdu obrazy będą naprawdę dobre. Moja żona powiedziała mi, że moje zdjęcia stają się coraz lepsze wraz z każdą wyprawą do Afryki. Dzieje się tak, ponieważ kiedy tam wracasz, masz już świadomość tego, czego szukasz. Nie fotografujesz już tego, co uchwyciłeś za pierwszym razem, możesz zaryzykować i spróbować uchwycić coś innego. Najlepszy sposób na zrobienie lepszych zdjęć to ponowne odwiedzenie tych samych miejsc. Za każdym razem dostrzegasz więcej.

Na swojej stronie radzisz, aby fotografowie towarzyszyli swojemu obiektowi możliwie jak najdłużej. Jak ważny jest czas i cierpliwość, jeśli chodzi o robienie dobrych zdjęć?

Organizuję fotograficzne safari po Afryce, ale w międzyczasie zawsze znajduję czas na realizację własnych pomysłów. Nawet jeśli podczas wycieczki nie robię zdjęć, to i tak cały czas obserwuję przyrodę. Kiedy z kolei prowadzę warsztaty, mówię ich uczestnikom, że nie będziemy codziennie gonić za pięcioma różnymi gatunkami, aby zrobić zdjęcie nosorożca, zdjęcie lwa... nie chodzi mi o odhaczanie pozycji na liście. Zależy mi na tym, by nauczyli się na nie patrzeć. Jeśli uda nam się zrobić chociaż jedno świetne zdjęcie każdego dnia, to powinniśmy czuć się usatysfakcjonowani. Czekamy, czasem cały dzień, i mam nadzieję,

że coś z tego wyjdzie. Ale nawet jeśli nie, to i tak zawsze czegoś się nauczymy.

Każdego roku spędzasz dużo czasu w Afryce. Co Cię w niej tak pociąga?

Afryka jest niezwykle różnorodna. To jest fantastyczne. Jedziesz do Kenii i widzisz mnóstwo dzikich zwierząt. Jedziesz do Ugandy i jest zupełnie inaczej, tam można sfotografować wszystkie naczelne.

Myślę, że najlepszym pierwszym krokiem dla każdego, kto zajmuje się fotografią przyrody, jest wyprawa do Kenii. Każdego roku spędzam tam trzy lub cztery miesiące. Ludzie z Entim Camp w Masai Mara stali się moimi bliskimi przyjaciółmi – mam tam drugi dom. Park Masai Mara jest szczególnie atrakcyjny dla fotografów, ponieważ rozciąga się na bardzo dużej, otwartej przestrzeni. Z kolei jeśli zależy Ci na sterylnych, wyraźnych zdjęciach, to takie obrazy można zarejestrować w naprawdę wielu miejscach, np. w RPA.

Niedawno zacząłem jeździć również do Indii. W Afryce bywałem przez dziesięć lat z rządu i chciałem spróbować czegoś nowego. Tygrysy to największe koty. Mają wspaniale ubarwioną sierść.

W Afryce sfotografowałeś Scara, kultowego lwa, który niedawno zmarł z przyczyn naturalnych. Informacja o jego śmierci obiegła cały świat. Dlaczego ten jeden lew był tak znany?

Miał niezwykle bliznę. Kiedyś ktoś dokonał retuszu i poprawił wygląd jego prawego oka w Photoshopie, żeby było ono „normalne”, a on i tak nadal prezentował się wspaniale. Ale ta blizna uzupełniała jego osobowość. Biedak miał ją przez całe dorosłe życie. Widzieliśmy, jak ciągle trzeło oko. Musiało go ono niezwykle irytować. Bliznę tę bowiem często obsiadały muchy.

Jeśli czegoś można się nauczyć z historii Scara, to tego, że dzikie zwierzęta (i ludzie) nie muszą być „doskonałe” fizycznie, aby wyglądać pięknie i interesująco na zdjęciach.

To ciekawa kwestia. Lata temu popełniłem błąd. Były dwa lwy, Romeo 2 i Mohican, które po skończonej walce ruszyły w moim kierunku. Chciałem zrobić zdjęcie ukazujące głowę i powiedziałem kierowcy: „Nie chcę tego lwa. Chcę tego drugiego, bo lepiej wygląda”. I byłem w błędzie. Wyglądał lepiej, ale to ten drugi „nie-doskonały” osobnik z mnóstwem blizn i malującym się na pysku charakterem byłby w kategoriach czysto fotograficznych znacznie bardziej interesujący.

Jakie zmiany zauważyłeś, odkąd zacząłeś jeździć do Afryki?

Po raz pierwszy udałem się tam w 2006 roku, a później, poczynawszy od 2011 roku jeździłem już regularnie. Największa zmiana, jaką widzę, dotyczy ludzi. Kiedy po raz pierwszy zabierałem grupę w 2011 roku, nie było zbyt wielu wypraw fotograficznych do wyboru, a teraz jest ich bez liku. Nie było też takiego tłumu chętnych na takie wycieczki jak teraz. To największa zmiana. I sposób, w jaki wielu ludzi ingeruje w dziką przyrodę.

Skrajny lewy górny
Dotyk
Żyrafy masajskie
w Masai Mara, Kenia

Dalej z lewej i poniżej
Hipodramat
Hipopotamy
w Masai Mara, Kenia

Z lewej
Mała czerwona kropka
Słońca w Masai
Mara, Kenia

Poniżej
Paski
Tygrys bengalski
w Bandhavgarh,
Indie

„Najlepszy sposób na zrobienie lepszych zdjęć, to ponowne odwiedzenie tych samych miejsc”

DAVID LLOYD

Urzeczywistniony obraz

**Nieziemnie cały
czas na świecie**

Gepard w Masai Mara, Kenia

Twoje zdjęcia mają naturalny styl. Czy Twoim zdaniem wrażenie autentyczności może mieć znaczenie?

Jedyne, o co proszę, to szczerść. Jeśli zwierzę nie znajdowało się naturalnym otoczeniu, nie ukrywaj tego. Staram się, by moje zdjęcia wyglądały naturalnie. Nie mam nic przeciwko ludziom, którzy aż tak bardzo o to nie dbają, ale chciałbym, żeby jasno o tym mówili.

Ja nie usunę nawet jednego listka, ponieważ może to wywołać pokusę, by zacząć robić to znowu i pójść dalej. Następnym razem będzie to gałązka, potem gałąź, a jeszcze później drzewo. Ludzie mają obsesję na punkcie pozbywania się każdego najmniejszego rozpraszającego elementu, a taka scena nie będzie już wówczas naturalna. Natomiast kiedy to samo robi się w postprodukcji, to powoduje powstanie w świadomości zbiorowej zniekształconego obrazu świata. Działa to też i w drugą stronę – można zrobić naprawdę ładne zdjęcie, a ludzie i tak powiedzą: „pewnie dodał tu sztuczne niebo”, „z pewnością coś wyretuszował”.

Uważam, że należy walczyć o to, w co wierzysz. Ale od czasu do czasu dostaję też komentarze, które mnie cieszą, mówiące, że moje zdjęcia są bardziej naturalne niż innych. Miło to słyszeć. Mam swoją wizję.

Masz doświadczenie w projektowaniu graficznym jak Marsel van Oosten. Czy myślisz, że wpłynęło to na kompozycję Twoich zdjęć?

Tak. Nie wiem tylko, jak bardzo bezpośredni był to wpływ. Kiedy myślę o kompozycji, od razu przychodzi mi do głowy Marsel. Inne, które pojawia się po chwili, to Chris Packham. Moim zdaniem zdjęcia o najlepszej kompozycji obrazu spośród wszystkich znanych mi fotografów. Ma zespół Aspergera, a ludzie z tą chorobą mają niesamowite wyczucie przestrzeni i kompozycji.

Kompozycja to nie reguła trójpodziału. Nie chodzi w niej o zasady. Nigdy nie kieruję się tylko tą regułą. Zdjęcie musi po prostu dobrze wyglądać w wizjerze. Z kolei, aby być pewnym, że tak samo odbiorą je inni ludzie, zadaję sobie pytanie, dlaczego wygląda ono dobrze. Jeśli o mnie chodzi, to najważniejsza jest równowaga. Swoją wagę ma bowiem jasna część obrazu, faktura, ma ją wszystko, co przyciąga wzrok. Chodzi o umiejętne rozłożenie tego wizualnego „ciężaru”. Mam zdjęcie ukazujące słonia wychodzącego z kadru, co stanowi złamanie zasad kompozycji, ale równoważy go ciężar trawy znajdującej się po przeciwnej stronie. Nie chodzi o stosowanie zasad. Jestem pewien, że Marsel van Oosten i Chris Packham myślą tak samo – po prostu robią zdjęcia, które dobrze wyglądają. Mają świetne wrodzone wyczucie kompozycji. Nie jestem muzykiem i nie umiem grać na żadnym instrumencie. Pewnie mógłbym, gdybym dużo ćwiczył, ale nigdy nie byłbym tak dobry jak ktoś, kto ma naturalny do tego dar. Jeśli chcesz być dobry w komponowaniu obrazów, musisz mieć do tego zmysł i musisz dużo ćwiczyć!

Z lewej
Niekończąca się podróż
Masai Mara, Kenia

Z prawej
Blizna
Lew afrykański w Masai Mara, Kenia

Zawsze ostro!

To kluczowe sposoby tworzenia ostrych obrazów, pełnych szczegółów i tekstur, które powinien opanować każdy fotograf akcji!

Większość fotografów uważa, że doskonale wie czym jest ostrość. Jednak już po kilku tygodniach fotografowania i pierwszym poważnym zleceniu zaczynamy rewidować sposób naszego postrzegania akceptowalnego poziomu szczegółowości. W rzeczywistości niewielu z nas zastanawia się nad tym, czym właściwie jest ostrość w kategoriach naukowych – to zaniedbanie, które może poważnie skutki dla jakości zdjęć.

Przed wszystkim należy odróżnić często mylone pojęcia ostrości i rozdzielczości. Oba mają wpływ na nasze postrzeganie ostrości na zdjęciu, ale nie są tożsame. Rozdzielczość odnosi się do całkowitej sumy szczegółów tworzących zdjęcie i jest terminem, który zna większość fotografów – im wyższa rozdzielczość matrycy aparatu, tym większa rozdzielczość obrazu i więcej widocznych detali. Z drugiej strony definicja ostrości jest prawdopodobnie nieznana większości fotografów, mimo że operujemy nią na co dzień. Ostrość jest ściśle związana z kontrastem jasności

występującym wzdłuż krawędzi elementów ukazanych na obrazie. Im wyższa ostrość, tym większy kontrast i ostrzejszy wygląd krawędzi. Wyższa wartość ostrości nie oznacza jednak większej rozdzielczości, zaś wzrost liczby pikseli nie wpływa bezpośrednio na kontrast krawędzi, który można zmienić na etapie postprodukcji poprzez dodatkowe wyostrenie obrazu.

Jest tak wiele czynników, które mogą zmienić sposób, w jaki postrzegamy ostrość, że wydaje się ona cechą bardzo subiektywną. Liczba pikseli, rozmiary wydruku, ostrość i kontrast decydują o tym, w jaki sposób oglądający mogą interpretować nasze obrazy. Dlatego ważne jest, aby dobrze przemyśleć wszystkie etapy procesu powstawania zdjęcia, by zidentyfikować możliwości uchwycenia większej ilości szczegółów w celu uzyskania lepszego efektu.

W tym artykule zidentyfikujemy kluczowe obszary, na których należy się skoncentrować, i przedstawimy dziesięć wykorzystywanych przez profesjonalistów sposobów wykonywania ostrzejszych ujęć.

Profesjonalna jakość
Niezależnie od rozdziel-
czości matrycy aparatu czy
typu obiektywu, dzięki za-
stosowaniu profesjonalnych
technik fotografowania
możliwe jest stworzenie na-
dającego się do wydrukowa-
nia obrazu o bardzo ostrych
szczegółach.

Wyciśnij więcej ze swojego sprzętu

Czytaj uważnie instrukcję, aby dowiedzieć się, jak wykorzystać w pełni potencjał swojego korpusu

Rozwój technologii cyfrowego obrazowania nie zwalnia, a najwięksi producenci biorą udział w swoistym wyścigu zbrojeń. Wraz ze wzrostem rozdzielczości matryc i rozwojem jakości obiektywów jesteśmy zatem w stanie uchwycić coraz więcej szczegółów. Jest to jednak broń obusieczna, bo jeszcze lepsza szczegółowość obrazu i skuteczność systemów wspierających wykonywanie ostrych zdjęć, obnaża jednocześnie błędy i braki warsztatowe fotografa. Chociaż wiąże się to głównie z działaniem samego aparatu, wpływa na to również wybór trybu fotografowania, parametrów ekspozycji oraz nasza wiedza o mocnych i słabych stronach używanego sprzętu.

Dlatego pierwszym krokiem na drodze do poprawy ostrości rejestrowanych zdjęć jest dogłębne poznanie możliwości swojego aparatu. Dobra znajomość działania korpusu i obiektywu pomoże Ci określić fizyczne granice, które należy brać pod uwagę, w tym najkrótszy czas otwarcia migawki, przy którym można bezpiecznie fotografować z ręki. Dzięki temu będziesz również świadomy tego, jakie Twój aparat ma do zaoferowania funkcje, które mogą pomóc Ci ustabilizować

wać obraz oraz zapewnić użyteczny czas otwarcia migawki w określonych warunkach.

Ponieważ często pracujemy w określonych obszarach fotografii, często ograniczamy się do kilku stosowanych na co dzień trybów, nie zadając sobie trudu sprawdzenia możliwości innych funkcji, jakie dla nas przygotowano.

Zaawansowane korpusy mają często bardzo rozbudowane menu ustawień autofokusa, które pozwalają określić jego czułość i poprawić dokładność działania. Ponadto profesjonalne obiektywy umożliwiają wykorzystanie zaskakująco szerokiej gamy trybów stabilizacji obrazu, które mogą znacząco poprawić skuteczność tego systemu, lub, niewłaściwie ustawione działać nawet przeciwnie.

Najlepszą strategią jest więc ponowne przyjrzenie się w myślach wszystkim aspektom procesu fotografowania oraz zbadanie funkcji korpusu aparatu i obiektywu, których używamy zwykle na poszczególnych etapach. Następnie sprawdź, czy są dostępne narzędzia, których możesz użyć w aparacie lub w ustawieniach, które pomogą Ci uzyskać ostrzejsze obrazy przy zastosowaniu obecnie posiadanego sprzętu.

1 Skalibruj obiektyw

Powszechnym błędem jest przekonanie, że obiektyw systemowy, będzie idealnie współpracował z korpusem, zaraz po wyjęciu z pudełka. Niestety wiele nowych szkieł, nawet natywnych, może wymagać kalibracji. Nie jest to skomplikowane i często można to zrobić z poziomu menu aparatu. Wszystko, czego będziesz potrzebować, to tablica do kalibracji autofokusa, którą niedrogo kupisz w sieci. Użyj kalkulatora odległości, takiego jak aplikacja LensAlign Distance, aby obliczyć standardową odległość umieszczenia aparatu od tablicy przy maksymalnie otwartej przysłonie. Następnie zogniskuj obiektyw na szablonie i wykonaj serię zdjęć, korzystając z funkcji mikroregulacji AF lub precyzyjnej regulacji, aby móc ocenić, jak daleki od „doskonałości” jest Twój egzemplarz szkła. Znajdź zdjęcie z najostrzejszą tablicą i uczyni je punktem odniesienia dla opcji kalibracji na przykład w przedziale wartości +/- 5.

2 Ustaw minimalny czas

Częstą przyczyną miękkich zdjęć jest zbyt długi czas otwarcia migawki. A to zdarza się nawet doświadczonym fotografom, bo warunki potrafią zmieniać się w sposób nieprzewidywalny, często też zapominamy, że długa ogniskowa wymaga znacznie krótszych czasów. Bardzo przydatnym rozwiązaniem w nowych korpusach jest więc możliwość określenia minimalnego czasu otwarcia migawki, którego aparat nie może przekroczyć. Podniesie czułość lub otwórz szerzej przysłonę, ale zachowa bezpieczny czas, który zapewni nieporuszone zdjęcie.

Zmień tryb stabilizacji obrazu

Poznaj technologie wykorzystywane przez producentów optyki i zrób maksymalny użytek z funkcji wspierających ostrość zdjęć

Stabilizacja optyczna jest dziś postrzegana jako pozycja obowiązkowa, zwłaszcza w profesjonalnych i przede wszystkim długich zoomach. Często dostępnych jest kilka jej trybów,

dlatego ważne, aby właściwie dobrać go do danego rodzaju fotografowanej sceny.

Standardowe tryby stabilizacji obrazu są zwykle odpowiednie do wykonywania typowych ujęć, ale nie do specjalistycznych technik, takich jak panoramowanie. Podczas gdy tryb Normal VR firmy Nikon potrafi automatycznie wykryć panoramowanie, w przypadku obiektywów Canona używając tej techniki, należy ręcznie ustawić tryb 2. Fotografując ze statywu, pamiętaj, aby przełączyć się w odpowiedni tryb, ponieważ normalne tryby stabilizacji wprowadzą dodatkowe wibracje, które w rzeczywistości zmniejszą ostrość obrazu.

Powyżej

„Najostrzejsza” przysłona

Nawet profesjonalne obiektywy rejestrują niższą jakość obrazu przy minimalnych i maksymalnych wielkościach otworu przysłony, co jest spowodowane zjawiskiem dyfrakcji. Przymknienie otworu względnego o dwa stopnie przysłony w stosunku do jego maksymalnej dostępnej wielkości to świetne rozwiązanie na początek.

Poniżej

Większe koło obrazowe

Obiektywy pełnoklatkowe rzutują obraz o średnicy większej od rozmiarów matrycy formatu APS-C, co zapewnia lepszą ostrość zdjęć przy krawędziach kadru.

3 Używaj obiektywów projektowanych do większych matryc

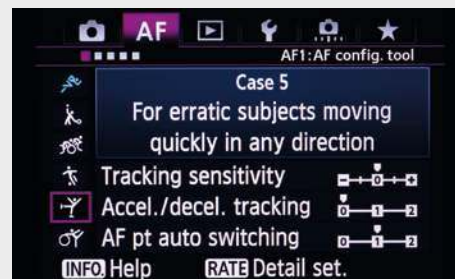
Nawet w przypadku obiektywów z takim samym mocowaniem bagietowym, koło obrazowe rzutowane na matrycę może się różnić. Na przykład do aparatu Canon EOS 90D można podłączyć pełnoklatkową optykę Canon z serii EF, a także modele EF-S zgodne ze standardem APS-C (obiektywów APS-C nie wykorzystamy jednak z korpusem pełnoklatkowym, koło obrazowe będzie zbyt małe by pokryć większy sensor). Podobnie gama obiektywów FE firmy Sony, które zostały zaprojektowane do współpracy z pełnoklatkowymi aparatami tej firmy, takimi jak a7III, będzie doskonale pasować do każdego bezlusterkowca Sony z matrycą APS-C

(ale nie odwrotnie). Cemu jednak warto korzystać z optyki pełnoklatkowej z korpusami opartymi na mniejszym sensorze? Sprawa jest zasadniczo prosta. Większość wad optycznych i niedoskonałości optyki objawia się zazwyczaj na krawędziach i w rogach kadru. Jak pewnie czytaliście w niejednym teście, również ostrość najlepsza jest zawsze w centrum kadru i spada w kierunku brzegów. Efekt jest taki, że mniejsza matryca APS-C wykorzystuje jedynie centralną część układu optycznego, tym samym odcinając problematyczne krawędzie. Uzyskany obraz będzie więc ostry na całej powierzchni, a do tego pozbędziemy się winietowania.

4 Popraw dokładność działania autofokusa

Twój aparat ma prawdopodobnie wszystko czego potrzeba by zamrozić ruch. Ale potrzebuje też odrobiny pomocy z Twojej strony. Podczas korzystania z autofokusa ważne jest, aby zrozumieć, jak zachowuje się on w różnych sytuacjach, aby móc dostosować swoją technikę fotografowania do rodzaju uwiecznianego tematu. Większość zaawansowanych systemów automatycznego ustawiania ostrości umożliwia precyzyjną konfigurację czułości na różne rodzaje ruchu. Przy fotografowaniu meczów możesz mieć często do czynienia z graczami wbiegającymi nagle pomiędzy Ciebie a uwieczniany obiekt. Konieczne może być wówczas – w celu zachowania niezbędnej ostrości tam, gdzie jest to potrzebne – zmniejszenie częstotliwości, z jaką autofocus ponownie ustawia ostrość na nowym temacie pojawiającym się w kadrze.

Z prawej
**Peryferyjna
jakość obrazu**
Zrozumienie
właściwości danego
obiektywu pozwala
nam komponować
obrazy tak, aby
można było uchwycić
maksimum szczegółów.
Podczas używania
optyki niższej klasy
umieszczaj ważne
obszary sceny z dala
od krawędzi kadru.

© Judy Malloch

Nauč się czytać wykresy MTF

Poznaj lepiej swoje obiektywy, sprawdzając ich mocne i słabe strony optyczne

Wykresy funkcji transferu/przenoszenia modulacji (MTF) przedstawiają zdolność obiektywu do odwzorowywania szczegółów obiektu na obrazie. Patrząc na dane MTF konkretnego modelu szkła, możemy zobaczyć, w którym miejscu kadru zapewnia on największą ostrość i jak szybko zmniejsza się ona w kierunku krawędzi kadru. Wykresy MTF mogą zatem powiedzieć nam, ile

szczególne obiektywy ogólnie może rozróżnić i jaka jest jednolitość tej zdolności. Zazwyczaj czarne linie reprezentują ostrość, a niebieskie – kontrast obrazu.

Obiektywy są zawsze najostrzejsze w centrum koła obrazowego, zaś szczegółowość odwzorowywania przez nie sceny dość wyraźnie stopniowo spada, gdy będziemy się przesuwać w kierunku jego krawędzi. Tam, gdzie

linie opadają poniżej 2/3 wysokości wykresu, wskazane jest, aby starać się umieszczać fotografowane obiekty bliżej środka obrazu. Często też cienkie linie pokazują zachowanie optyki przy przysłonie $f/8$, zaś pogrubione przy ustawionym maksymalnym otworze względnym. W przypadku idealnego obiektywu wszystkie linie powinny znajdować się w górnej części wykresu.

© Judy Malloch

Szlifuj techniki fotografowania

Ćwicz swój styl pracy aparatem, aby zwiększyć stabilność i poprawić współczynnik rejestrowania ostrych ujęć

Gdy masz już pewność, że Twój sprzęt jest optymalnie skonfigurowany, nadchodzi czas na dokonanie oceny poprawności swojej techniki fotografowania. Każdy błąd w sposobie pracy lub niewłaściwe obchodzenie się z aparatem może spowodować nieostrość rejestrowanego obrazu i sprawić, że wysoka rozdzielczość matrycy stanie się naszym przeciwnikiem, a nie sprzymierzeńcem.

Mając już jakieś doświadczenie w dziedzinie fotografii, możemy sądzić, że jeśli chodzi o obsługę aparatu, to niewiele więcej można się nauczyć, jednak większej znajomości zaawansowanych technik oświetlania i dobierania ekspozycji często towarzyszy brak uwagi w zakresie korzystania z korpusu. Sposób, w jaki posługujemy się elementami sterującymi aparatu i jak ich używamy,

aby przygotować się do sfotografowania obiektu, może znacząco wpłynąć na sposób odwzorowania na zdjęciu drobnych szczegółów. Matryce o wysokiej rozdzielczości i profesjonalne obiektywy jedynie potęgują widoczność nieostrości wywołanej drganiami.

Może się to zdarzyć na skutek drżenia rąk fotografa podczas trzymania korpusu, wibracji wywołanych przez wiatr, gdy aparat jest zamocowany na statywie, a nawet z powodu ruchów elementów pracujących wewnątrz korpusu. Ta ostatnia kategoria obejmuje w szczególności podnoszenie lustra występującego w lustrzankach, co z kolei nie stanowi problemu dla użytkowników kompaktów z wymienną optyką.

Świadomie obliczona ekspozycja

Jeśli Twoim celem jest zamrożenie ruchu, wybierz czas otwarcia migawki, który nie tylko będzie dostosowany do ogniskowej obiektywu, ale także pozwoli usunąć nawet najdrobniejsze rozmycia z kluczowych obszarów obrazu. W przypadku zdjęć dzikich zwierząt i sportowych nie powinien on być krótszy niż 1/1000 s.

5 Zminimalizuj wibracje

Jest wiele metod ograniczania drgań aparatu. W przypadku lustrzanek cyfrowych jedną ze strategii może być skorzystanie z funkcji blokady podniesionego lustra, która sprawia, że aparat unosi je i dopiero po chwili wyzwala migawkę. Daje to czas, by drgania aparatu zostały wytlumione. W przypadku fotografowania z ręki lepszym rozwiązaniem jest patrzenie przez wizjer elektroniczny, ponieważ możesz wówczas trzymać aparat bliżej ciała, co zwiększa jego stabilność. Pobierz także aplikację do sterowania aparatem, aby móc zdalnie wyzwalać migawkę – taki sposób robienia zdjęć jeszcze bardziej poprawia stabilność korpusu niż użycie elektronicznego wężyka spustowego.

Powyżej

Ostre zdjęcie wykonane z użyciem długiej ekspozycji

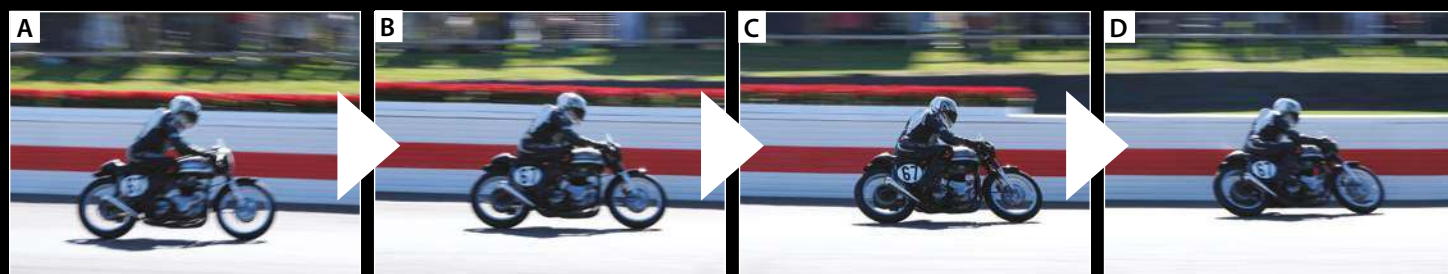
Zaleca się odpięcie paska od aparatu, ponieważ może on być targany wiatrem, co wywoła niepotrzebne wibracje.

6 Oceń swoją technikę wyzwiania migawki

Najprostsza czynność związana z wykonaniem zdjęcia, jak naciśnięcie spustu migawki, może mieć znaczący wpływ na ostrość obrazu. Zrobienie tego z nadmierną siłą może spowodować zarejestrowanie poruszonego zdjęcia. Najlepszą techniką jest delikatne dotknięcie palcem przycisku, zamiast jego „wciskania”, ale oprócz tego dobrze jest też

przypisać funkcję aktywowania autofokusa do dodatkowego przycisku znajdującego się na tylnej ścianie aparatu. Dzięki temu spust migawki może pozostawać przez cały czas wciśnięty do połowy, co zmniejsza głębokość, na jaką musi być wciskany, a to zmniejsza potencjalnie wibracje wywołane tą czynnością.

Rób zdjęcia w serii Zarejestruj sekwencję ujęć, aby móc uchwycić maksymalnie ostre zdjęcia

Nawet fotografując z krótkim czasem otwarcia migawki - znacznie krótszym niż zalecany przy fotografowaniu z daną ogniskową - możesz doświadczyć braku wystarczającej ostrości rejestrowanego obrazu, jeśli uwieczniony temat porusza się szybko i w sposób nieprzewidywalny. Jeżeli fotografowana osoba, zwierzę lub obiekt porusza się w kierunku przeciwnym do kierunku przesuwania obiektywu, może to spowodować nadmierne rozmycie ruchu, a tym samym zepsuć

zdjęcia wydrukowane w większym formacie.

Jednym z najprostszych rozwiązań tego problemu jest użycie trybu zdjęć seryjnych lub wykonywania ich w trybie ciągłym w celu uchwycenia sekwencji ujęć rejestrowanych w krótkim odstępie czasu, zaczynając od naciśnięcia spustu migawki przed i kończąc fotografowanie po kulminacyjnym momencie akcji. Przytrzymanie spustu migawki i „fotografowanie” akcji z częstotliwością co

najmniej 6 kl./s zwiększa prawdopodobieństwo uchwycenia idealnie ostrego obrazu.

W przypadku podanej sekwencji ujęć ostre jest zdjęcie C, podczas gdy na pozostałych widoczne jest rozmycie ruchu. Taki sposób pracy pomaga również zrobić z ręki ostre zdjęcia makro, w których to przypadku nawet drobne zmiany pozycji aparatu mogą całkowicie zmienić poziom szczegółowości poszczególnych klatek.

Powyżej
Serwo AF
 Podczas fotografowania akcji przełączenie aparatu w tryb autofokusa ciągłego (C-AF) sprawi, że aparat cały czas będzie śledził obiekt.

7 Trzymaj obiektyw w odpowiedni sposób

Inną ważną kwestią związaną z fotografowaniem „z ręki” jest rzadko świadomie rozważane przez fotografów podpieranie obiektywu w miejscu środka ciężkości całego zestawu. Trzymanie aparatu i szkła z uwzględnieniem rozkładu ich ciężaru wpływa na Twoją stabilność, a tym samym na zdolność do trzymania aparatu nieruchomo.

Chociaż, gdy używasz optyki krótkoogniskowej, zwracanie uwagi na to, w którym miejscu podeprzeć tubus, nie jest krytycznie ważne, to w przypadku

fotografowania z użyciem cięższych szkieł decyzja taka ma już znaczenie kluczowe. Nigdy nie podtrzymuj obiektywu zaraz za mocowaniem bagnetowym, ponieważ spowoduje to pochylenie przedniej soczewki ku dołowi. Zamiast tego połóż rękę w pozycji, w której możesz oprzeć łokieć na klatce piersiowej, aby wzmocnić stabilność podparcia.

Podczas pracy z monopodem lub statywem, aby ograniczyć ruchy obiektywu w trakcie ekspozycji, spróbuj położyć rękę na tubusie w części znajdującej się bliżej przedniej soczewki.

8 Zsynchronizuj błysk z krótkimi czasami

W przypadku szybko rozgrywających się wydarzeń zaleca się utrzymywanie najdłuższego dopuszczalnego czasu naświetlania powyżej $1/1000$ s, dzięki czemu można mieć pewność, że nawet najmniejsze ruchy obiektu nie będą miały widocznego wpływu na ostrość obrazu. W każdej sytuacji poza uwiecznianiem scen oświetlonych silnym słońcem trudno będzie Ci jednak uzyskać taki czas bez znacznego zwiększenia czułości matrycy. Chociaż nowoczesne aparaty są w stanie rejestrować doskonałej jakości obrazy również na wysokich wartościach ISO, w warunkach słabego oświetlenia lepszym rozwiązaniem może być użycie flesza.

Dzięki włączeniu trybu synchronizacji błysku z ultrakrótkimi czasami ekspozycji można zamrozić ruch na zdjęciach wykonanych z ręki lub w przypadku chaotycznie przemieszczających się obiektów.

Ustawienia flesza

Tryb pracy lampy błyskowej ustawia się przeważnie w menu samego urządzenia.

Minimalizowanie drgań

Dzięki przesunięciu środka ciężkości, możliwe jest skuteczne ograniczenie zarówno ruchów w pionie, jak i obrotowych.

© Getty Images

© Peter Cairns

Faktury w makro

Lampy błyskowej można używać także w celu poprawienia ostrości wykonywanych zbliżeń. Aby równomiernie oświetlić obiekt, zdejmij lampę z aparatu i użyj jej do zamrożenia ewentualnych drgań tematu wywołanych wiatrem.

9 Popraw efekty ręcznego ustawiania ostrości

Wielu amatorów niechętnie korzysta z ręcznego ustawiania ostrości, zakładają oni bowiem, że to właśnie autofokus pozwoli im zrobić najostrzejsze zdjęcia. Niemniej tryb manualny daje nam maksymalną kontrolę nad sposobem ogniskowania obiektywu i zapewnia największą precyzję ustawienia ostrości. Aczkolwiek nie bez pewnych zastrzeżeń. Po pierwsze, fotograf musi mieć świadomość, gdzie najlepiej zogniskować obiektyw – zidentyfikować punkt ustawienia ostrości, który

pozwoli ukazać najwięcej wyraźnych szczegółów w całym kadrze. Zawsze powiększaj obraz, aby ocenić ostrość detali po zrobieniu zdjęcia lub podczas korzystania z trybu podglądu na żywo, by odpowiednio wykadrować i zogniskować obiektyw przed wyzwoleniem migawki. Po drugie, możesz skorzystać z funkcji podglądu głębi ostrości, aby zobaczyć, co będzie ostre na gotowym już zdjęciu, lub użyć jej jako pomocy w ustawianiu ostrości, oglądając obraz sceny na żywo. Ustaw na obiek-

tywie minimalną odległość ogniskowania, przybliż odległy obiekt za pomocą zoomu i ustaw ostrość, przytrzymując przycisk podglądu głębi, co pomoże Ci znaleźć wartość odległości hiperfokalne. Jest to technika znacznie dokładniejsza niż poleganie na skali odległości obiektywu, która często nie jest idealnie skalibrowana.

10 Oceń ostrość

Użyj narzędzi wspomagających

Wiele nowoczesnych lustrzanek i kompaktów z wymienną optyką jest wyposażonych w zaawansowane funkcje wspomagające fotografowanie w trybie Live View, umożliwiając oglądanie różnych parametrów obrazu w czasie rzeczywistym. Jedną z możliwości, jaką one dają, jest „focus peaking”, czyli ustawianie ostrości przy użyciu kolorowego konturu krawędzi, które zostaną zarejestrowane jako ostre.

Dzięki tej funkcji można zwizualizować sobie to, czy płaszczyzna ogniskowania została prawidłowo ustawiona w celu wyostrenia kluczowych szczegółów sceny – jest ona bardzo przydatna, gdy zależy Ci na szybkim zrobieniu zdjęcia. Rozważ takie dostosowanie koloru konturu, by mocno kontrastował on z kolorystyką sceny, aby uzyskać wyraźniejszy obraz tego, które szczegóły są wyostrene.

Szybka ocena

Funkcja podświetlania kolorowym konturem ostrych krawędzi (ang. *focus peaking*) pozwala już na pierwszy rzut oka sprawdzić rozkład ostrości w kadrze. W połączeniu z powiększonym podglądem obrazu da Ci ona pewność, że obiektyw został zogniskowany tam, gdzie chcesz.

Komecik fioletowosterny

Ptaki zawsze są wyjątkowo wymagającym tematem zdjęć przyrodniczych. Szeroka wiedza Judy na temat fotografowanych przez nią gatunków pozwala jej przewidywać zachowania ptaków i uchwycić ich ostre szczegóły.

© Judy Malloch

Pułapki ostrości

Rozwiąż typowe problemy i odkryj proste metody radzenia sobie z wyzwaniami ostrości

W dobie aparatów o ultrawysokiej rozdzielczości, zaawansowanych konstrukcji optycznych obiektywów i doskonałych algorytmów oprogramowania jednym z największych zagrożeń dla ostrości naszych obrazów jest niedbałość i lekceważenie drobnych, ale istotnych kwestii. Bardzo łatwo jest polegać na nowoczesnym systemie autofokusa i stabilizatorze obrazu wbudowanym w korpus aparatu lub obiektyw, zapominając jednocześnie o samodzielnym sprawdzaniu jakości rejestrowanych plików.

Nawet tylny wyświetlacz aparatu o najwyższej rozdzielczości ma ograniczone możliwości, co często nie pozwala wiarygodnie ocenić ostrości zdjęcia bez powiększenia. Często oznacza to, że możemy nie zauważyć deficytu szczegółów, dopóki nie wrócimy do domu i nie wyświetlimy

zdjęć na monitorze komputera, a wtedy niestety jest już za późno, by naprawić błąd.

Najbardziej podstępna formą rozmycia, jaka może wystąpić, jest ta, która może się pojawić przy umiarkowanie długich czasach otwarcia migawki lub w nadal przyzwoitych, w naszej ocenie, warunkach oświetleniowych. W takich okolicznościach fotograf może przecenić swoją zdolność do bezpiecznego trzymania aparatu w ręku lub skuteczność stabilizacji używanego statywu, co skutkuje subtelną utratą szczegółów – trudną do zauważenia podczas wykonywania zdjęcia, ale obniżającą jakość obrazu. W tej części artykułu przyjrzymy się najczęściej spotykanym problemom i ich profesjonalnym rozwiązaniom, aby pomóc Ci w tworzeniu ostrych obrazów nawet w najtrudniejszych warunkach.

Rozpoznaj typowe problemy

Poznaj przyczyny pogorszenia ostrości rejestrowanych zdjęć

ZAKAZ UŻYWANIA STATYWU

PROBLEM W niektórych miejscach nie możesz użyć trójnogu z powodów praktycznych lub dlatego, że jest to zakazane (katedry, muzea).
ROZWIĄZANIE Pierwszym krokiem powinno być skorzystanie z alternatywnych możliwości podparcia korpusu, takich jak oparcie go o ścianę, położenie na worku z grochem, a nawet użycie monopodu. Wykonując zdjęcia z ręki, warto też wstrzymać oddech lub wydech przed wciśnięciem spustu migawki.

NIEDOKŁADNE USTAWIANIE OSTROŚCI

PROBLEM aparat potwierdza ustawienie ostrości, ale gotowe zdjęcia i tak są nieostre.
ROZWIĄZANIE Przed każdym użyciem aparatu sprawdź ostrość obrazu oglądanego przez okular wizjera, aby upewnić się, że pokrętko regulacji dioptrii nie zostało przypadkowo obrócone. Jeśli obraz oglądany przez wizjer nie będzie wyraźny, nie będziesz w stanie na bieżąco identyfikować drobnych niespójności w zakresie ostrości.

BŁĄD HIPERFOKALNY

PROBLEM Dobrze znaną techniką ustawiania ostrości jest ogniskowanie obiektywu na odległość hiperfokalną, ale ponieważ nie jest ona określana zbyt dokładnie, może to powodować potencjalną utratę drobnych szczegółów.
ROZWIĄZANIE Zastanów się, czy nie zastąpić metody ustawiania ostrości na odległość hiperfokalną metodą ostrzenia w 2/3 sceny. Oszacuj dystans, jaki dzieli Cię od elementu pierwszego planu, zogniskuj obiektyw na podwójną wartość tej odległości i użyj przysłony f/11 do f/16.

NIEOCZEKIWANIE MIĘKKI OBRAZ

PROBLEM Nawet przy prawidłowo zogniskowanym obiektywie i optymalnie dobranej wielkości otworu przysłony obrazowi może brakować szczegółów.
ROZWIĄZANIE Wewnątrz obiektywu może nastąpić kondensacja pary wodnej. Można tego uniknąć, pozwalając po zakończeniu robienia zdjęć na stopniowe dostosowanie się temperatury tubusu do warunków panujących w pomieszczeniu. Pozostaw szkło w torbie fotograficznej aż do ogrzania, wkładając do środka woreczek z żelem krzemionkowym.

CIĄGŁE SZUKANIE OSTROŚCI

PROBLEM Przy fotografowaniu zatłoczonych scen, w których wiele obiektów porusza się w sposób nieprzewidywalny, obiektyw może wielokrotnie ponownie ustawiać ostrość na temacie innym niż ten, który zamierzasz uwiecznić.

ROZWIĄZANIE Wcisnąwszy znajdujący się z tyłu korpusu przycisk blokady autofokusa. Po uzyskaniu potwierdzenia ustawienia ostrości naciśnij ów przycisk, aby móc zmieniać kompozycję kadru pomiędzy kolejnymi zdjęciami.

RUCH W OTOCZENIU

PROBLEM Nawet przy fotografowaniu ze statywu zdjęciom może brakować ostrości z powodu wibracji wywołanych sprawdzaniem powiększonego widoku obrazu na tylnym wyświetlaczu.

ROZWIĄZANIE Wiatr lub prąd wody napierający na trójnog może w rzeczywistości bardziej rozmyć obraz, niż gdybyś robił zdjęcie, trzymając aparat w rękach. Rozważ wówczas dociągnięcie statywu, aby ograniczyć wibracje.

Rady pro: ostrzejsze zdjęcia przyrody

Ekspertka w dziedzinie fotografowania natury Judy Malloch opisuje główne wyzwania, najczęściej popełniane błędy i sposoby radzenia sobie z problemami

W jakich zdjęciach się specjalizujesz?

Opowiedz nam coś o sobie.

Zajmuję się fotografią dzikich zwierząt, zarówno dużych, jak i małych, w tym także robieniem zdjęć żabom, węzom itp. Niemniej moją największą miłością są chyba ptaki. Ponieważ mieszkam na Florydzie, mam możliwość obserwowania i fotografowania wielu ich gatunków, zwłaszcza w okresie zalotów, kiedy ich pióra są żywe i mają ubarwienie godowe. Wspaniale jest przyglądać się im w tym okresie i w fazach budowania gniazd, wylęgania się piskląt, a następnie aż do momentu opuszczenia przez nie gniazda.

Jakie są najczęstsze błędy popełniane przez amatorów, jeśli chodzi o robienie ostrych zdjęć dzikich zwierząt?

Przeważnie nie zdają sobie sprawy z tego, jak ważne jest korzystanie ze statywu. Trójnóg stanowi nieocenioną pomoc przy tłumieniu wszelkich drgań aparatu, dzięki czemu Twoje szanse na zarejestrowanie ostrych ujęć są znacznie większe. Jeśli fotografujesz z ręki, to pomiędzy wykonywaniem kolejnych zdjęć rozluźniaj dłoń, dając im szansę na odpoczynek. Jeśli możesz oprzeć się o balustradę, to też znacznie pomoże Ci to uzyskać ostrzejszy obraz. Innym błędem jest stosowanie niewystarczająco krótkiego czasu otwarcia migawki, aby możliwe było zamrożenie akcji. Dla mnie osobiście 1/1250 s to wartość, od której zazwyczaj zaczynam, a jeśli scena jest wystarczająco mocno oświetlona, skracam czas ekspozycji nawet do 1/2000 s.

Opisz kilka największych wyzwań, z którymi borykasz się na co dzień podczas zdjęć.

Najważniejsze jest upewnienie się, że mam wystarczającą ilość światła, aby móc użyć odpowiednio krótkiego czasu. Z kolei kiedy robię zdjęcia z okna samochodu, to świetnym akcesorium, które warto mieć przy sobie, jest worek z nasionami fasoli. Możesz też zamocować swój obiektyw na statywie z głowicą kardanową, co jest ogromnie pomocne w uzyskaniu ostrych zdjęć. Kiedy fotografuję w Afryce z auta, używam samej głowicy zamocowanej na bocznych drzwiach.

Które etapy pracy fotografa są najbardziej „niebezpieczne” dla ostrości rejestrowanych zdjęć?

Niezbędne jest zwracanie uwagi na ciągle zmieniające się warunki oświetleniowe. Musisz zawsze mieć na nie oko i być świadomym tego, jakie parametry ekspozycji aktualnie ustawia aparat. Jeśli spadnie natężenie światła, może to wydłużyć czas otwarcia migawki, co spowoduje rozmycie ruchu podczas fotografowania szybko rozgrywających się wydarzeń. Bardzo ważne - jeśli obiekt nie jest bardzo blisko - jest użycie odpowiedniego obiektywu np. 600 mm f/4 lub 500 mm f/4. Nie ma sensu robić zdjęć optyką, która nie zapewnia wystarczającego zasięgu.

Dziękuję białej
Fotografując obiekt, który będzie wypełniał cały kadr, należy brać pod uwagę jego ruchy we wszystkich osiach. W przypadku żywych tematów ujęcie nie może być udane, jeśli oczy nie będą idealnie ostre.

© Judy Malloch

Sztuka operowania wielkością **przysłony**

Doświadczony fotograf przyrody **Andy Parkinson** tłumaczy, jak świadome operowanie wielkością otworu względnego obiektywu może wpłynąć na wygląd zdjęć ukazujących dzikie zwierzęta

Wszystkie zdjęcia © Andy Parkinson

Jednym z największych błędów, jakie może popełniać fotograf dzikiej przyrody, zarówno amator, jak i profesjonalista, jest lekceważenie bogactwa korzyści, oferowanych przez różne ustawienia przysłony. Bardzo często można odnieść wrażenie, że pogoń za efektem *bokeh* lub chęcią uzyskania rozmytego tła pochłania całą wyobraźnię fotografa, co ogranicza niezliczone sposoby postrzegania rozmaitych scen, a tym samym różnorodność obrazów, które potencjalnie mogłyby zostać uchwycone.

Otwór względny obiektywu tworzony jest przez zestaw przesuwających się wewnątrz jego tubusu listków przysłony, które determinują wielkość otworu, przez który przechodzi światło rejestrowane przez matrycę. Sterowanie średnicą otworu przysłony może mieć kluczowe znaczenie dla uzyskania dobrej ekspozycji, ale pozwala także nadawać zdjęciom artystyczny wyraz poprzez kontrolowanie tego, co będzie na zdjęciu ostre, a co rozmyte. Duże otwory przysłony, takie jak $f/2,8$, zwiększają rozmycie, podczas gdy wybranie wyższej wartości liczbowej parametru f sprawi, że większa część sceny

będzie ostra. Na następnych stronach zademonstruję, co można osiągnąć, zatrzymując się na chwilę i poświęcając każdej indywidualnej okazji do zrobienia zdjęcia więcej uwagi w zakresie doboru wielkości przysłony. Po odświeżeniu podstawowych wiadomości na temat tego, czym jest przysłona i jak można z niej korzystać, przyjrzymy się temu, które sytuacje najlepiej nadają się do zastosowania konkretnych wielkości otworów względnych, od $f/2,8$ aż do $f/32$.

Najpierw nauczysz się robić pełne dramatyzmu, sugestywne ujęcia środowiskowe – zdjęcia, które właściwie bardziej przypominają obrazy, ostre od pierwszego planu aż po tło oraz bogate w detale i wypełnione narracją. Następnie dowiesz się, jak tworzyć szczegółowe i intymne zbliżenia, które będą zarówno zgodne z zasadami etyki obowiązującymi fotografów przyrody, jak i bogate pod względem faktur.

Wybierana przez Ciebie wielkość otworu przysłony to jeden z najważniejszych aspektów kontroli, jaką masz podczas tworzenia obrazów, więc wspólnie zbadajmy, co można dzięki temu osiągnąć!

Andy Parkinson

Andy jest wielokrotnie nagradzanym fotografem przyrody i stałym współpracownikiem *National Geographic*. Dziś zajmuje się wyłącznie fotografowaniem dzikich zwierząt i jest aktywnym orędownikiem ich ochrony. Walczy o ich prawa i jest zwolennikiem uwieczniania ich w sposób etyczny.

Więcej informacji i zdjęć Andy'ego znajdziesz na stronie:

www.andrewparkinson.com

[@andyparkinsonphoto](https://www.instagram.com/andyparkinsonphoto).

Co musisz wiedzieć o przysłonie

Odśwież szybko swoją wiedzę na temat roli przysłony w powstawaniu obrazu

Możliwość zmiany wielkości otworu względnego obiektywu jest jedną z podstaw fotografii. Pozwala wpływać na zmianę zarówno ekspozycji zdjęcia, jak i tego, jaka jego część zostanie odwzorowana jako ostra.

Samo pojęcie przysłony wymaga pewnego wyjaśnienia: jest to fizycznie istniejący otwór wewnątrz obiektywu, przez który przechodzi światło, aby dotrzeć do matrycy aparatu. W większości obiektywów otwór ten uformowany jest

z nachodzących na siebie listków lub blaszek membrany, która reguluje ilość światła docierającego do sensora. Otwory o większej średnicy przepuszczają więcej światła do aparatu, zaś małe otwory redukują jego ilość przechodzącą przez obiektyw. Chyba dość łatwo jest to zrozumieć. Nieco mylący jest za to zbiór liczb, które określają wielkość otworu przysłony.

Pierwszą rzeczą, którą należy zrozumieć, jest to, że parametr f nie jest fizyczną miarą

średnicy otworu przysłony, lecz wartością wyrażającą stosunek jego średnicy do długości ogniskowej obiektywu. Przysłona $f/4$ faktycznie oznacza długość ogniskowej (f) podzieloną przez cztery, a przysłona $f/16$ – podzieloną przez 16. Korzystając z tej zasady, można łatwo policzyć, że gdy na przykład w obiektywie o ogniskowej 400 mm przysłona jest ustawiona na $f/8$, to średnica jego otworu względnego wynosi 50 mm.

Sterowanie przysłoną

Wszystko, co musisz wiedzieć o elementach sterujących wielkością otworu względnego obiektywu

TRYBY

FOTOGRAFWANIA

Aby móc samodzielnie ustawić wielkość otworu przysłony, musisz fotografować w trybie Preselekcji lub manualnym – poszukaj na pokrętle wyboru trybu pracy oznaczeń Av/A lub M .

PRZEJMIJ KONTROLĘ

Aby zmienić wartość przysłony, obróć pokrętkę sterującą aparatu i obserwuj zmieniające się wartości f w wizjerze lub na tylnym ekranie.

MAKSYMALNA WIELKOŚĆ

OTWORU PRZYSŁONY

Obiektywy różnią się między sobą największą możliwą do ustawienia wielkością przysłony, jaką oferują. Większe otwory względne przepuszczają więcej światła, więc obiektyw 300 mm $f/2,8$ jest „jaśniejszy” od obiektywu 300 mm $f/4$, gdy będą one używane przy maksymalnie otwartej przysłonie.

ZAKRES PRZYSŁON

O dostępnym zakresie przysłon decyduje obiektyw, a nie aparat. Na przykład w przypadku używania obiektywu 300 mm $f/4$ nie ma możliwości ustawienia przysłony $f/2,8$. Modele typu zoom mają czasami „zmienną” maksymalną wielkość otworu przysłony, która zmniejsza się wraz z wydłużaniem ogniskowej.

EKSPOZYCJA

Wielkość przysłony określa intensywność światła, które przechodząc przez obiektyw, dociera do czujnika aparatu.

Wybór przysłony i obiektywu

Nie wszystkie wielkości otworu przysłony są dostępne w przypadku każdego obiektywu, a za „jaśniejsze” szkło zwykle trzeba zapłacić więcej

Choć większość obiektywów pozwala ustawić różne wielkości przysłony, w ich nazwie podawana jest zazwyczaj maksymalna, czyli największa dostępna wartość np. 85 mm f/1,8 lub 85 mm f/1,4. Wiele obiektywów typu zoom ma tzw. zmienną „jasność”, co oznacza, że maksymalny dostępny otwór względny zmienia się wraz ze zmianą ogniskowej. Na przykład obiektyw 18–55 mm f/3,5–5,6 oferuje maksymalny otwór względny f/3,5 przy najkrótszej ogniskowej, ale po ustawieniu najdłuższej ogniskowej zmniejsza się on do f/5,6.

Zatem gdy fotografujesz w trybie priorytetu przysłony, musisz bacznie kontrolować czas otwarcia migawki: gdy zmniejszy się otwór przysłony, czas naświetlania zostanie wydłużony w celu zachowania tej samej wartości ekspozycji, co może prowadzić do zarejestrowania poruszonych zdjęć. Bądź zatem gotów zwiększyć czułość matrycy, aby to skompensować, lub skorzystaj z funkcji Auto ISO i pozwól, aby aparat dostosował wartość ISO za Ciebie.

MAKSYMALNA PRZYSŁONA

Największą dostępną dla danego obiektywu wartość przysłony znajdziesz nadrukowaną wraz z oznaczeniem modelu na jego tubusie lub wokół przedniej soczewki. W miejsce liczby 1 wstaw „f/” – w ten sposób z zapisu 1:2,8 otrzymasz f/2,8.

„JASNA” OPTYKA

Obiektywy oferujące duży maksymalny otwór przysłony nazywane są „jasnymi”, ponieważ umożliwiają stosowanie krótszych czasów otwarcia migawki – niestety są znacznie droższe.

OBIEKTYWY O STAŁEJ JASNOŚCI

Wysokiej klasy zoomy mają stałą wielkość maksymalnego otworu przysłony, więc jej wartość nie zmienia się wraz ze zmianą ogniskowej.

PIERŚCIEŃ PRZYSŁONY

Niektóre obiektywy mają pierścień zmiany przysłony umieszczony w pobliżu bagnetu, ale w przypadku większości szkła ich otwór względny reguluje się za pośrednictwem elementów sterujących aparatu.

Sterowanie przysłoną

Jeśli duże znaczenie ma głębia ostrości, ustaw w aparacie tryb preselekcji przysłony

TRYB PRESELEKCJI PRZYSŁONY

Aby móc bezpośrednio sterować wielkością otworu względnego, należy fotografować aparatem ustawionym w trybie priorytetu przysłony. Aparat automatycznie dostosuje wówczas czas otwarcia migawki do natężenia światła oświetlającego scenę. Natomiast, jeżeli fotografujesz, korzystając z trybu manualnego, oba te parametry możesz ustawić ręcznie.

WARTOŚĆ PRZYSŁONY

Obróć główne pokrętkę wyboru ustawień aparatu lub użyj jego ekranu dotykowego (jeśli korpus jest w taki wyposażony), aby zmienić wielkość przysłony. W ten sposób będziesz mógł swobodnie wybierać średnicę otworu przysłony z zakresu oferowanego przez obiektyw – kiedy będziesz to robił, odpowiadające im wartości liczbowe będą się pojawiać na wyświetlaczu.

PODGLĄD GŁĘBI OSTROŚCI

Jeśli używasz lustrzanki cyfrowej, nie będziesz w stanie zobaczyć w wizjerze optycznym efektu zmieniającej się głębi ostrości na skutek regulacji wielkości otworu przysłony. Aby to zrobić, musisz skorzystać z funkcji Podgląd głębi ostrości – służy do tego celu przycisk zlokalizowany zwykle w pobliżu mocowania obiektywu.

LIVE VIEW

W tym trybie widoczny będzie podgląd obrazu przy wybranej przysłonie, ale może być on ciemny – w przeciwieństwie do obrazu w elektronicznym wizjerze aparatu bez lustra, który pozostaje jasny. Spróbuj więc użyć przycisku podglądu ostrości w połączeniu z funkcją podglądu obrazu na żywo.

Zwierzęta w swoim naturalnym środowisku

Zobacz, co warto uwzględnić lub wykluczyć z kadru, aby uzyskać jak najlepszy efekt

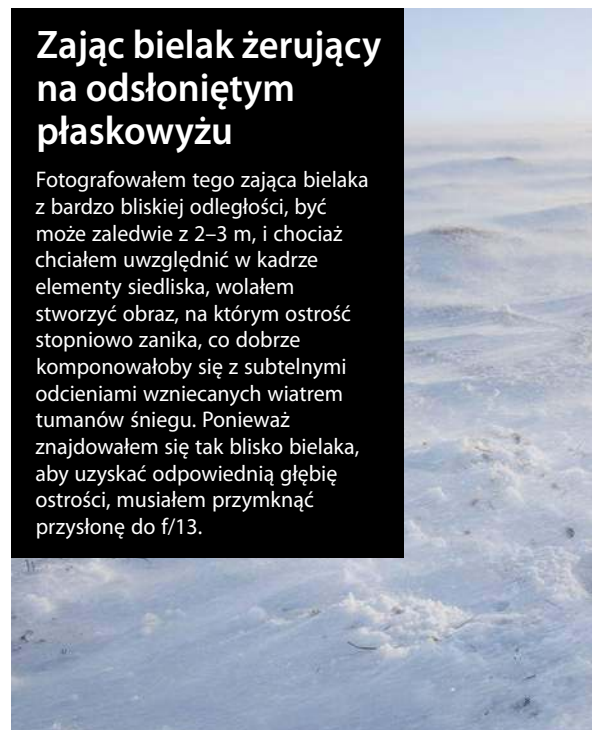
Najważniejszą rzeczą przy podejmowaniu decyzji o tym, z jaką przysłoną fotografować, jest prze-myślenie tego, które części sceny powinny być ostre, a które nie. Ja kieruję się ogólną zasadą mówiącą, że jeśli element wnosi coś do obrazu, to warto spróbować go uwzględnić, ale jeśli tylko rozprasza, lepiej go wykluczyć.

Niezwykle ważne dla zachowania malarskiej atmosfery tego obrazu było uzyskanie ostrości od pierwszego planu aż po tło i aby to osiągnąć, zarejestrowałem ten obraz z zastosowaniem

przysłony f/16. Nadal musiałem starać się zachować stosunkowo krótki czas otwarcia migawki wynoszący 1/400 s, aby móc skompensować drżenie rąk wywołane siedzeniem z nogami zwisającymi ze 150-metrowego klifu, podczas gdy gwałtowny wiatr uderzał we mnie z prędkością 105 km/h i starał się mnie z niego zrzucić. Widoczne na tym zdjęciu siedlisko jest tak samo ważne jak same ptaki. To ono właśnie tworzy kontekst, ukazujący związek między głuptakami a ich otoczeniem i buduje narrację obrazu.

Zając bielak żerujący na odsłoniętym płaskowyżu

Fotografowałem tego zająca bielaka z bardzo bliskiej odległości, być może zaledwie z 2–3 m, i chociaż chciałem uwzględnić w kadrze elementy siedliska, wolałem stworzyć obraz, na którym ostrość stopniowo zanika, co dobrze komponowałoby się z subtelnymi odcieniami wzniesionych wiatrem tumanów śniegu. Ponieważ znajdowałem się tak blisko bielaka, aby uzyskać odpowiednią głębię ostrości, musiałem przymknąć przysłonę do f/13.

f/2,8

Żubr na tle wysokich gór

Regularnie oglądam swoje zdjęcia podczas fotografowania, aby móc podjąć istotne decyzje i poprawić technikę, nim minie okazja do zrobienia lepszego ujęcia. Po zbadaniu różnych możliwości uznałem, że najbardziej podoba mi się ta scena sfotografowana z szeroko otwartą przysłoną do wartości f/2,8, przy której to oświetlony słońcem żubr jest wyodrębniony z zimowego krajobrazu zarówno światłem, jak i ostrością, ale góry wciąż tworzą imponujące tło.

f/4

Tygrys bengalski wśród traw

Sfotografowałem tego tygrysa z szeroko otwartą przysłoną o wartości f/4. Chociaż otoczenie było niezaprzeczalnie piękne, gdybym starał się ukazać bardziej ostro pokryte rosą łodygi traw, wprowadziłoby to niepotrzebnie rozpraszające elementy widoczne między tygrysem a mną. W związku z tym zrobiłem wszystko, co w mojej mocy, aby trawy na pierwszym planie były nieostre, skupiając w ten sposób uwagę widzów na zwierzęciu.

f/13

Zające szaraki na tle zimowych drzew

W kompozycji fotograficznej często chodzi o zachowanie równowagi i w przypadku tego obrazu zależało mi właśnie na ukazaniu impresjonistycznego zarysu odległych drzew, ale nie chciałem, żeby były tak ostre, by rozpraszały. Chciałem, aby drzewa były po prostu fakturowanym tłem, na którym można było umieścić trzy zające, a użycie przysłony f/7,1 pozwoliło mi stworzyć odpowiednio zrównoważony obraz.

f/7,1

Zbliżenia pełne detali

Podczas wykonywania intymnych portretów sprawdź, jak wygląda scena przy różnych przysłonach

Przekonujący obraz niekoniecznie musi przedstawiać głowę fotografowanego zwierzęcia – może to być też np. szczegół upierzenia tworzący ciekawą kompozycję. Miej umysł otwarty na różne twórcze możliwości wykorzystania detali.

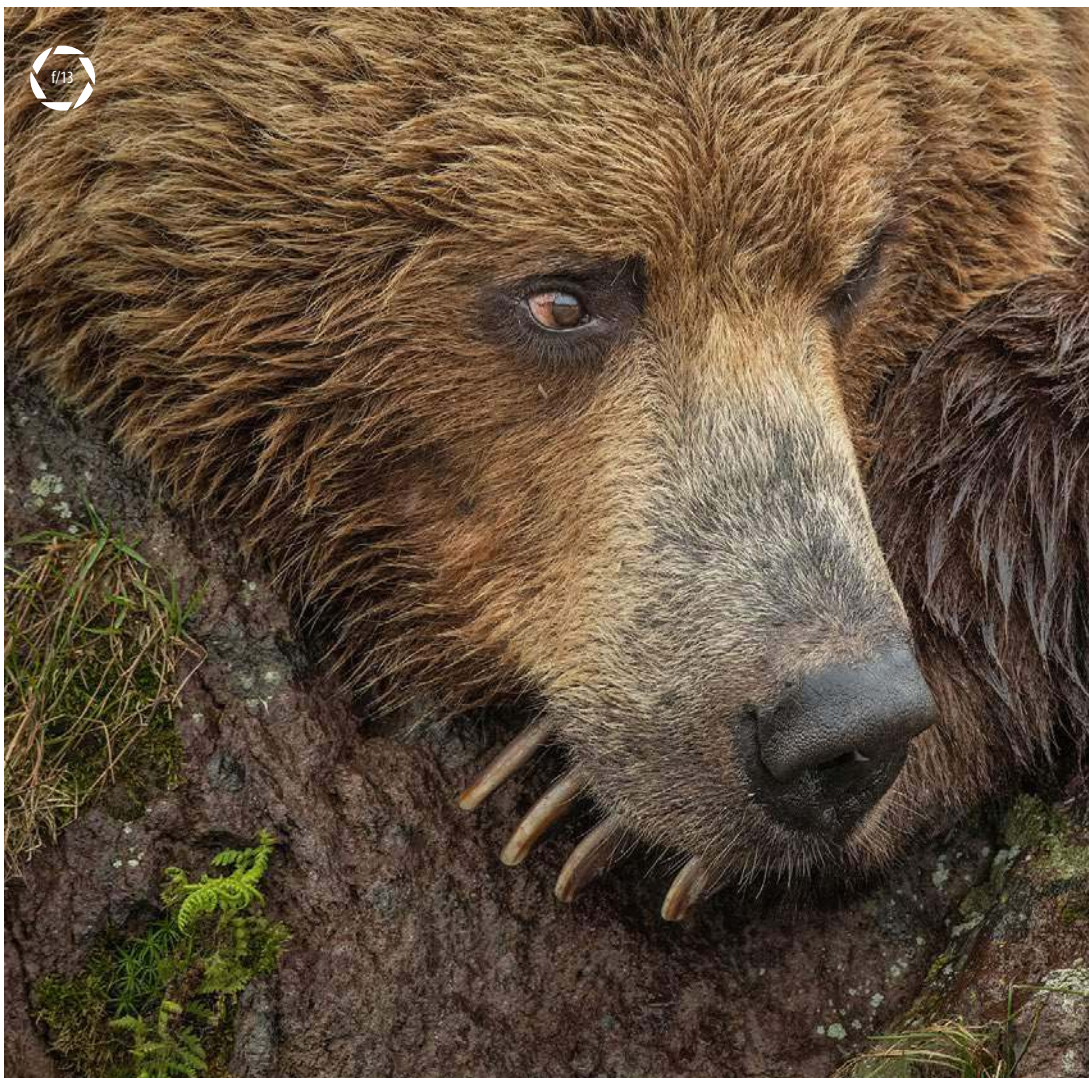
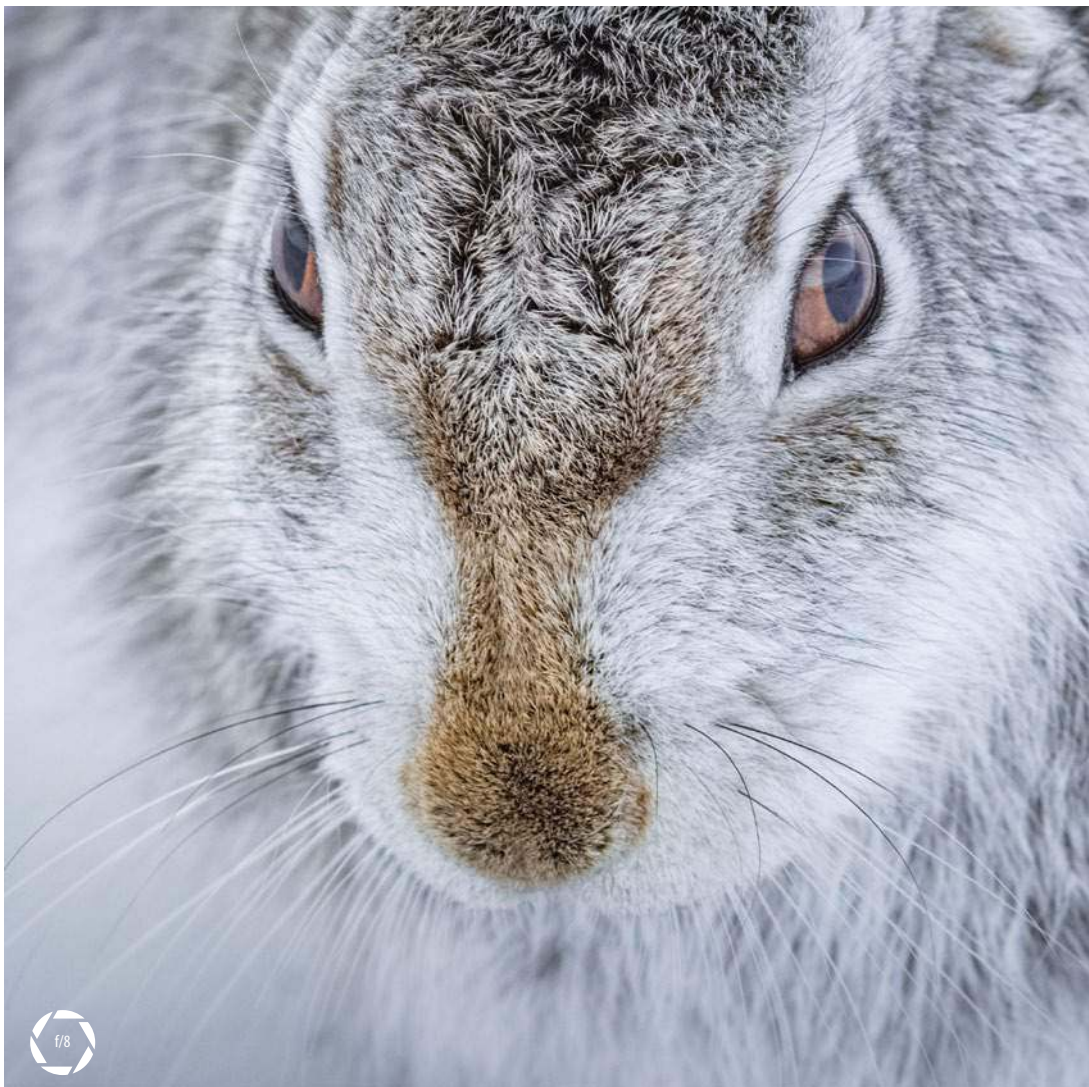
Generalnie wolę robić intymne zbliżenia przy nieco bardziej przymkniętej przysłonie, ustawionej na $f/11$ lub jeszcze większą wartość. Wówczas nawet jeśli obiekt nagle nieznacznie się przesunie, istnieje większa szansa, że zarejestrowany obraz pozostanie ostry.

Należy również pamiętać, że w miarę zbliżania się do tematu znacznemu zmniejszeniu ulega efektywna głębia ostrości. Ten portret zająca (u góry, po prawej), na którym tylko oczy i nos wydają się ostre, został zarejestrowany z użyciem przysłony $f/8$. Ogólna zasada dotycząca fotografowania dzikich zwierząt mówi o tym, aby oczy fotografowanego zwierzęcia zawsze były jak najbardziej ostre, jednak ja uważam, że przy zbliżeniach wyraźny musi być również nos, gdyż w przeciwnym razie stworzy on rozpraszające rozmycie, które odciągnie wzrok oglądających od obszarów ostrości mających znaczenie krytyczne.

Kiedy fotografujesz zwierzęta z niewielkiego dystansu, do absolutnego minimum ogranicz ruchy i odgłosy oraz zbliżaj się stopniowo, podchodząc do nich przez dłuższy czas.

Od jakich gatunków najlepiej zacząć?

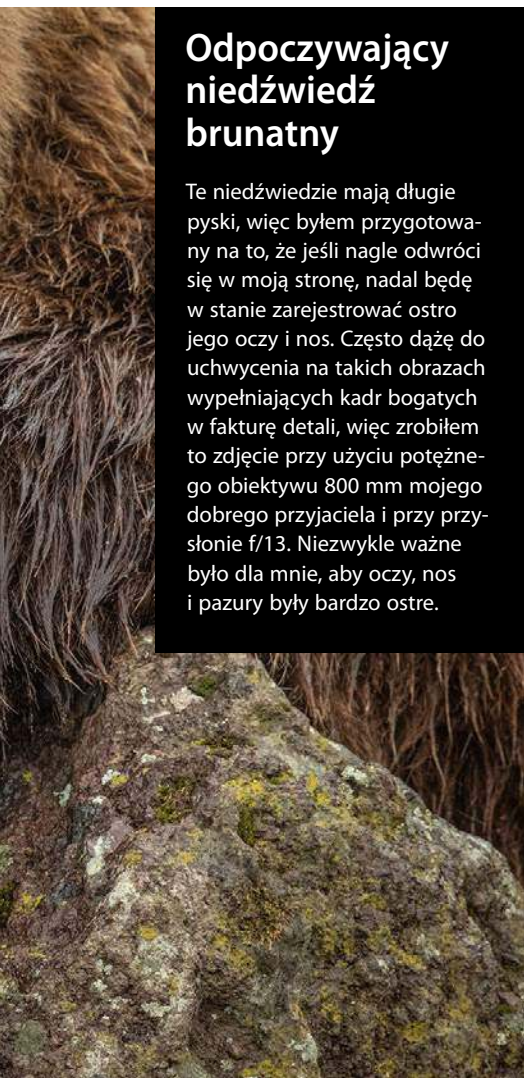
Swoje pierwsze zdjęcia spróbuj zrobić zwierzętom żyjącym w Twojej okolicy, na przykład ptakom lub ssakom, które są już przyzwyczajone do obecności ludzi. Świetne gatunki na początek to łabędzie nieme lub bernikle kanadyjskie, ale zawsze zwracaj uwagę na subtelne wskazówki, jakie dają swoim zachowaniem. Jeśli oddalą się od Ciebie, nie idź za nimi, ani ich nie nęčaj – potrzeba trochę czasu, aby ci zaufały.

Portret zająca bielaka

Podczas fotografowania zwierząt z niewielkiego dystansu niezwykle ważne jest, aby Twoje ruchy i odgłosy były jak najbardziej ograniczone. Do zwierząt należy podchodzić powoli i przez dłuższy czas, zawsze zwracając szczególną uwagę na subtelne sygnały behawioralne pochodzące od nich samych. Te zające bielaki to pojedyncze, konkretne osobniki, które znam i z którymi pracuję od lat; z czasem połączyła nas nić zaufania, ponieważ zawsze robię im zdjęcia z najwyższą delikatnością, szacunkiem i rozważą.

Odpoczywający niedźwiedź brunatny

Te niedźwiedzie mają długie pyski, więc byłem przygotowany na to, że jeśli nagle odwróci się w moją stronę, nadal będę w stanie zarejestrować ostro jego oczy i nos. Często dążę do uchwycenia na takich obrazach wypełniających kadr bogatych w fakturę detali, więc zrobiłem to zdjęcie przy użyciu potężnego obiektywu 800 mm mojego dobrego przyjaciela i przy przysłonie f/13. Niezwykle ważne było dla mnie, aby oczy, nos i pazury były bardzo ostre.

Młody łabędź niemy

Ten obraz powstał również w wyniku mojego zamiłowania do fotografowania zwierząt z bliska. Musiałem zdobyć ich zaufanie, przede wszystkim stworzyć więź z rodzicami, ale także z młodymi, i aby to zrobić, musiałem zainwestować sporo czasu, przyzwyczajając ptaki nie tylko do mojego głosu, ale także do sposobu, w jaki się poruszałem i robiłem im zdjęcia. Gdy ich rodzice zasnęli w pobliżu, byłem w stanie stanąć nad śpiącymi młodymi, a ich zadowolone, zrelaksowane pyski mówiły mi, że nie czują żadnego niepokoju. Przysłona f/16 pozwoliła mi mieć pewność, że wszystkie części kadru będą ostre jak brzytwa.

Portret łabędzia

Przy wykonywaniu tych artystycznych ujęć łabędzi sprawdziłem wszystkie wielkości otworów przysłony – od f/2,8 do f/22 – i zdecydowałem się wybrać f/11. Chciałem, aby szyja łabędzia była całkowicie nieostra i zatopiona się w morzu bieli, pozostawiając wyraźnym jedynie charakterystyczny pomarańczowy dziób – jedyny akcent kolorystyczny.

Niedźwiedź brunatny kamczacki odpoczywa w rzece

Jedną z wielkich zalet fotografowania przy maksymalnie przymkniętej przysłonie jest zwiększona głębia ostrości. Ten obraz wygląda tak wspaniale, ponieważ jest ostry w całym obrębie kadru, a niedźwiedź odpoczywający w rzece czuje się tak dobrze jak w gawrze. Przymknąłem przysłonę do f/32, aby maksymalnie wydłużyć czas otwarcia migawki; w tym przypadku była to 1/6 s.

Dodaj element ruchu

Tworzenie tego typu obrazów nie zawsze jest możliwe, ale od czasu do czasu z pewnością takie okazje będą się pojawiać. Ja osobiście staram się wprowadzić ruch do zdjęć w dwóch różnych okolicznościach. Pierwszą, jak widać na głównej fotografii, jest sytuacja, gdy wokół statycznego obiektu, takiego jak łapy łowiącego w rzece ryby niedźwiedzia czekającego ze stoickim spokojem na pojawienie się ewentualnej zdobyczy, przepływa woda. W tym przypadku jest to

niedźwiedź brunatny, ale równie dobrze może to być czapla lub nurek.

Druga okoliczność to powtarzalne zachowanie, takie jak krążenie o świcie po niebie fulmarów lub szalona kąpiel gęgawy w wodzie. Obrazy oddające wrażenie ruchu lub takie, które wymagają zastosowania techniki panoramowania, czyli przesuwania aparatu w ślad za przemieszczającym się zwierzęciem, są znacznie trudniejsze do wykonania, dlatego najlepiej jest próbować robić je tylko wtedy,

Dobór parametrów przysłony i czasu otwarcia migawki pozwala stworzyć wrażenie dynamicznego ruchu

gdy się wie, że będzie miało się ku temu wiele okazji.

Optymalny czas otwarcia migawki można bowiem określić tylko metodą prób i błędów, ale trzy kluczowe aspekty, które należy wziąć przy tym pod uwagę, to: szybkość poruszającego się obiektu, odległość od niego i ogniskowa używanego obiektywu. Dobrym punktem wyjścia, od którego można zacząć, jest ustawienie czasu ekspozycji o wartości 1/20 s lub dłuższego.

Najważniejsze wskazówki

Ustawienia sprzętu pozwalające uzyskać najlepsze wyniki

SKORZYSTAJ Z SOLIDNEGO STATYWU

Zamocuj aparat lub obiektyw na dobrym, solidnym trójnogu. Niezależnie od tego, czy panoramujesz, czy po prostu robisz zdjęcie ze statywu, uważam, że ten element wyposażenia jest niezbędny.

ZDALNIE WYZWALAJ MIGAWKĘ

Należy starać się w maksymalnym stopniu zminimalizować wszelkie drgania aparatu, więc wyzwalaj migawkę zdalnie, za pomocą wyzwalacza kablowego, pilota lub trybu samowyzwalacza.

ZABLOKUJ LUSTRO

Aktywuj funkcję blokady podniesionego lustra, jeśli aparat taką posiada. Po skomponowaniu kadru i ustabilizowaniu pozycji korpusu na statywie zablokuj lustro przed wykonaniem zdjęcia, ponieważ jego ruch mógłby wywołać niepotrzebne wibracje.

TRYBY STABILIZACJI

Wiele aparatów ma teraz system stabilizacji wbudowany w korpus, ale nawet starsze obiektywy przeznaczane do współpracy z cyfrowymi lustrzankami oferują kilka trybów kompensacji drgań. Nie trzeba jednak ich włączać, jeśli fotografujesz aparatem zamocowanym na trójnogu.

Szlaki lotu głuptaków

Oto 4-sekundowa ekspozycja, która ukazuje trasy przelotu głuptaków krążących wokół Sze-tlandów. Mając aparat zamocowany na statywie, maksymalnie zmniejszyłem czułość matrycy do ISO 100, a następnie przysłoniłem przysłonę aż do f/29. Założyłem również na obiektyw filtr polaryzacyjny i neutralny gradientowy filtr szary, aby zredukować światło docierające do aparatu, a tym samym móc wydłużyć czas otwarcia migawki do 4 s.

Kąpiąca się gęgawa

Ta gęś kąpała się na wprost mnie przez kilka minut, co dało mi wiele okazji do wypróbowania użycia różnych czasów otwarcia migawki w celu uzyskania jak najciekawszego i miłego dla oka obrazu. Przysłona f/11 pozwoliła mi uzyskać dużą głębię ostrości, dzięki czemu uchwyciłem nieregularne ruchy gęgawy, bez ukazywania przy tym zbyt wielu szczegółów rozpraszającego tła. Czas otwarcia migawki, który stworzył ten efekt, wynosił 1/20 s.

Oświetlony punktowo tygrys bengalski

Choć wiedziałem, że las będzie niedoświetlony, otworzyłem przysłonę do $f/4$, minimalizując głębię ostrości, aby zmniejszyć ryzyko, że zabłąkane wysokie trawy staną się ostre i będą odwracać uwagę od głównego tematu.

Czarne i białe tła

Gdy scena jest mniej szczegółowa, można mocniej przymknąć przysłonę

Chociaż jest to zaleta, którą wielu fotografów być może przeocza, wiele korzyści przyniesie wykadrowywanie fotografowanych zwierząt na różnego rodzaju białych lub czarnych tłach. Może być to pokryte śniegiem pole, mleczno-białe zachmurzone niebo lub odległe ocienione lasy lub klify. Takie tła sprawdzają się tak dobrze, ponieważ w przypadku braku rozpraszających szczegółów, które zostałyby wówczas ostro odwzorowane, można swobodnie fotografować z mocno przymkniętą przysłoną i o wiele więk-

szą głębią ostrości. Aby stworzyć kruczoczarne tło, wymagane jest staranne wybranie własnej pozycji. Twój obiekt będzie musiał być wystawiony na bezpośrednie działanie promieni słonecznych i najlepiej, by znajdował się wówczas na zacięzionym tle. Oświetlone promieniami słońca części zwierzęcia lub ptaka sprawia, że tło, które wymagałoby znacznie dłuższej ekspozycji, stanie się ekstremalnie niedoświetlone, co często zamieni je w głęboką, pozbawioną szczegółów czerń.

Gromadzące się kanie rude

Ocena swoich zdjęć po upływie czasu jest ważną metodą samoedukacji, a ten obraz stanowi doskonały przykład niewykorzystanej okazji. Powinienem być zwiększyć czułość i mocniej przymknąć przysłonę. Dzięki temu zarejestrowałbym więcej ostrych kań rudych. Mam nadzieję, że popelnienie przeze mnie tego błędu pozwoli Wam uniknąć go w przyszłości!

Szarak biegnący w stronę obiektywu

Użycie przysłony $f/8$ dawało mi pewność, że bez żadnych negatywnych konsekwencji większa głębia ostrości zagwarantuje mi, że nawet gdybym ustawił ostrość nie na oczach, lecz na ciele zająca, jego głowa nadal będzie idealnie ostra.

Trzy zające na polu pokrytym lodem

Podczas fotografowania kluczowe znaczenie ma zwracanie uwagi na szczegóły. Na przykład na tej pokrywie lodowej widoczne były pewne rozpraszające elementy, których nie chciałem odwzorować jako ostre. Na szczęście wystarczyło użyć przysłony $f/5,6$, aby wyostrzyć wszystkie trzy zające, jednocześnie czyniąc niewidocznymi odwracającą uwagę detale.

Niezbędne akcesoria

Szybki i wydajny aparat to dopiero początek. Bez właściwych akcesoriów, a zwłaszcza odpowiednio długiej optyki, nie wykorzystasz w pełni jego możliwości. Oto co warto zabrać na wyprawę do lasu, by przywieźć wspaniałe fotograficzne trofea!

Długi superzoom

Tamron 150-500 mm f/5-6.7 DI III VC VXD
Skonstruowany z naciskiem na kompaktowe wymiary, mierzy 210 mm i waży 1725 g, a to, jak na pełnoklatkowy superzoom naprawdę niewiele. Przemawia za nim bardzo szybki AF (VXD), wydajna stabilizacja (3 tryby) i ostrość już od 60 cm. Obiektyw współpracuje też ze wszystkimi funkcjami korpusów Sony – od wykrywania oka, po śledzenie obiektów.

Solidny statyw

Sirui R-2214X Carbon
To profesjonalny statyw zaprojektowany do pracy z ciężkimi aparatami i długą optyką. 10-warstwowe włókno węglowe zapewnia dużą wytrzymałość przy niskiej wadze (1,6 kg). Płaska platforma umożliwia mocowanie różnych głowic oraz lunet do obserwacji, a pozbawiona centralnej kolumny konstrukcja, szerokie i niskie rozstawienie nóg, by fotografować wygodnie nawet w pozycji leżącej.

Wygodny plecak

Gomatic Peter McKinnon Camera Pack
Ten zaawansowany plecak idealnie nadaje się na dalekie plenery oraz krótkie podróże. Możemy wypełnić go sprzętem lub podzielić przestrzeń, by mieć miejsce na dodatkową ciepłą odzież i rzeczy osobiste. Poszycie wykonano z wodoodpornego tarpaulinu, uszczelnione są również zamki. W konstrukcji zastosowano wewnętrzne podpórki, które pomagają równomiernie rozłożyć ciężar.

Głowica gimbalowa

Sirui PH-10
To zupełnie inny komfort pracy z długim obiektywem. Głowica gimbalowa (zwana też kardanową) sprawia, że aparat jest w stanie „nieważkości” – porusza się płynnie i bez wysiłku, co pozwala na łatwe śledzenie obiektów znajdujących się w ruchu. Wykonana jest z lekkiego, 8-warstwowego włókna węglowego i kutego aluminium lotniczego na platformie L.

Szybka karta

Lexar Pro 2000X SDHC/SDXC UHS-II U3 (V90)
W przypadku zdjęć z długą serią, szybkość zapisu karty pamięci ma kluczowe znaczenie. Jeśli używasz dużej rozdzielczości i formatu RAW, wybierz pojemną kartę V60 lub V90 renomowanej firmy. Dobrym wyborem będą np. nośniki Lexar z serii Professional, które oferują odczyt danych do 300 Mb/s i zapis do 260 Mb/s, a do tego mogą pracować w niskich jak i wysokich temperaturach.

Poręczna lornetka

Focus Optimum 8x42 ED
Fotografia przyrody, to również obserwacja. A tu najlepiej sprawdzi się lekka i odporna na warunki atmosferyczne lornetka. Optimum to najbardziej zaawansowany model tego uznanego producenta. W magnezowej obudowie znajduje się zaawansowany układ optyczny z soczewkami ED, elementami dielektrycznymi i fazowo powlekanyymi. Jest wodoszczelna i wypełniona azotem, dzięki czemu woda nie skrapla się w jej wnętrzu.

Mniejsza matryca i mniejszy budżet?

Tamron 18-300 mm f/3.5-6.3 Di III-A2 VC VXD

To chyba najbardziej uniwersalny zoom do bezlusterkowców APS-C Sony i Fujifilm. Mnożnik ogniskowej zwiększa realny zakres aż do 450 mm, sprawdzi się więc idealnie jako pierwszy obiektyw do fotografii dzikiej przyrody. Minimalna odległość ostrzenia 15 cm czyni z niego również całkiem niezłe szkło macro (powiększenie 1:2).

Jeszcze lepsze zdjęcia ptaków

Od ostrych jak brzytwa zbliżeń po sylwetki w locie – poznaj wskazówki i triki niezbędne do robienia wspaniałych zdjęć naszych pierzastych przyjaciół

Fotografia ptaków może się wydawać dość niszowym gatunkiem. Nic bardziej mylnego – „ptasiarze” to naprawdę duża społeczność szczerze oddanych miłośników przyrody, którzy czerpią prawdziwą przyjemność z obcowania z naturą i cenią sobie możliwość robienia bardzo różnorodnych zdjęć. Ptaki to w końcu bogactwo kształtów i umaszczenia oraz cały wachlarz fascynujących zachowań, które można obserwować i uwieczniać. I choć te skrzydlate stworzenia możemy podglądać nawet we własnym ogrodzie, wykonywanie efektownych ujęć nie jest wcale łatwe. Ich niewielkie często rozmiary każą nam sięgać po długie obiektywy i szybkostrzelne korpusy, ale nawet wyposażony w zaawansowany sprzęt, potrzebujesz doskonałych umiejętności technicznych, które pozwolą Ci zarejestrować idealnie ostre, dobrze skomponowane zbliżenia.

Ptaki z natury poruszają się szybko i w sposób trudny do przewidzenia, więc umiejętność ustawienia i utrzymania ostrości jest często kluczowa. W tym artykule omówimy najważniejsze techniki ogniskowania, oraz pomożemy Ci m.in. właściwie skonfigurować ustawienia aparatu i obiektywów.

Fotografowie ptaków muszą nie tylko doskonale opanować obsługę samego korpusu, ale także wykazać się cierpliwością i determinacją. Niemniej ważne jest też ciągłe poszerzanie swojej wiedzy, bo znajomość zwyczajów poszczególnych gatunków w plenerze może okazać się decydująca.

Z lektury następnych stron dowiesz się jak zbliżyć się do fotografowanych obiektów, poprawić w praktyce technikę robienia zdjęć, a także wykazać się kreatywnością w komponowaniu kadrów i wykorzystywaniu światła, co w efekcie pozwoli Ci zrobić wspaniałe zdjęcia ptaków.

Urzeczywistniony obraz

Czyszczenie piór na gałęzi

To zdjęcie zimorodka ukazuje charakterystyczne dla tego gatunku zachowanie, a efekt potęguje skutecznie rozmyte tło.

© Ralph Lightman

Skompletuj swój sprzęt

Akcesoria niezbędne do fotografowania ptaków

Nie ma co ukrywać – sprzęt do fotografowania ptaków jest drogi. Dlatego sugerujemy zakup tylko tych obiektywów i akcesoriów, co do których masz pewność, że będziesz z nich często korzystać. W fotografii ptaków zdecydowanie ważniejszy niż aparat jest też wysokiej klasy obiektyw, więc jeśli możesz sobie pozwolić na zakup tylko jednego, zamiast długiej jasnej stałki wybierz zoom klasy 100–400 mm – zapewni Ci on znacznie większą elastyczność komponowania kadrów. Licz się jednak z wagą takiej optyki, ponieważ śledząc gatunki żyjące na wolności często będziesz przemierzać naprawdę duże odległości.

Inne, już nie tak drogie, ale istotne akcesoria, które warto mieć w swojej torbie, to m.in. atlas ptaków, który pomoże Ci identyfikować gatunki w terenie, odporne na warunki atmosferyczne i nieszeleszczące ubrania, dzięki którym będzie Ci ciepło i sucho (co pozwoli Ci dłużej robić zdjęcia), a także pokarm, aby zwabić bliżej ptaki znajdujące się w danej lokalizacji. Pomocna może być również specjalna przenośna kryjówka do fotografowania dzikich zwierząt – zasadniczo jest to rozkładany namiot pokryty materiałem z wzorem kamuflującym – który ułatwi Ci podejście na bliską odległość do najbardziej nieuchwytnych gatunków i wtopienie się w otoczenie. Pamiętaj też, że odniesienie sukcesu w tej dziedzinie fotografii zależeć będzie także od Twojej motywacji, kreatywności i wytrwałości.

© Chris Kaula

Z lewej

Idealny zakres

Nikkor Z 100-400 mm oferuje idealny zakres do fotografowania ptaków

Powyżej

Przycięta kompozycja

Nie bój się robić zdjęć w orientacji pionowej i ciaśniej je kadrować.

Sąsiednia strona, na górze

Ubieraj się tak, by być niewidocznym

Ubiór jest ważny – unikaj jaskrawych kolorów i szeleszczących materiałów.

Sąsiednia strona, na dole

Odlot

Do zamrożenia ruchu konieczne było zastosowanie krótkiego czasu otwarcia migawki 1/3200 s.

Matryca pełnoklatkowa czy formatu APS-C?

Wielkość przetwornika w fotografii ptaków ma wyjątkowo duże znaczenie

Chociaż pełnoklatkowe sensory generalnie charakteryzują się większym zakresem dynamiki tonalnej i jakością obrazu rejestrowanego przy słabym oświetleniu, nie muszą być wcale najlepszym wyborem do fotografowania ptaków. Współczynnik pozornego wydłużenia ogniskowej mniejszej matrycy skutecznie wydłuża bowiem ogniskową naszego obiektywu, ułatwiając wypełnienie kadru odległymi obiektami. Dla przykładu aparat Nikon Z 50 z matrycą formatu APS-C (DX) ma współczynnik crop 1,6x, co w praktyce oznacza, że ogniskowa obiektywu z 400 mm wydłuży się do efektywnej wartości 640 mm. To świetna wiadomość dla wszystkich amatorów, którzy nie są w stanie zainwestować w optykę o takich parametrach.

Nikon Z 6II – matryca pełnoklatkowa (FX)

Nikon Z 50 – matryca APS-C (DX)

Ulubiony zestaw Aparury Dey

Co poleca
ambasadorka
firmy Nikon

1 Profesjonalny aparat Ponieważ fotografia ptaków to często uwiecznianie szybkiego ruchu, aby można było go uchwycić, niezbędny jest aparat z solidnym korpusem, szybkim systemem autofokusa i wydajnym trybem seryjnym. Używam topowego Nikona Z 9, ale na dobry początek świetnym wyborem będzie Nikon Z 6II.

2 Teleobiektyw Będziesz potrzebować także długiego obiektywu o zasięgu minimum 300 mm, aby wypełnić kadr i nie ploszyć fotografowanego ptaka. Moje ulubione szkło to Nikkor Z 400 mm f/2,8 TC VR S ale warto wziąć pod uwagę tańszy model Nikkor Z 100-400 mm f/4,5-5,6 VR S.

JESZCZE LEPSZE ZDJĘCIA PTAKÓW

3 Szybkie karty

Szybkie nośniki są konieczne do rejestrowania dużych plików RAW, a także

fotografowania w trybie ciągłym. Karty takie są na ogół droższe, ale niezbędne, by w pełni wykorzystać możliwości aparatu.

4 Osłona przeciwdeszczowa

Dla fotografa przyrody sezon trwa cały rok, więc musisz być zawsze przygotowany. Możesz chronić obiektyw za pomocą pokrowca lub naciągnąć osłonę kamuflującą na sam tubus, aby lepiej wtopić się też w otoczenie.

5 Lornetka jest niezbędna w terenie i pomoże Ci zlokalizować ptaka po usłyszeniu jego śpiewu. Rzeczy komplikują się nieco, gdy obiekt znajduje się w gęstej koronie drzewa lub w oddali, więc bliższe przyjrzenie się mu pomoże Ci zobaczyć, jak się zachowuje, i wypracować kadr.

WAŻNA WSKAZÓWKA

TRYB ZDJĘĆ SERYJNYCH

Nowoczesne aparaty bez lustra pozwalają rejestrować obrazy w trybie zdjęć seryjnych z oszałamiającą częstotliwością nawet 20 kl./s. Aby zwiększyć swoje szanse na uzyskanie ostrego i udanego ujęcia, przełącz aparat w tryb rejestrowania serią. Dzięki temu, gdy pojawią się ptaki, będziesz mógł zarejestrować kilka krótkich sekwencji ujęć. Jeśli jesteś w stanie przewidzieć, gdzie ptak najprawdopodobniej poleci lub wylądować (na przykład na gałęzi), spróbuj skomponować kadr i z wyprzedzeniem zogniskować w tym miejscu obiektyw, a następnie, gdy zwierzę pojawi się w kadrze, zrobić całą serię zdjęć.

Poznajcie się lepiej

Dowiedz się jak najwięcej o interesujących Cię gatunkach ptaków. Zwiększy to Twoje szanse na zrobienie udanego zdjęcia.

Każdy gatunek zajmuje inną niszę biologiczną. Inaczej się odżywia, ma inne siedlisko, rytuał godowy, a nawet sezonowy wygląd. Oznacza to, że musisz umiejętnie podchodzić do uwieczniania tematów, które chcesz uchwycić. Najpierw zdecyduj, co, kiedy i gdzie chcesz sfotografować, korzystając z opracowanych przez ekspertów przewodników, i dowiedz się jak najwięcej o zachowaniu różnych gatunków. Jeśli masz zamiar zacząć od fotografowania skrzydlatych przyjaciół żyjących obok Twojego domu, kup atlas ptaków ogrodowych, a jeśli planujesz bardziej egzotyczne podróże, zdobądź atlas gatunków żyjących w części świata, do której masz zamiar się udać.

Zaletą przewodnika w wydaniu kieszonkowym jest to, że można go włożyć do torby i korzystać z niego w terenie, ale oczywiście istnieją również setki stron internetowych i aplikacji, które pomagają uzyskać

takie informacje i dowiedzieć się, gdzie dany gatunek został ostatnio zaobserwowany. Profesjonalny fotograf Chris Kaula radzi dobrze poznać zwyczaje fotografowanych ptaków. „Każde zwierzę preferuje inny rodzaj siedliska, ma inne pory wykonywania określonych czynności i w inny sposób zdobywa pożywienie. Pierwszym krokiem do wykonania wspaniałego zdjęcia ptaka jest zatem zdobycie szczegółowej wiedzy o danym gatunku”. Pomocna w przypadku mniej pospolitych gatunków może być też umiejętność rozpoznawania ich śpiewu. „Twój słuch jest nawet ważniejszy niż wzrok. Śpiew ptaków jest zawsze najbardziej słyszalny na wiosnę, ale ptaki wydają również rozmaite dźwięki, aby pozostawać w kontakcie lub nawzajem się ostrzegać. Ptaki śpiewające ogłaszają trelem alarm, gdy w pobliżu jest drapieżnik, dlatego nasłuchiwanie to jeden ze sposobów odnajdywania sów i ptaków drapieżnych”.

Powyżej

Szczygieł ogrodowy

„W okresie zimowym karmniki dla ptaków przyciągają wiele gatunków. Czasami mam szczęście i szczygieł usiadł dokładnie przed obiektywem”.

Powyżej, z prawej

Wykorzystaj listowie jako kryjówkę

Długoogniskowy obiektyw pozwala skryć się przed wzrokiem ptaków znajdujących się w większej odległości. Rozważ użycie liści do obramowania swoich kadrów.

Z prawej

Skradający się gołąb

„Ptaki żyjące w środowisku miejskim są zwykle mniej płochliwe i przyzwyczajone do obecności ludzi, a to daje więcej czasu na zrobienie zdjęcia”.

Znajdź właściwe miejsce do fotografowania ptaków

W parku, w lesie i w ogrodzie – modeli do zdjęć znajdziesz dosłownie wszędzie!

© Joshua J. Cotten

PRZYDOMOWY OGRÓDEK

Jeśli masz ogród, którego nie odwiedzają jeszcze ptaki, postaw w nim karmnik i wypełnij go orzechami, nasionami oraz inną zalecaną karmą dla tych zwierząt. Fotografowanie na swoim terenie ma tę zaletę, że zapewnia łatwy dostęp do tematów, pozwala robić zdjęcia bardziej regularnie, a także daje możliwość dostosowania wyglądu otoczenia.

© Lauren Scott

KRYJÓWKI

W wielu rezerwach przyrody i parkach można znaleźć specjalnie przygotowane kryjówki, które dają możliwość obserwowania i fotografowania ptaków z bliska. Robienie zdjęć z takiego schronienia wymaga cierpliwości, ponieważ ptaki przylatują i odlatują przez cały dzień. Dobrze jest mieć też wtedy zoom, by móc zmieniać sposób kadrowania, samego pozostając stale w tym samym miejscu.

© Saketh Upadhyay

REZERWATY PRZYRODY

Wiele osób nawet nie zdaje sobie z tego sprawy, że mieszka w odległości kilkunastu czy kilkudziesięciu kilometrów od rezerwatu przyrody. Niezależnie od tego, czy są to tereny zalesione, czy podmokłe, na tych wydzielonych obszarach można znaleźć wiele gatunków ptaków, dlatego dobrze jest odwiedzać takie miejsca jak najczęściej, aby móc poznać żyjące tam zwierzęta.

WYCIECZKI PRZYRODNICZE

Wielu profesjonalistów oferuje zorganizowane fotowyprawy, podczas których zabiera amatorów w swoje ulubione miejsca i dzieli się wskazówkami oraz doświadczeniem. Nigdy nie ma się pewności, że na pewno uda się zaobserwować ptaki, ale fotosafari w dzikich terenach z pewnością zwiększa szanse zrobienia zdjęć rzadkim gatunkom, o których dany fotograf ma dużą wiedzę.

© Christoph Kaula

© Aparupa Dey

© Christoph Kaula

Fotografuj ptaki w locie

W jaki sposób czas otwarcia migawki i Twój własny ruch mogą pomóc ukazać na zdjęciu szybkość?

Kontrolowanie czasu naświetlania to świetny sposób na oddanie na obrazie energii i prędkości. Aby znaleźć odpowiednią dla danego tematu wartość tego parametru, musisz eksperymentować z użyciem różnych czasów ekspozycji – im mniejsze ptaki fotografujesz, tym krótszy powinien być czas otwarcia migawki. Ptak szybujący w powietrzu lub machający skrzydłami często pozwala na użycie nieco dłuższego czasu naświetlania, dzięki czemu widoczne będzie rozmycie skrzydeł, a jego głowa pozostanie ostra.

Aby pokazać ruch w nieco bardziej abstrakcyjny sposób, spróbuj użyć techniki panoramowania, polegającej na przesuwaniu aparatu za przemieszczającym się ptakiem w trakcie naświetlania zdjęcia. W celu uzyskania płynnego efektu „panningu” stań ze stopami rozstawionymi

na szerokość ramion i oprzyj łokcie o tułów, aby móc ustabilizować korpus z obiektywem. Obracaj górną połowę ciała płynnym ruchem, starając się dopasować szybkość przesuwania aparatu do prędkości lotu ptaka. Do ćwiczenia tej techniki świetnie nadają się duże, wolniej poruszające się zwierzęta, takie jak łabędzie, ponieważ ich ruchy i tory lotu są zwykle bardziej przewidywalne.

Z kolei w przypadku fotografowania lecącego stada znakomicie sprawdzi się użycie dłuższego czasu naświetlania, rzędu 1/15 s, ponieważ wówczas każdy z ptaków utworzy na zdjęciu ciekawy kształt i wzór. Aby móc przejąć kontrolę nad czasem ekspozycji, przełącz aparat w tryb preselekcji czasu otwarcia migawki, a następnie podnieś lub obniż czułość matrycy, w zależności od poziomu natężenia światła zastanego.

© Volker Lautenbach

© Ralph Lightman

Z lewej
Puszczyk mszarny
 „Kontakt wzrokowy w naturalny sposób przyciąga widza do obrazu” – mówi profesjonalny fotograf Chris Kaula.

Poniżej, z lewej
Rybitwy czubate
 Stado rybitw uchwycone o zmierzchu przy długim czasie otwarcia migawki i w technice panoramowania stworzyło nieco abstrakcyjny obraz.

Powyżej
Lecący rybołów
 Fotograf Ralph Lightman jest znany ze swoich energetycznych zdjęć ukazujących ten gatunek ptaków w locie.

© Aparupa Dey

WAŻNA WSKAZÓWKA

ZROZUMIEĆ ZACHOWANIE

„Jeśli potrafisz przewidzieć następny ruch ptaka, możesz przygotować z wyprzedzeniem sprzęt i wybrać ustawienia, dzięki czemu zrobisz idealne ujęcie” – mówi profesjonalistka Aparupa Dey. „Na przykład zrobienie tego zdjęcia było możliwe tylko dlatego, że wiedziałam, że ptak wróci na tę samą gałąź i byłam gotowa uchwycić go w locie”.

Wykadruj i wyostrz

Zanim naciśniesz spust, uważnie przyjrzyj się otoczeniu

Chociaż i przy robieniu portretu ptaka zdarzają się twórcze wyjątki, to jednak zazwyczaj najostrzejszą jego częścią powinny być oczy. Wiele profesjonalnych korpusów bezlusterkowych, takich jak Nikon Z9, oferuje teraz niewiarygodnie skuteczne funkcje śledzenia zwierząt za pomocą autofokusa, który pomaga wykryć i uchwycić ostro fotografowany obiekt w kadrze. Chociaż naturalne jest kładzenie dużego nacisku na wyraźne odwzorowanie całego ciała ptaka, równie ważne jest ukazanie otoczenia wokół i za obiektem, ponieważ pozwala to przekazać oglądającemu zdjęcie wiele informacji o jego siedlisku i sposobie życia.

Istnieje kilka podejść, które można zastosować, jeśli chodzi o ukazanie środowiska, w jakim najczęściej występuje dany gatunek, ale zazwyczaj kluczową rzeczą jest zachowanie prostoty. Łącząc duży otwór względny (rzędu $f/2,8-4$) z długą ogniskową, można uzyskać małą głębię ostrości i rozmyć dzięki temu elementy tła wokół obiektu. Jest to przydatne, jeśli w kadrze znajdują się brzydkie lub rozpraszające gałęzie, których widoczność wolałbyś ograniczyć. Jeszcze mocniej rozmyć pierwszy plan i tło oraz skoncentrować uwagę na obiekcie pozwala fotografowanie przez zarośla z niskiej perspektywy, co sprawia też, że uzyskany w ten sposób portret ma bardziej intymny charakter.

Z prawej

Wykorzystanie „pustej” przestrzeni

„Fotografowie ptaków mają tendencję do ciasnego kadrowania zdjęć” – mówi Chris Kaula. „Jednak od czasu do czasu fajnie jest ukazać temat na tle rozleglejszego otoczenia”.

© Christoph Kaula

WAŻNA WSKAZÓWKA

ZWRACAJ UWAGĘ NA TŁO

Zabałaganione tło prawie zawsze odwraca uwagę od fotografowanego obiektu. Dlatego, jeśli uznasz to za konieczne, spróbuj zmienić kompozycję kadru tak, aby za ptakiem znajdowała się czysta przestrzeń. Co prawda długoogniskowy teleobiektyw mocno zagęszcza perspektywę, „przybliżając” do siebie elementy drugiego planu, ale można je rozmyć, ustawiając duży otwór przysłony.

5 sposobów ogniskowania

Profesjonalne techniki pozwalające w różnych sytuacjach robić ostrzejsze zdjęcia

1 Śledzenie ostrości AI

Wiele profesjonalnych aparatów bez lustra oferuje teraz zaawansowane funkcje śledzenia ostrością dzikich zwierząt. Na przykład model Nikon Z9 jest wyposażony w autofokus z wykrywaniem oczu zwierząt, który może być używany do namierzania oczu ptaków – nawet tych fotografowanych w locie.

2 Ogniskowanie tylnym przyciskiem

Większość zaawansowanych aparatów daje możliwość rozdzielenia funkcji aktywowania autofokusa od wyzwalania migawki, dzięki czemu można ustawiać ostrość za pomocą dodatkowego przycisku znajdującego się na tylnej ścianie, jednocześnie wyzwalając migawkę spustem. Ułatwia to zmianę kompozycji kadru już po wyostrzeniu.

3 Ogranicznik zakresu ostrości Wiele teleobiektywów ma przełącznik, który pozwala ograniczyć przedział odległości, w jakim aparat będzie ustawiał ostrość, zwiększając tym samym dokładność ostrzenia i zapobiegając długiemu szukaniu ostrości. Gdy już wiesz z grubsza, jak daleko znajduje się Twój temat, ustaw ogranicznik, wybierając odpowiedni dystans.

4 Ciągłe ustawianie ostrości Profesjonalne (ale też wiele amatorskich) modele aparatów oferują różne tryby pracy autofokusa. W przypadku poruszających się ptaków przełącz aparat w tryb ciągłego ustawiania ostrości zwykle oznaczany jako Continuous AF (AF-C) w modelach Nikona.

5 Ręczny wybór punktu AF Jeśli potrafisz przewidzieć, gdzie w kadrze pojawi się obiekt – na przykład w karmniku – aktywuj punkt ustawiania ostrości w określonym obszarze wizjera. Umieść pojedynczy punkt AF na oku ptaka i pilnuj, by podczas fotografowania nie przesunąć pola na coś innego.

Kreatywnie wykorzystaj światło

Podkreśl atmosferę, fotografując w czasie złotej godziny, a nawet przy zachmurzonym niebie

Po zgromadzeniu sprzętu, wyborze miejsca oraz opanowaniu sztuki ustawiania ostrości i kadrowania możesz jeszcze ulepszyć swoje zdjęcia, stosując rozmaite twórcze techniki operowania oświetleniem. Niezwykle ważna jest w tym przypadku pora dnia, w jakiej zdecydujesz się uwiecznić swoje tematy.

Podobnie jak w przypadku fotografii krajozobrazowej, decydując się wyruszyć na zdjęcia wczesnym rankiem lub późnym popołudniem, będziesz mógł złapać słońce, gdy znajduje się ono niżej na niebie, i użyć techniki fotografowania pod światło, dzięki czemu uchwycisz swoje tematy jako sylwetki. Zwykle obrazy takie są najbardziej efektowne, gdy słońce jest bliżej horyzontu, ponieważ podświetlenie pomaga zarysować zarówno kontur, jak i upierzenie.

Mocne słońce może wprowadzić w błąd światłomierz aparatu, więc aby poradzić sobie z tym problemem, przełącz go w tryb punktowego pomiaru i zmierz jasność na światłach, aby nie prześwietlić ważnych szczegółów. W ciągu pierwszych i ostatnich godzin dnia temperatura barwowa światła wynosi około 3500 K (stopni Kelwina). Długość fali światła jest dłuższa, co nadaje mu ciepły odcień, dlatego ten czas nazywany jest złotą godziną. Oprócz możliwości wykorzystania specyficznego charakteru światła inną zaletą

fotografowania o świcie i zmierzchu jest to, że wiele gatunków ptaków jest wtedy bardziej aktywnych i widocznych.

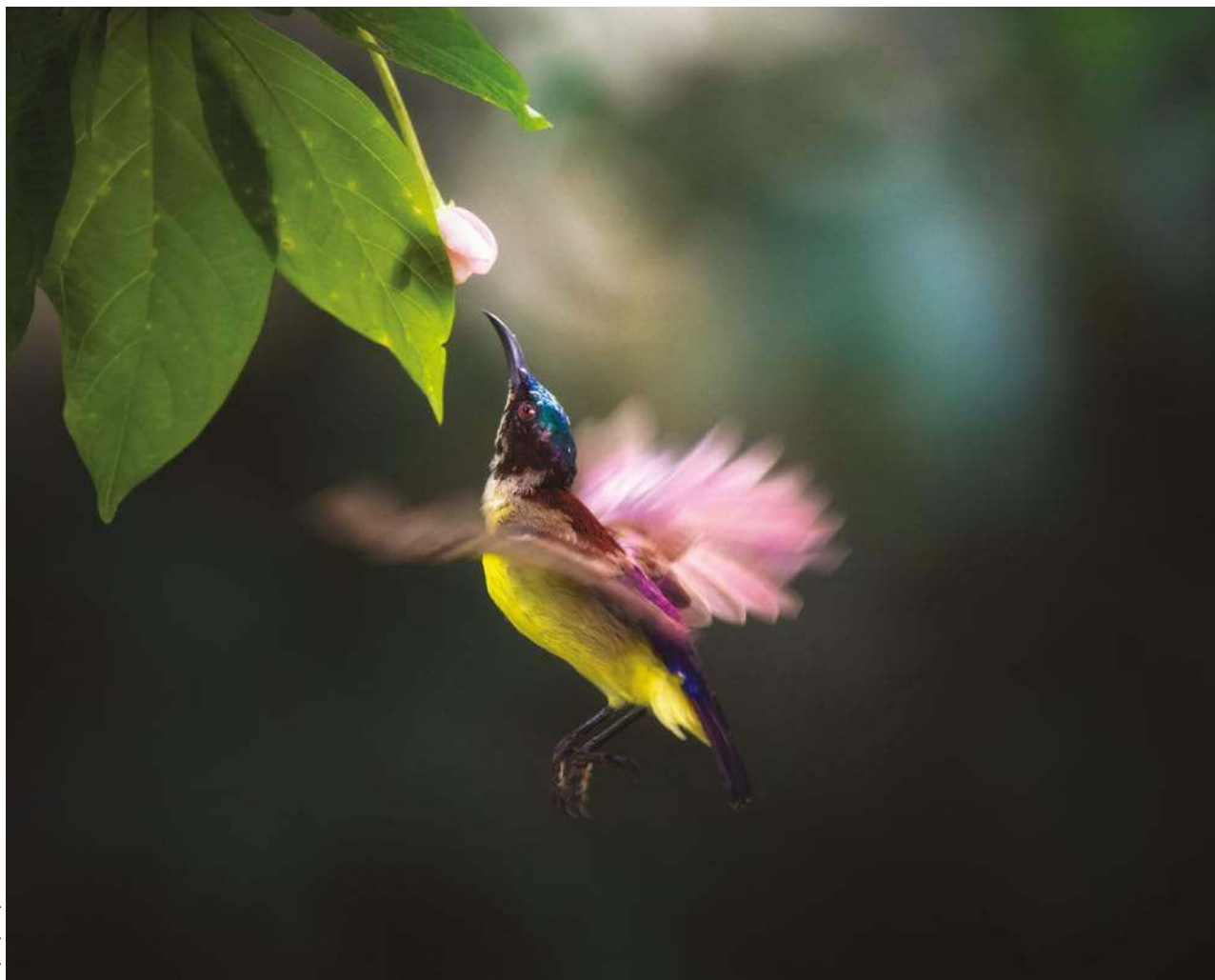
Oczywiście nie zawsze jest słonecznie, dlatego zdecydowanie nie należy odkładać aparatu po zmroku lub gdy jest pochmurno. Wiele ptaków jest z natury barwnych, a ich upierzenie żywsze w świetle rozproszonym przez chmury. Dodatkową zaletą będzie również to, że istnieje wówczas mniejsza szansa prześwietlenia szczegółów w światłach ich piór.

Oprócz specyficznego charakteru światła, z jakim mamy do czynienia o świcie, wiele gatunków ptaków jest o tej porze dnia także bardziej aktywnych i widocznych

KLUCZOWA WSKAZÓWKA KORZYSTANIE Z BALANSU BIELI

Balans bieli można ustawić podczas wykonywania zdjęcia lub dostosować podczas przetwarzania pliku RAW. Funkcja ta bywa niedoceniana, jeśli chodzi o możliwości wykorzystania jej do celów artystycznych, niemniej umiejętnie zastosowane ustawienia mogą posłużyć do stworzenia na zdjęciu odpowiedniej atmosfery i dania widzowi wyobrażenia o klimacie, jaki panował w miejscu wykonania fotografii. Balans bieli jest mierzony w kelwinach (K), zaś każde jego ustawienie poniżej 5200 K (wartość temperatury bezpośredniego światła słonecznego) sprawi, że obraz będzie się wydawał chłodniejszy. W tym przypadku na zdjęciu czapli zamieszczonym z lewej strony balans bieli był ustawiony powyżej 5200 K, natomiast na fotografii widocznej z prawej strony oglądający mogą łatwo „poczuć” mgłę i chłód powietrza, dzięki zastosowaniu niższej wartości w kelwinach.

© Aparupa Dey

Z lewej
**Nektarnik
żółto brzuchy**
Czułość ISO 2500
i ogniskowa
560 mm pomogły
Aparupie Dey
uchwycić tego
wspaniałego
ptaka zawieszono-
nego w powietrzu
i poszukującego
nektaru.

**Wbudowany
konwerter x1,4**
w obiektywie Nikkor
400 mm f/2,8 TC VR
S pozwala wydłużyć
ogniskową do
560 mm. To jeden
z najlepszych obiek-
tywów do dzikiej
przyrody na rynku.

Newell Asvala, czyli jak nie zostać w lesie bez prądu

To więcej niż powerbank. To przenośne gniazdo sieciowe i wiele innych możliwości ładowania w terenie.

Bez prądu dzisiaj ani rusz – nikogo nie trzeba już o tym przekonywać. Nasze urządzenia są nieustannie głodne, a podczas dłuższych wypadów niełatwo je nakarmić. Powerbanki to popularne i dobrze znane rozwiązanie, ale dla wymagających twórców często niewystarczające. Jeśli przed Tobą długa droga lub wielogodzinna obserwacja w czatowni, poręczna stacja zasilająca wydaje się najlepszym rozwiązaniem. Power Station Newell Asvala 220 V 41600 mAh PD 45 naładuje smartfon, aparat i komputer, a do gniazdka AC z powodzeniem podłączysz suszarkę, wentylator czy lodówkę turystyczną. Stacja oferuje dwa klasyczne porty USB typu A, port USB-C oraz gniazdko AC (220 - 240 V) kompatybilne z różnymi typami wtyczek elektrycznych. Pojemność na poziomie 41600 mAh pozwoli na długo zapomnieć o tradycyjnych źródłach prądu. Stacja została wyposażona we wskaźnik LED informujący o poziomie naładowania. Do zestawu dołączono również zasilacz, pozwalający szybko uzupełnić moc urządzenia. Nie zabrakło też nowoczesnych technologii chroniących przed przegrzaniem, przeciążeniem i przeładowaniem. Stacja jest również kompatybilna z przenośnymi panelami słonecznymi, które można podłączyć do gniazda DC (19 V).

Jeśli przed Tobą długa droga lub wielogodzinna obserwacja w czatowni, poręczna stacja zasilająca wydaje się najlepszym rozwiązaniem.

PROMOCJA

FOTOGRAFIA JAK Muzyka

Kevinowi Nixonowi nie jest obce fotografowanie zarówno na scenie, jak i w studio. Oto jego rady dotyczące wykonywania świetnych zdjęć portretowych oraz dynamicznych ujęć na koncertach.

Choć coraz trudniej jest zarobić na życie, zajmując się wyłącznie fotografią muzyczną, wciąż spotkać można utalentowanych i pracowitych specjalistów, z kontaktami w branży, którym się to udaje. Jednym z nich jest właśnie Kevin Nixon, który dzięki prawie 30-letniemu doświadczeniu w branży wie najlepiej, w jaki sposób robić lepsze zdjęcia podczas wydarzeń muzycznych i występów na żywo.

W tym artykule Kevin podzieli się spostrzeżeniami i swoją wiedzą na temat fotografowania, edycji obrazu i budowania relacji z artystami. Jego mocną stroną jest umiejętność dokumentowania koncertów, więc możesz spodziewać się wielu fachowych porad dotyczących wykorzystywanych przez niego technik fotografowania, a także aparatów i obiektywów.

Robienie zdjęć na koncertach to satysfakcjonująca i ekscytująca praca, ale wymaga szybkiego reagowania na to, co dzieje się na scenie, wyzwaniem stanowi również konieczność radzenia sobie z rejestrowaniem ujęć w słabym oświetleniu. Kevin podzielił się też z nami wskazówkami na temat tego, jak przygotować się do pracy bez lampy błyskowej, w tym jak naświetlać i dobierać parametry ekspozycji w mrocznym oraz często nieprzewidywalnym otoczeniu żywiłowego rockowego koncertu.

Lektura następnych kilku stron pozwoli Ci odkryć znacznie więcej niż tylko techniczne kwestie związane z robieniem świetnych zdjęć muzykom. Dowiesz się bowiem także, jak uchwycić atmosferę, pracować z artystami i szukać kadrów, które sprawią, że Twoje obrazy będą się wyróżniać na tle konkurencji.

Kaiser Chiefs
„Podoba mi się
dramaturgia tego zdjęcia
ukazującego wyciągnięte
ręce fanów na tle
wieczornego nieba”.
Wszystkie zdjęcia © Kevin Nixon

Sprzęt do fotografowania koncertów

Zapewnij sobie możliwość uchwycenia wielu różnych aspektów koncertów poprzez zgromadzenie odpowiedniego sprzętu oświetleniowego i fotograficznego

„Trzy pierwsze piosenki bez błysków” – każdy, kto fotografuje koncerty, słyszał tę zapowiedź setki razy – to standardowa reguła, która obowiązuje w tej branży na całym świecie. Zasadniczo oznacza to, że masz 10–15 minut, aby zrobić spod sceny zdjęcia w warunkach bardzo zróżnicowanego i nieprzewidywalnego oświetlenia.

To, co reżyser oświetlenia uważa za ekscytujące dla tłumu, niemal zawsze stwarza potworne problemy fotografom. Kolorowe światła – purpurowe, niebieskie, czerwone – rozbłyski, sylwetki podświetlone od tyłu, a nawet niemal zupełna ciemność sprawiają, że odpowiednie ukazanie występu zespołu będzie wyjątkowo trudne. Dodaj do tego nadmiernie pobudzonego operatora

dymiarki, a Twoje możliwości tworzenia ciekawych wizualnie obrazów będą bardzo ograniczone. Zatem jeśli chcesz uzyskać spójne efekty w różnych warunkach oświetleniowych, niezbędny będzie korpus z czułą matrycą i jasną optyką. Taki zestaw pozwala uchwycić wszystkie aspekty koncertów w każdych warunkach oświetleniowych – zaczynając od superszerokich ujęć zza konsoli lub miksera na stadionach lub większych arenach, przez standardowe ujęcia z zakresu 24–70 mm, po zbliżenia na festiwalach lub na stadionach sportowych, do których używam jasnej stałki lub zoomu 70–200 mm.

Najchętniej korzystam jednocześnie z dwóch korpusów, trzymając obiektywy w pogotowiu, przypięte do specjalnych szelek i kabur na pasie biodrowym. Daje mi to w dowolnym momencie

szybki i łatwy dostęp nawet do czterech różnych szkła. Kolejnym niezbędnym elementem mojego wyposażenia jest uprząż na ramię, na której noszę oba aparaty – na rynku jest dostępnych wiele różnych modeli ale ja wybrałem model marki BlackRapid. Jeśli fotografuję w mniejszej i bardziej zatłoczonej, wydzielonej dla fotoreporterów przestrzeni pod sceną, noszenie tak dużej ilości sprzętu może być niewygodne, więc zwykle używam wówczas jednego aparatu ze standardowym zoomem 24–70 mm. Większość nowoczesnych lustrzanek cyfrowych i aparatów bez lustra ma dziś doskonałej jakości matryce, więc nawet w połączeniu z tańszą optyką (patrz ramka obok) każdy powinien być w stanie uzyskać profesjonalnie wyglądające fotografie.

Powyżej

Nie błyskaj

„Z oczywistych powodów zabrania się korzystania z fleszy, więc musisz się dostosować. Jeśli masz lampę błyskową wbudowaną w aparat, upewnij się, że jest wyłączona”.

U góry, z prawej

Slipknot

„Występy tego zespołu były oszałamiające wizualnie i wspinał się je fotografowało. W przypadku tego zdjęcia szczególnie podoba mi się kontrast jaskrawoczerwonych ubrań muzyków uchwyconych w ulewным deszczu”.

Jakie obiektywy wybrać?

Od szerokiego kąta po jasne tele - niedrogi zestaw, na dobry początek!

Samyang AF 14 mm f/2.8 Sony FE

To ultraszeroka stałka, idealna do przerysowanych ujęć muzyków i zdjęć całej sceny lub sali. Jest mała, lekka i solidnie wykonana (stalowy korpus). Ma szybki i cichy silnik AF, a powłoki Ultra Multi Coating będą eliminować odbłaski i refleksy w warunkach zróznicowanego oświetlenia koncertowego.

Samyang AF 35 mm f/1.4 Sony FE II

Klasyczna ogniskowa, która oddaje perspektywę w bardzo naturalny sposób. Duża jasność f/1,4 sprawdzi się w ciemnych salach a obecność silnika AF typu STM ucieszy tych, którzy na eventach również filmują. Druga generacja jest jeszcze ostrzejsza i jeszcze lepiej kontroluje typowe wady optyczne jak flara czy aberracje.

Samyang AF 24-70 mm f/2.8 Sony FE

Pierwszy zoom tego producenta to konstrukcja niemal profesjonalna: świetnie wykonana (lekki stop metalu), z szybkim systemem AF (silnik STM), 9-listkową przysłoną i przede wszystkim stałym światłem f/2,8. 24-70 mm to jeden z najbardziej uniwersalnych i najczęściej wykorzystywanych obiektywów w każdym gatunku reportażu.

Samyang AF 135 mm f/1.8 Sony FE

To ogniskowa stosowana najczęściej przez portrecistów, ale też fotografów sportów halowych, łączy bowiem długą ogniskową z bardzo dużą jasnością. Te cechy sprawiają, że jest to też idealna konstrukcja do fotografowania w trudnych koncertowych warunkach. Obiektyw ma ogranicznik i blokadę ostrości, dzięki czemu niełatwo będzie go zmylić!

Jak zrobić dobre zdjęcie

Pomimo nieprzewidywalnego charakteru koncertów kluczem do sukcesu jest właściwe przygotowanie się do pracy

Chociaż ujęcia na koncertach powstają raczej spontanicznie, nadal należy się nieco przygotować. Przejrzyj w Internecie obrazy, które inni fotografowie zarejestrowali podczas tej samej trasy koncertowej (pamiętaj, że publikują oni zawsze tylko te najlepsze). Obejrzyj też filmy na YouTube, ponieważ zwykle można się z nich dowiedzieć, jakie będzie oświetlenie sceniczne, jakie mogłoby być potencjalnie najlepsze miejsce do fotografowania pod sceną i gdzie członkowie zespołu najczęściej na niej się znajdują. Czy wykonują jakieś spektaku-

larne skoki? Bardzo pomocna może być przy tym znajomość zachowań scenicznych danego zespołu. Na przykład Bruce Dickinson z Iron Maiden zwykle zaczyna swoją partię wokalną wysokim wyskokiem, więc zawsze jestem na to przygotowany. Kiedy fotografuję zespół, staram się uchwycić esencję występu. Zadbaj o to, aby Twoje zdjęcia były dynamiczne, ekscytujące i ukazywały muzyków w jak najlepszym świetle. Jeśli nie wyglądają oni na fotografiach zbyt korzystnie, nie publikuj ich. Przez cały czas, śledząc rozwijającą się akcję

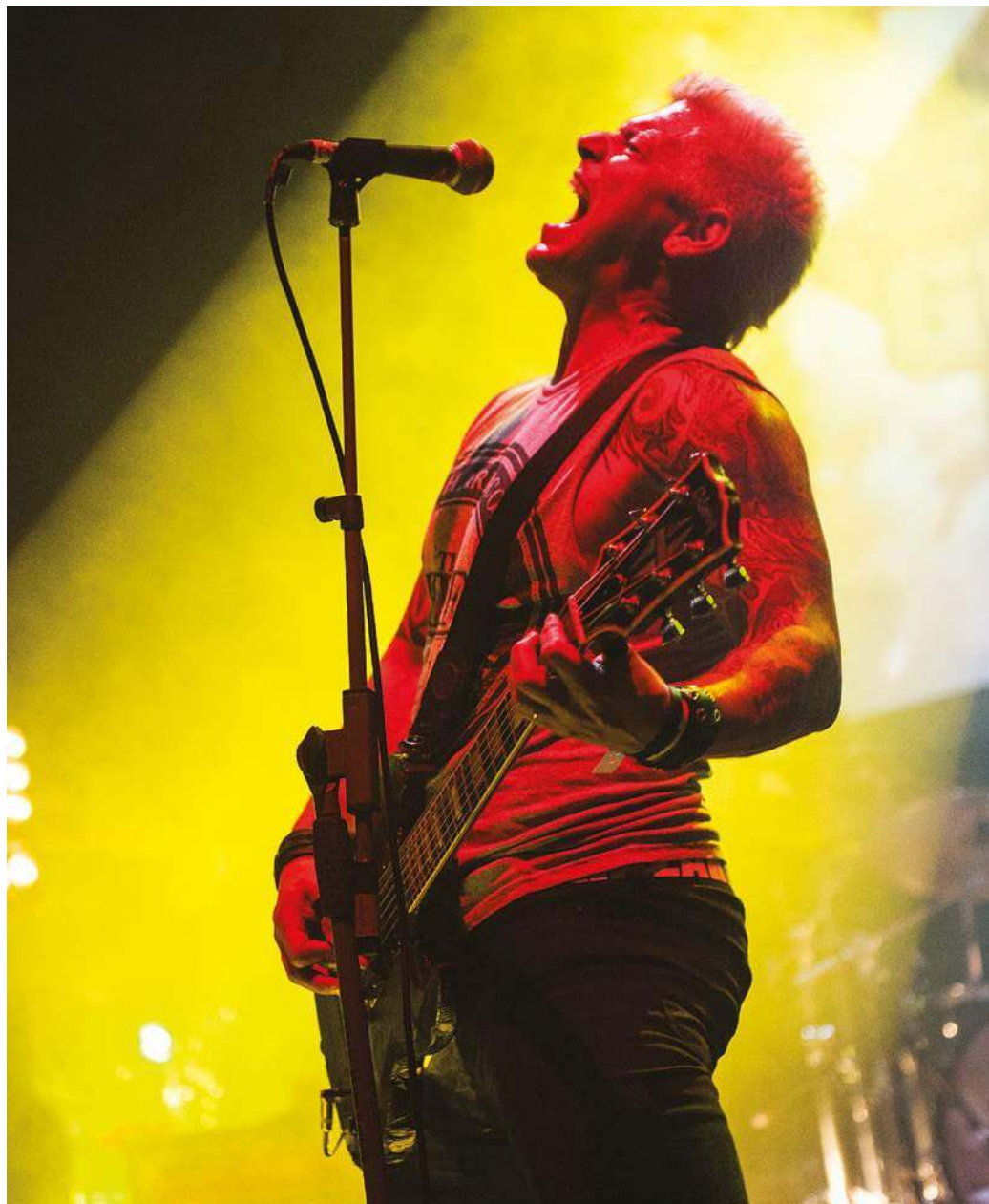
w wizjerze, musisz starać się przewidzieć, co wydarzy się na scenie. Nie spoglądaj więc na tylny wyświetlacz aparatu co 30 sekund, aby sprawdzić ostatnie zarejestrowane ujęcie, bo przegapisz kilka innych okazji.

Staraj się uchwycić niecodzienną ekspresję, ruch i kształty. Niektórzy muzycy uwielbiają współpracować z fotografami, a bezpośredni kontakt wzrokowy zawsze zwiększa siłę wyrazu zdjęcia. Unikaj uwieczniania mikrofonów zasłaniających usta wokalisty i nie odcinaj główki gitary lub czyjejś ręki albo palca, którym muzyk na coś wskazuje.

Wykonuj różnorodne zdjęcia w pionie i w poziomie, spróbuj również zarejestrować szersze ujęcia, które ukazą cały zespół lub pojedynczego muzyka w kontekście całej sceny, a także relacje między artystą a publicznością.

Uważaj też, aby nie kadrować zbyt ciasno samej twarzy, ponieważ na takich zdjęciach muzycy rzadko wyglądają korzystnie. Przebywając w strefie dla mediów pod sceną, bądź uprzejmy i okazuj szacunek innym fotografom – wszyscy staramy się zrobić jak najlepsze zdjęcia, więc pamiętaj, że jeśli przepchasz się do przodu, aby zrobić ujęcie szerokokątne, to zasłonisz na chwilę widok pozostałym. Zarejestruj szybko pożądaną kadr i zrób miejsce komuś innemu. Dobrą praktyką jest też zdjęcie nieporęcznego plecaka, ponieważ w przeciwnym razie cały czas będziesz trącał nim innych fotografów. Nie trzymaj aparatu wysoko nad głową, chyba że masz pewność, że nikt z fotografów za Tobą już nie stoi, i szanuj publiczność – fani zapłacili za bilety spore pieniądze, a niektórzy z nich stali w kolejce wiele godzin, aby móc stanąć przy samych barierkach.

Jak zdobyć akredytację

Stwórz własne portfolio, aby móc ruszyć naprzód

Prawdopodobnie najtrudniejsze w fotografii muzycznej jest uzyskanie wstępu do strefy dla mediów. Bez ciekawego portfolio może to być niemal niemożliwe. Na początku dobrze jest więc wybrać się do pobliskiego klubu muzycznego i sprawdzić, czy można tam wejść z aparatem. Zrób serię różnorodnych ujęć i stwórz własną prostą stronę lub konto na Instagramie. Kiedy będziesz już miał jakieś portfolio, skontaktuj się z zespołami, które tworzą w Twoim mieście lub jego okolicy. Pamiętaj jednak, że Twoje zdjęcia mają wartość. Jeśli będziesz je rozdawać za darmo, trudno będzie Ci w pewnym momencie zacząć oczekiwać uczciwego wynagrodzenia. Istnieje cienka granica pomiędzy udostępnieniem swoich zdjęć zespołowi w celu ich umieszczenia w Internecie w zamian za ich podpisanie twoim imieniem i nazwiskiem a byciem wykorzystywanym. Pracuję w tym zawodzie już 29 lat i nadal spotykam się z tym, że ludzie chcą dostać zdjęcia za darmo. Bywa też, że zanim będziesz mógł sfotografować koncert, zostaniesz poproszony o podpisanie umowy. Zazwyczaj zawarte w niej zapisy są uczciwe i mają na celu ochronę zespołu oraz danie jego członkom pewność, że Twoje zdjęcia nie zostaną wykorzystane w niewłaściwy sposób, na przykład przy nielegalnym wytwarzaniu rozmaitych produktów, ale zwracaj zawsze baczność na paragrafy dotyczące „zrzeczenia się praw”, które mogą Cię pozbawić możliwości licencjonowania swoich zdjęć czy ich podpisywania własnym imieniem i nazwiskiem.

Powyżej

Biohazard

Szukaj interesujących kształtów i kątów tworzonych przez wykonawców, a także staraj się oddać na swoich zdjęciach energię koncertu.

Z lewej

Lenny Kravitz

Przepustka do specjalnej wydzielonej strefy pod sceną pozwala Tobie i innym fotografom zająć uprzywilejowane miejsce i znaleźć się blisko akcji – ale szanuj innych i pamiętaj, że masz też za sobą publiczność, która zapłaciła za bilety.

Budowanie relacji z artystami

Niezależnie od tego, czy pracujesz z debutantami, czy z wielkimi gwiazdami, musisz mieć pewność, że Twoje zdjęcia przedstawiają ich w jak najkorzystniejszy sposób

Miałem szczęście towarzyszyć w trasie kilku zespołom i myślę, że kluczową kwestią jest zbudowanie wzajemnego zaufania. Nawiązanie relacji wymaga czasu i nie da się tego zrobić z dnia na dzień. Reprezentujesz zespół, więc musisz być pewien, że wszystkie Twoje obrazy są odpowiedniej jakości i przedstawiają grupę w jak najlepszym świetle.

W przypadku wielu zespołów, a zwłaszcza tych już bardzo znanych, udział w sesji zdjęciowej nie jest wcale ich ulubionym zajęciem. Robili to już tysiące razy i traktują to jako zło konieczne. Dlatego kiedy fotografuję grupę w studiu lub w plenerze, zawsze staram się być w pełni przygotowany. Zwykle robię wcześniej rekonesans w danym miejscu, więc wiem z góry, gdzie będę chciał upoznać muzyków i jakiego rodzaju ujęcia chcę zrobić. Staram się pracować szybko i sprawnie, ponieważ generalnie jest tak,

że im szybciej zakończy się sesja, tym zespół lub artysta będą szczęśliwsi. Bądź pewny siebie, mów muzykom, co mają robić, fotografuj bez zbędnych przerw oraz miej pozytywne nastawienie, no i nie pozostawiaj kwestii pozowania zespołowi.

Poznaj dobrze swój sprzęt i naucz się korzystać z ustawień, których będziesz chciał użyć, a przed samą sesją sprawdź poziom naładowania baterii. Sesja zdjęciowa, gdy Twój czas jest mocno ograniczony, zdecydowanie nie stanowi też najlepszej okazji do eksperymentowania z nową techniką oświetlania, więc powinieneś ją dobrze przećwiczyć wcześniej. Portretowałem kiedyś Gene'a Simmonsa, wiedząc, że będę miał na to całe pół godziny, ale jego ekipa nagle po pół minuty zmieniła zdanie i zakończyła sesję, więc zarejestrowałem tylko kilka klatek. Ale ponieważ byłem

dobrze przygotowany, udało mi się zrobić zdjęcie, na jakim mi zależało.

Nawiązywanie bezpośredniego kontaktu z zespołami lub muzykami może być bardzo trudne, ale większość znanych artystów ma własnych agentów lub reprezentującą ich firmę PR i jeśli chcesz poszukać możliwości współpracy, właśnie tam powinieneś się udać w pierwszej kolejności. Jeśli trafi Ci się okazja fotografowania uznanego artysty, postaraj się nie zachowywać jak jego rozhisteryzowani fani – gwiazdy są wszak tylko ludźmi. Bądź sobą i ciesz się nowym doświadczeniem. Często jestem pytany, kto był najbardziej nieprzyjemnym artystą, jakiego kiedykolwiek portretowałem, a ja niezmiennie odpowiadam, że nie było takiej osoby! Zawsze uważałem, że jeśli będziesz uprzejmy i profesjonalny, to fotografowana osoba odwzajemni Ci się tym samym.

Powyżej, z lewej
Gene Simmons

Po kilku sekundach pracy w tym studiu ekipa artysty powiedziała mi, że czas sesji właśnie dobiegł końca. W sumie udało mi się zrobić tylko 12 zdjęć.

Powyżej, z lewej
Doris Yeh
Podczas sesji bądź profesjonalny i uprzejmy oraz spraw, aby cały proces fotografowania przebiegał jak najsprawniej.

Powyżej
Duff McKagan
Upewnij się, że Twoje zdjęcia są wysokiej jakości, i przedstaw artystę w jak najbardziej korzystny dla niego sposób.

Poniżej
Little Barrie
Czasami zdarzy Ci się robić zdjęcia dla magazynów lub serwisów internetowych. Wówczas upewnij się, że Twoje obrazy będą pasować do preferowanej przez ich wydawców estetyki.

Powyżej
Kobra
Fotografując w studiu rób zdjęcia, które odpowiadają swojemu charakterowi artysty lub zespołu.

Zarabiaj na zdjęciach

Największym rynkiem zbytu są wydawcy serwisów muzycznych. Istnieje kilka naprawdę świetnych witryn tego rodzaju, ale niemal nigdy nie płacą za materiały graficzne, oczekując zdjęć w zamian za akredytację.

Jednym ze sposobów zarabiania na robieniu zdjęć artystom i zespołom jest dostarczanie fotografii agencjom muzycznym takim jak Getty. Stawki oferowane przez takie firmy mogą się znacznie różnić i wynosić od kilku złotych za zdjęcie do bardziej imponujących kwot za ekskluzywne obrazy na wyłączność.

Potencjalnie dobrym źródłem przychodów może być również współpraca z czasopismami. Przez wiele lat miałem szczęście fotografować dla magazynów *Classic Rock*, *Metal Hammer* i *Prog*. Na rynku wciąż jest kilka tego typu tytułów, ale nakłady niektórych z nich spadają. Wśród fotografów chcących z nimi współpracować panuje duża konkurencja, ale sprawia to też, że zobaczenie własnego zdjęcia zamieszczonego w takim piśmie daje niesamowitą satysfakcję.

Klasyczne ujęcia, które musisz mieć!

Najlepszym sposobem sprawienia, aby Twoje ujęcia się wyróżniały, jest eksploracja wszystkich dostępnych kątów widzenia i ogniskowych

Dla fotografa muzycznego doskonałą zabawą jest zawsze próba uchwycenia artysty w wysoku, ale wymaga to dobrego wycucia czasu, wcześniejszego przygotowania i świetnego refleksu. Celem jest zarejestrowanie wykonawcy w szczytowym momencie „lotu” i najlepiej z wyraźną i ostrą twarzą. Dlatego wymagane jest przy tym użycie krótkiego czasu otwarcia migawki oraz szybkie i dokładne ustawianie ostrości.

Kolejnym ciekawym ujęciem do uchwycenia jest zdjęcie sceny wykonane z podestu perkusyjnego. Potrzeba do tego obiektywu szerokokątnego, który pozwoli Ci ukazać perkusistę, resztę zespołu

i widzów w tle. Wiele zespołów uwielbia też, gdy robi się im zdjęcie pod koniec koncertu, kiedy muzycy spoglądają w obiektyw, mając za sobą zachwycony występem tłum. Może to być świetny dynamiczny obraz podsumowujący fotoreportaż, ale takie zdjęcie trzeba zrobić we właściwym momencie. Masz na to tylko kilka sekund, więc upewnij się, że wybrałeś prawidłowe ustawienia i zachowaj spokój.

Chociaż możliwość robienia zdjęć ze sceny zawsze da Ci niewielką przewagę nad fotografami znajdującymi się w dole przed nią, ważne jest, aby być przy tym jak najbardziej dyskretnym.

Ogólnie rzecz biorąc, najlepiej nosić czarne ubrania i schodzić ze sceny, gdy tylko zarejestrujesz upragnione obrazy.

Jednak nawet będąc w wydzielonej dla przedstawicieli mediów strefie pod sceną, nie bój się szukać superszerokokątnych ujęć, a nawet skorzystać z rybiego oka, aby móc stworzyć fotografie pełne dramatyzmu. Wybierając takie podejście, po prostu umieść artystę w centrum kadru, ponieważ pojawiające się przy jego krawędziach zniekształcenia mogą sprawić, że twarz czy sylwetka członka zespołu będzie wyglądać na zniekształconą.

Najlepsze ustawienia

Jedynym właściwym podejściem jest przejęcie pełnej kontroli nad aparatem poprzez przełączenie go w tryb manualny

Tryb ekspozycji ustawianej ręcznie i zapis plików w formacie RAW to obowiązkowe ustawienia w fotografii koncertowej. Ilość szczegółów, które można zachować, rejestrując obrazy w „surowych” plikach, jest naprawdę zdumiewająca, szczególnie w przypadku światła i cieni obecnych na zdjęciach z większości koncertów i imprez, i jest nieporównywalna z tonalnością oferowaną przez JPEG-i. W przypadku koncertów odbywających się w halach zaczynam zwykle od ustawienia następujących parametrów naświetlania: f/4, 1/320 s i ISO 3200. Wartość optymalnej w określonych warunkach ekspozycji może się oczywiście bardzo różnić, ale dla mnie stanowi to dobry punkt wyjścia. Jeśli chodzi o sam czas otwarcia migawki, to staram się unikać robienia zdjęć z ekspozycją dłuższą niż 1/125 s, ponieważ jeśli nie jest to statyczny artysta, prawie na pewno

zarejestrujesz wówczas rozmycie ruchu. Osobiście wolę zrobić nawet delikatnie ziarniste zdjęcie, podnosząc czułość matrycy, niż fotografować z użyciem dłuższego czasu otwarcia migawki – tym bardziej, że nowoczesne matryce aparatów generalnie dobrze sobie radzą z redukcją szumu.

Podczas dokumentowania koncertów nigdy tak naprawdę nie używam autofokusa ciągłego, ponieważ uważam, że ekstremalne oświetlenie i ruch na scenie bardzo ograniczają skuteczność jego działania. Mam też tendencję do robienia pojedynczych ujęć, a nie rejestrowania całych serii, mając nadzieję, że któreś z dziesiątków zdjęć będzie udane. Moim zdaniem to drugie podejście jest niewłaściwe, rozleniwia i powoduje robienie niezliczonej ilości niepotrzebnych obrazów – choć wiem, że niektórzy puryści mogą mieć odmienne zdanie.

Powyżej, z lewej

Def Leppard w RAH

Możliwość uchwycenia zespołu pod koniec koncertu niemal zawsze pozwala zrobić świetne zdjęcie. Musisz się jednak dobrze przygotować, ponieważ masz na to tylko jedną szansę.

Z prawej

Ujęcie w wyskoku

Zdjęcia artystów w wyskoku w naturalny sposób oddają energię, więc zawsze warto je zrobić, gdy tylko nadarzy się ku temu okazja.

„Nawet gdy jesteś w wydzielonej strefie pod sceną, nie bój się szukać superszerokokątnych ujęć, a nawet korzystać z rybiego oka, aby tworzyć fotografie pełne dramatyzmu”

Def Leppard

Phil Collen z Def Leppard kłania się na koniec ostatniego koncertu zespołu, który miał miejsce w Las Vegas. Strefa dla mediów pod sceną była bardzo wąska i ciasna – miała tylko 2–3 m szerokości. Miałem założony bardzo szerokokątny obiektyw i znajdowałem się niemal pod gitarzystą, kiedy wyciągnął on rękę w stronę fanów.

PO

Ulubione techniki edycji

Kevin omawia wykorzystanie programów Lightroom i Photoshop w procesie postprodukcji

Używam Lightrooma do edycji podstawowej, a Photoshopa do finalnej obróbki. Importuję pliki RAW, a po ich wyretuszowaniu eksportuję je jako zbiory JPEG o wysokiej rozdzielczości. Ponieważ wygląd większości obrazów można znacznie poprawić dzięki odpowiedniemu wykadrowaniu, chętnie przycinam moje zdjęcia.

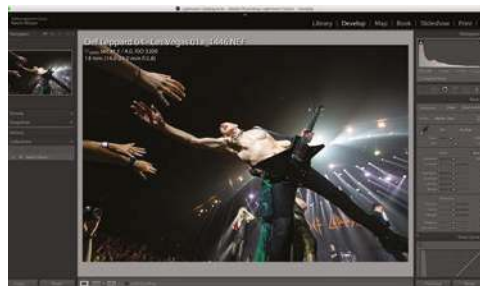
Wolę jednak zachować integralność oraz proporcje oryginalnego ujęcia i nie jestem miłośnikiem obrazów kwadratowych czy w proporcji 2:3. Zazwyczaj dostosowuję poziomy i kontrast oraz

wyostrzam obraz. Narzędzia Przezroczystość (Clarity) i Usuwanie zamglania (Dehaze) są przydatne, ale należy ich używać z umiarem. Podobnie nadużywanie techniki HDR i przesadne nasycenie obrazów kolorem całkowicie dyskwalifikuje w moich oczach przetworzone w ten sposób zdjęcia.

Lightroom doskonale nadaje się również do przywracania życia fotografiom zabarwionym na purpurowo i niebiesko, a służy do tego narzędzie Color Balance. Wiele moich obrazów konwertuję do czerni i bieli, a Lightroom świetnie sobie

z tym radzi, chociaż zazwyczaj dodaję później jeszcze nieco więcej kontrastu. Myślę, że ważne jest, aby jak najwierniej przedstawić to, co można było zobaczyć na scenie – nie jestem fanem filtrów ani efektów specjalnych. Moim mottem było zawsze powiedzenie: „Zachowaj prostotę”.

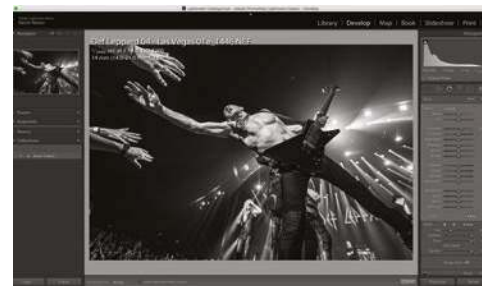
Z kolei Photoshop przydaje mi się do bardziej złożonych zabiegów edycyjnych. Gdybym miał dobre ujęcie, ale w jego tle widać byłoby wyraźny znak „Wyjście”, nie miałbym problemu z jego zamalowaniem.

1 Kadrowanie Po zaimportowaniu obrazu do Lightrooma moim pierwszym krokiem jest zawsze lekkie przycięcie ujęcia, aby umieścić artystę bardziej w centrum kadru i skupić na nim wzrok oglądających. Przy przycinaniu zazwyczaj trzymam się oryginalnego formatu zdjęcia.

2 Konwersja do odcieni szarości Przekonwertowałem obraz na czarno-biały za pomocą dostępnego w Lightroomie procesora przetwarzania monochromatycznego. Wprowadziłem też selektywne zmiany, dostosowując cienie i światła, aby uzyskać bardziej zrównoważoną ekspozycję.

3 Kontrast Aby dodać obrazowi wyrazistość, wzmocniłem kontrast i odrobinę zwiększyłem przejrzystość. Ostatnim akcentem było wyostrenie i zapisanie obrazu w wysokiej jakości pliku JPEG. Uważaj, aby nie wyostrzeć nadmiernie zdjęć ani nie przesadzać ze zwiększaniem ich przejrzystości.

Tyrone Singleton

© Clive Booth

Po ukończeniu nauki w Tring Park School for the Performing Arts i w The Royal Ballet School Tyrone w 2013 roku został

głównym tancerzem w Birmingham Royal Ballet. Od wielu lat robi też profesjonalne zdjęcia tancerzy.

Większość swoich prac prezentuje na swoim profilu na Instagramie. W 2021 roku jego konto zostało uznane przez *Financial Times* za jedno z najlepszych poświęconych sztuce tanecznej.

Odwiedź konto Tyrone'a na Instagramie: @dance_eye

OKIEM TANCERZA

Wejdź do krainy fantazji i dowiedz się, jak **Tyrone Singleton** znajduje inspirację do swoich zdjęć

Wszystkie zdjęcia © Tyrone Singleton

Jak zaczęła się Twoja przygoda z fotografią?
Mój pierwszy prawdziwy aparat to był kompakt typu „wyceluj i strzelaj”. Zacząłem robić zdjęcia, mając jakieś 10–11 lat. Kiedyś jeździłem dużo na deskorolce i zawsze robiłem zdjęcia sobie i znajomym. Potem kazałem rodzicom je drukować. Już wtedy mocno interesowałem się fotografią, ale później miałem długą przerwę. Do zdjęć wróciłem w wieku 20 lat.

W 2008 roku przydarzyła mi się poważna kontuzja i musiałem przejść operację kolana. Chwilę wcześniej tata podarował mi jeden ze swoich starych aparatów – Canona EOS 350D. Pojechaliśmy w trasę po Japonii, więc zabrałem ze sobą aparat i to właśnie sprawiło, że znowu zacząłem robić zdjęcia i wróciłem do fotografowania. Zakochałem się w tym po raz drugi.

Zawsze miałem artystyczną duszę. Wyniosłem to z domu. Mój tata jest zapalonym fotografem hobbystą. Robił zdjęcia aparatem średnioformatowym i na slajdach, a na strychu miał ciemnię – często zakradałem się tam, żeby popatrzeć, jak wywołuje odbitki. Z kolei wszyscy krewni ze strony mojej matki są malarzami, więc dzieła sztuki dosłownie pokrywały ściany mojego domu.

W szkole bardzo interesowałem się sztuką i rysunkiem, ale ponieważ jestem perfekcjonistą, ale frustrowałem się, że moje obrazy nie są tak udane jak bym chciał. Myślę, że to właśnie sprawiło, że w naturalny sposób przeszedłem w stronę fotografii.

Czy zdjęcia, które robiłeś znajomym skaterom miały wpływ to jak fotografujesz dzisiaj? Jak opisałbyś swoje prace komuś, kto nigdy wcześniej ich nie widział?

Chciałbym zobaczyć zdjęcia, które zrobiłem, gdy miałem 11 lat.

Prawdopodobnie są jeszcze dwa, które potrafię sobie przypomnieć, ale one wcale nie nawiązują do mojego obecnego stylu. Moje prace są dość mroczne i nastrojowe. Tematem większość

jest balet, czyli coś, co zwykle jest bardzo dopracowane, jasne i baśniowe, ale nie takie obrazy lubię tworzyć. Historie i emocje, z których lubię czerpać inspirację, są tak naprawdę tego przeciwieństwem. Ponieważ pracuję w branży i znam kulisy pracy tancerzy, lubię pokazywać to, czego w przedstawieniach nie widać.

Czy samemu będąc tancerzem, jesteś zmuszony szukać kątów i perspektyw, z których być może nie zrobiliby zdjęć inni fotografowie?

Potrafię przewidzieć, co się stanie lub gdzie ktoś znajdzie się za moment. Podobieństwo między tańcem, zwłaszcza baletem, a jakkolwiek inną dziedziną sztuki polega na tym, że w powstającym ujęciu chodzi o estetykę i proporcje. Tancerze spędzają cały dzień, patrząc na linie, poprawiając je i starając się uczynić je jeszcze ładniejszymi wizualnie. W fotografii tańca niezbędny jest dość specyficzny rodzaj estetyki i przede wszystkim to nie taniec interesuje mnie najbardziej. Chodzi o wszystko to, co jest pomiędzy.

Wiele Twoich zdjęć jest wykonywanych w słabym świetle. Jakie sobie z tym radzisz?

Zawsze używam autofokusa jednopolowego i trybu punktowego pomiaru światła, szczególnie gdy fotografuję za kulisami, ponieważ wszędzie tam dominuje niemal zupełna czerń. Z kolei światło emitowane jest przez wielkie i mocne reflektory, więc kontrasty są ogromne, nie mogę polegać na światłomierzu korpusu.

Odkąd znów zacząłem fotografować, staram się używać jak najlepszych aparatów by jakość zdjęć wykonywanych przy słabym oświetleniu również była możliwie najlepsza. Oczywiście nawet najnowsze korpusy mają pewne ograniczenia i muszę o tym pamiętać, za kulisami jest naprawdę ciemno. Jak sobie z tym radzę? Zwykle przyglądam się scenie, próbując określić, gdzie pojawi się bohater, i staram się ustawić tak, aby światło odbijało się od tematu

Z prawej Planowanie światła

„Patrzę na scenę próbując określić, gdzie pojawi się obraz, i staram się ustawić tak, aby światło odbijało się od tematu w pożądanym przeze mnie sposób”.

Poniżej Zaskoczenia

„Najbardziej interesuje mnie to, co nie jest tańcem. Chodzi o to coś pomiędzy”.

w pożądanym przeze mnie sposób. Nienawidzę światła padającego na temat od frontu, ponieważ w momencie odkrywa ono wszystko. A mi zależy na czymś zupełnie przeciwnym – wolę pracować z tylnym lub bocznym oświetleniem w stylu rembrandtowskim. Zdjęcie musi mieć swoją tajemnicę.

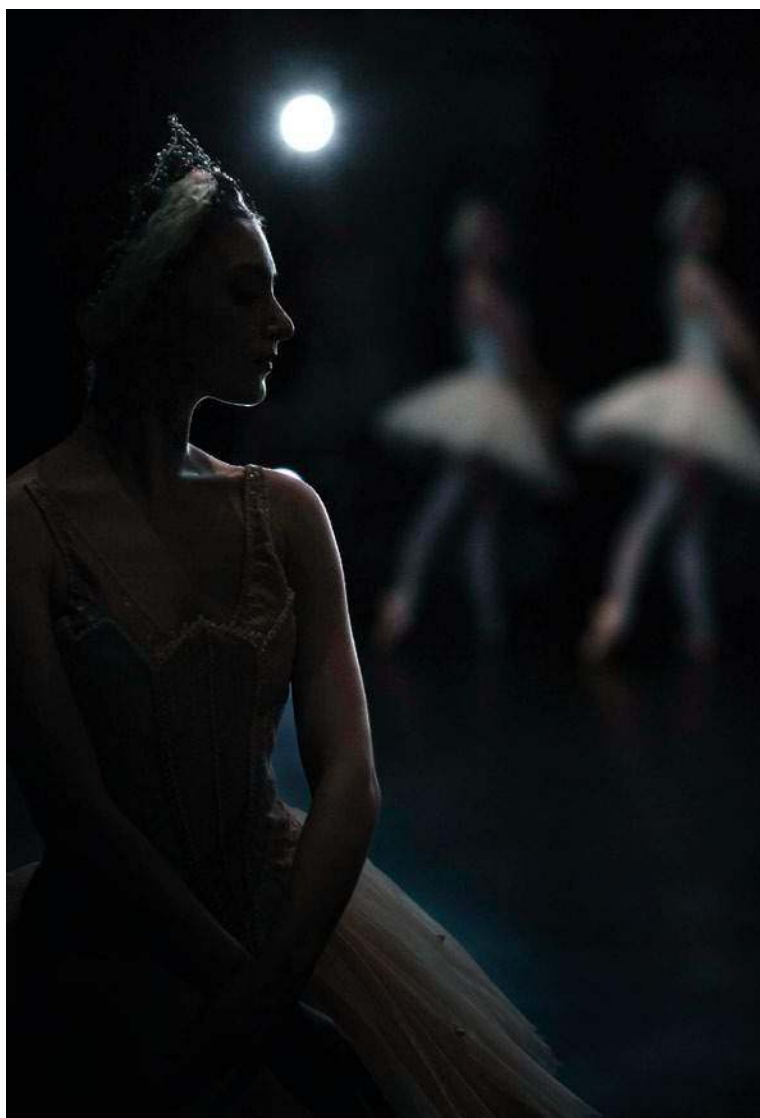
Udostępniasz swoje prace na Instagramie. Uważasz media społecznościowe za skuteczny środek komunikacji?

Instagram jest dla mnie bardzo ważny, ponieważ moje konto jest również moim portfolio. Stworzyłem własną stronę internetową, ale nie byłem z niej zadowolony, a teraz znajduje się ona w trakcie przebudowy. Tak więc moim portfolio online jest mój profil na Instagramie. Umieszczałem też zdjęcia w serwisach Flickr, 500px i 1x, ale tak naprawdę ich nie lubiłem. Instagram pozwala po prostu w naturalny sposób stworzyć portfolio i dzięki niemu udaje mi się również zdobywać zlecenia od klientów. Zachęcam każdego fotografa, który chce zaprezentować swoje prace, aby założył sobie tam konto i na bieżąco publikował zdjęcia. Pewnie też powinienem być bardziej aktywny ale staram się tam umieszczać tylko najlepsze fotografie. Nie jest to zapewne najlepsza taktyka, jeśli zależy Ci na ciągłym zdobywaniu nowych obserwujących...

Dobrze mi się wydaje, że do tego typu zdjęć potrzebny jest dłuższy obiektyw?

Trudno jest uchwycić takim szkłem cały obraz tańca. Ale przydaje się ono do wykonywania niepozowanych portretów, a ja lubię robić zdjęcia, pozostając niezauważonym. Mój styl fotografowania polega tak naprawdę na unikaniu reżyserowania ujęć, ponieważ chcę, aby moje obrazy były jak najbardziej naturalne. I nie ma znaczenia, jak dobra jest aktorka czy modelka – jeśli ktoś powie jej „zrobię ci zdjęcie”, to oczywiste jest, że zacznie ona pozować. Zależy to jednak od rodzaju fotografii, jaką wykonuję. Jeśli

„Przedstawienia baletowe są zazwyczaj dopracowane i baśniowe. Jednak nie takie obrazy lubię tworzyć”

Powyżej

Płynne ruchy

„Jedno z podobieństw między tańcem – zwłaszcza baletem – a jakąkolwiek inną dziedziną sztuki polega na tym, że w powstającym dziele (w tym wypadku przedstawieniu) chodzi o estetykę i proporcje”.

Z lewej

Skutki uboczne

„Nienawidzę światła padającego na temat od frontu, ponieważ sprawia ono, że wszystko jest widoczne. Zależy mi na czymś zupełnie przeciwnym, liniach z efektem aureoli i bocznym oświetleniu w stylu rembrandtowskim”.

robię zdjęcia reklamowe dla klienta, to siłą rzeczy obrazy muszą być zaplanowane.

Jak więc wygląda Twoje podejście do pracy komercyjnej?

Realizowałem sesje na zamówienie firm związanych z samą branżą baletową, jak również marek produkujących odzież sportową, ale zdecydowanie wolę zapuszczać się w różne nieznane mi obszary. Jeśli chodzi o zdjęcia reklamowe, to zawsze mam w głowie pewien pomysł, ale staram się też dostosować go do założeń klienta. Jest kilka marek, z którymi blisko współpracowałem i które mi fają. Wiedzą, że zawsze, gdy uda mi się zrealizować swoją wizję, to dostaną ciekawe zdjęcia. Czasami marki tworzą gotowe moodboardy co oczywiście bywa pomocne. Ale jeśli chodzi o mnie, to nienawidzę sztywnych ujęć. Wiesz, chodzi mi o robienie takich samych zdjęć, jakie już wcześniej widziałeś.

Którzy fotografowie Cię inspirowali?

Czyje prace podziwiasz?

Inspirowali mnie najwięksi artyści, w tym Irving Penn i Bruce Davidson, a ostatnio tacy, jak Clive

Urzeczywistniony obraz
Latające kolory
„Lubię fotografować,
pozostając
niezauważonym. Mój styl
fotografowania polega na
unikaniu reżyserowania
ujęć, ponieważ chcę, aby
moje obrazy były jak
najbardziej naturalne”.

Z prawej
Mroczna sztuka
„Staram się tworzyć sztukę, dlatego lubię to medium. Mogę dodać winietę, nałożyć gradient lub filtry, aby przyciemnić obraz i przyciągnąć wzrok oglądających”.

Arrowsmith i Sebastião Salgado. Od całkiem niedawna również Clive Booth.

Jest też jedno zdjęcie Hestona Blumenthala, które zrobił jakiś czas temu, ukazujące zbliżenie jego okularów. To jeden z tych doskonałych portretów – od razu można go rozpoznać choć jest to bardzo graficzny a nawet abstrakcyjny obraz. Nie ma wątpliwości, kto jest jego autorem, ale nie jest to zdjęcie, które zrobiłby każdy inny fotograf.

Muszę też wspomnieć o bardziej współczesnym artyście, fotografie portretowym roku 2014, Christianie Hooku. Jego malarskie prace są, no cóż, naprawdę realistyczne, ale wykorzystują też dziwne detale, plamki kolorów, linie, kreski i tego typu rzeczy. Niektóre z tych szczegółów wydają się nieco dziwne, ale w całości tworzą niesamowicie dynamiczne kadry. Wydaje Ci się, że widzisz obraz taki, jaki jest, ale elementy te wprowadzają wrażenie ruchu.

Twoją pierwszą lustrzanką cyfrową był Canon EOS 350D. Jaki sprzęt masz dziś w swojej torbie fotograficznej?

To ciekawe... Gdybyś zapytał mnie o to wczoraj, moja odpowiedź byłaby inna niż dzisiaj. Właśnie przyszła paczka z korpusem EOS R i kilkoma obiektywami. Do dziś zaś używałem modelu EOS-1D X. Zawsze najważniejsza dla mnie jest optyka, więc generalnie robię zdjęcia obiektywami klasy L. Mam Canon EF 35 mm f/1,4L II USM, a moim ulubionym szkłem jest Canon EF 135 mm f/2 L USM.

Mocno edytujesz swoje prace?

Robię więcej, niż większość odbiorców jest w stanie zauważyć. Jestem samoukiem w obsłudze Photoshopa i lubię edytować swoje zdjęcia w wyrafinowany sposób, dzięki czemu obraz jest czysty i nie wydaje się zmanipulowany. I nie mam tu na myśli tylko usuwania niepożądanych plam spowodowanych przez zabrudzenia na matrycy. Staram się tworzyć sztukę, dlatego lubię to medium – fotografia stanowi dla mnie rozwinięcie mojego zamiłowania do malarstwa i rysunku. Mogę więc dodać winietę, nałożyć gradient lub filtry, aby przyciemnić obraz i przyciągnąć wzrok oglądających.

Jak chciałbyś, aby Twoja fotografia rozwijała się dalej?

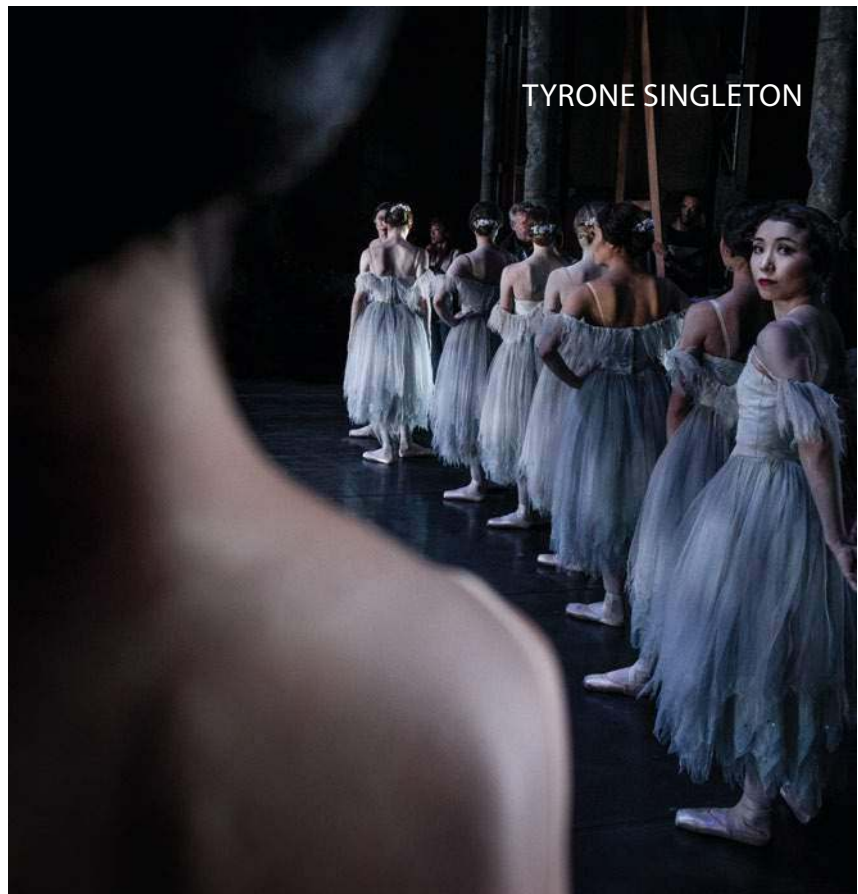
Istnieją dwa kierunki, które mnie interesują. Z jednej strony chciałbym tworzyć zdjęcia stanowiące element identyfikacji wizualnej określonych marek. Ale powodem, dla którego zająłem się fotografią, była chęć bycia fotoreporterem. Chętnie wystawiłbym swoje prace, aby pokazać, jak oba te podejścia do siebie pasują, ponieważ prezentowane fotografie ukazywałyby przede wszystkim moją miłość do tego medium. Poczuliłbym się wówczas spełniony.

W torbie fotograficznej Tyrone'a Singletona

Sprzęt fotograficzny, którego Tyrone używa do robienia swoich zdjęć tańca

1. Canon EOS-1D X Mark II
2. Canon EOS-1D X
3. Canon EF 135 mm f/2 L USM lens
4. Canon EF 35 mm f/1,4L II USM
5. Canon EOS R

TYRONE SINGLETON

Powyżej, z lewej
Na wystawie

„Powodem, dla którego zająłem się fotografią, była chęć bycia fotoreporterem. Chętnie wystawiłbym swoje prace, aby pokazać, jak wszystkie te obrazy do siebie pasują”.

U góry, z prawej
Perfekcyjne wycucie czasu

Bycie tancerzem pomaga Tyrone'owi robić zdjęcia. „Potrafię przewidzieć, co się wydarzy lub w jakim miejscu ktoś się znajdzie”.

Poniżej
Kształtne linie

Podobnie jak fotografowie, „tancerze spędzają cały dzień, patrząc na linie, poprawiając je i starając się uczynić je jeszcze ładniejszymi wizualnie”.

Nowoczesna *fotografia* *ślubna*

Jak wejść w świat fotografii ślubnej? Oto techniki i style, które warto znać i stosować, by robić efektowne i ponadczasowe zdjęcia weselne!

Fotografowie ślubni zawsze będą poszukiwani. Tam, gdzie odbywa się wesele, potrzebny jest ktoś, kto pięknie to uchwyci. Praca fotografa ślubnego może być niezwykle satysfakcjonująca, zarówno pod względem twórczym, jak i finansowym, ale nic nie przychodzi łatwo. I bez względu na to, czy chcesz „robić śluby” dorywczo, by dorobić na nowy obiektyw, czy też zamierzasz zająć się tym na pełen etat, wejście do branży wymaga wiedzy, doświadczenia, świetnej organizacji i technicznego

przygotowania. Fotografowanie ślubów i wesel sprawdzi bowiem Twoje umiejętności w co najmniej kilku dziedzinach. Portrety i reportaże wydają się czymś oczywistym, ale przy fotografowaniu obrączek, butów czy dekoracji stołu będziesz potrzebować również oka do martwej natury. Musisz także wiedzieć, jak obchodzić się z lampą błyskową, ponieważ fotografowanie z fleszem jest często koniecznością – zwłaszcza jeśli chcesz robić kreatywne zdjęcia po zachodzie słońca i pokazać jak rozkręca się weselna zabawa!

Złota godzina

Wspaniały zachód słońca to
świetna okazja, aby uchwycić
oniryczne, zamglone obrazy,
do których para będzie
chętnie wracać przez wiele lat.

Wszystkie zdjęcia © Tom Calton

Od czego zacząć?

Kluczowe znaczenie będzie miało odpowiednie przygotowanie się do pracy i skuteczne poinformowanie świata, że wykonujesz tego rodzaju zdjęcia

Zatem podjąłeś już decyzję, że chciałbyś robić zdjęcia na weselach. Od czego w ogóle powinieneś zacząć? Cóż, pierwszym krokiem powinno być chyba po prostu ogłoszenie tego w przestrzeni publicznej. A raczej internetowej. W dzisiejszych czasach ogromne oddziaływanie mają media społecznościowe, więc umiejętne ich wykorzystanie może przynieść naprawdę wiele korzyści. I to bez ponoszenia dodatkowych kosztów. Zacznij od regularnego publikowania zdjęć w mediach społecznościowych oraz powiadom znajomych i członków rodziny, że teraz zajmujesz się fotografowaniem imprez weselnych. Im więcej osób wie, że jesteś teraz fotografem ślubnym, tym większe masz szanse, że ktoś zechce Cię zatrudnić lub poleci swoim znajomym.

Jeśli masz na to budżet, inną możliwością może być zareklamowanie swoich usług podczas

lokalnych targów ślubnych. To pozwoli Ci bezpośrednio spotkać się z przyszłymi „młodymi”, którzy poszukują fotografa na swój ślub.

Zanim jednak zaczniesz szukać klientów, przygotuj prostą ale estetyczną stronę internetową. Jeśli masz już swoją witrynę, po prostu dostosuj jej zawartość, aby można było na niej znaleźć informacje o Twoim nowym przedsięwzięciu. Generalnie potrzebujesz miejsca, które ludzie będą mogli odwiedzić w wolnym czasie, aby obejrzeć Twoje dotychczasowe prace, dowiedzieć się więcej o Tobie i Twoim stylu fotograficznym, a może nawet zapoznać się z cennikiem – o ile uznasz, że dobrym pomysłem jest jego upublicznienie.

Kiedy już skontaktuje się z Tobą para, której spodobały się Twoje zdjęcia, następnym krokiem jest umówienie się z nimi na spotkanie, aby porozmawiać o ich planach weselnych, zaś

w trakcie takiej pogawędki i Ty będziesz w stanie im opowiedzieć coś więcej o sobie i swoim stylu pracy, terminach i zasadach przekazania zdjęć (jasno określ ile zdjęć otrzyma para oraz ile będzie kosztowało ewentualne poszerzenie podstawowego pakietu). Najlepiej by to spotkanie odbyło się twarzą w twarz, ale jeśli nie jest to możliwe, dobrą alternatywą może być zawsze wideorozmowa (wszyscy już do nich przywykliśmy). To spotkanie będzie dla Ciebie nie tylko doskonałą okazją do wykazania się profesjonalizmem i umiejętnościami fotograficznymi, ale także pozwoli rozwiązać wszelkie wątpliwości i odpowiedzieć na pytania pary. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, to już pod koniec rozmowy narzeczeni mogą poprosić Cię o zarezerwowanie w Twoim kalendarzu terminu na sesję ślubną lub nawet udokumentowanie całej uroczystości weselnej.

Skompletuj sprzęt

To poważna inwestycja.
Dobrze by była przemyślana.

Wybór systemu to jedna z ważniejszych, ale też trudniejszych decyzji, jakie fotograf ślubny musi podjąć. Dobrą wiadomością jest z pewnością to, że czasy wielkich aparatów, z jeszcze większą optyką, właśnie słusznie przemijają. Nieduże i znacznie lżejsze korpusy pozwalają pracować cicho, dyskretnie i zwyczajnie bardziej komfortowo, nie obciążając przesadnie naszego kręgosłupa. Są już przy tym wystarczająco szybkie i wydajne, a systemy ustawiania ostrości, które do niedawna były piętą Achillesową bezlusterkowców, dziś widzą niemal w ciemnościach. Wybierając aparat do ślubów warto zwrócić uwagę również na obecność takich funkcji jak system stabilizacji czy cicha migawka, które przydają się w kościele. Wybierając system, trzeba też spojrzeć na niego szerzej. Chodzi tu głównie o optykę i akcesoria. Czy w ofercie producenta znajdziemy wszystkie niezbędne jasne stałki oraz profesjonalne zoomy o stałym otworze względnym? Czy do korpusu podepnimy mocną zewnętrzną lampę wyzwalaną zdalnie? Czy producent zapewni dobry serwis i wsparcie zawodowym fotografom?

Jak wybrać aparat?

Fotografia ślubna łączy kilka gatunków. Wybierz model, który sprawdzi się w każdym.

Jako fotograf ślubny dokumentujesz prawdopodobnie najważniejszy dzień w życiu dwojga ludzi, spoczywa więc na tobie ogromna odpowiedzialność. By nie zawieść, musisz polegać na swoim sprzęcie – znać go na wylot, i mieć pewność, że nie zawiedzie Cię w decydującym momencie. Fotografia ślubna to ciężka wielogodzinna praca, która stanowi wyswanie również dla Twojego apatau. Wybierz model przede wszystkim niezawodny, który posłuży Ci też przez wiele sezonów. Najbardziej wymagającą częścią jest oczywiście reportaż – to kluczowe momenty ceremonii i naturalnie i spontaniczne chwile, które trzeba dostrzec i uchwycić. Tu potrzeba więc dobrego oka, ale też aparatu, który za nim nadąży.

Dobrym przykładem odpornej i wydajnej konstrukcji jest Fujifilm X-T4. W pancernym, uszczelnionym body zamknięto wszystkie najnowsze podzespoły producenta. W trybie seryjnym zapiszemy do 20 kl./s a o profesjonalnym charakterze aparatu świadczą też superszybki AF (0,02 s), duży wizjer OLED (3,69 Mp) podwójny slot kart pamięci. Wykonywanie ostrych zdjęć wspiera też system stabilizacji o wydajności 6,5 EV. Akumulator wystarczy na ok. 600 zdjęć a to, w bezlusterkowym świetle, trzeba uznać za naprawdę dobry wynik! W X-T4 wyciszono również migawkę (jej żywotność to 300 tys. cykli.) a w kościele możemy przełączyć się na bezdźwięczną migawkę elektroniczną.

Musisz mieć pewność, że aparat nie zawiedzie
Cię w decydującym momencie.

Szeroko

Fujinon XF 10-24 mm f/4 R OIS WR

To nowa wersja ultraszerokokątnego zooma dla wymagających: lżejsza (385 g), bardziej wygodna (nowe pierścienie z blokadą) i przede wszystkim solidnie uszczelniona. Ma też skuteczną stabilizację optyczną, a za plastykę obrazu odpowiada 9-listkowa przysłona. To idealne szkło do efektownych ujęć wnętrz oraz portretów środowiskowych, gdy chcemy zawrzeć w kadrze nie tylko bohaterów ale też ich otoczenie.

Powyżej

Najważniejsze jest wycucie czasu

Czasami kluczem do uchwycenia bezcennego momentu jest szybkość reakcji.

Dynamicznie

Fujinon XF 18 mm f/1.4 R LM WR

W połączeniu z korpusem APS-C otrzymujemy kąt widzenia typowy dla optyki 28 mm w systemie pełnoklatkowym. Jest to więc odpowiednik ogniskowej przez wielu fotografów uważanej za najbardziej uniwersalną. Doskonale sprawdzi się w dynamicznym ślubnym reportażu a dzięki jasności f/1,4 i szybkiemu silnikowi AF będzie świetnym obiektywem do fotografowania we wnętrzach.

Malarsko

Fujinon XF 33 mm f/1.4 R LM WR

Jasna stałka, to obowiązkowa pozycja w torbie każdego fotografa ślubnego. To niezbędna optyka nie tylko do średnich zbliżeń i portretów, ale również zdjęć z przygotowań czy wieloplanowych ujęć z plastycznie rozmytym pierwszym lub dalszym planem. Ogniskowa 33 mm to odpowiednik klasycznej „pięćdziesiątki” w systemie pełnoklatkowym, a więc optyki o bardzo naturalnym kącie widzenia.

To też obiektyw niezwykle solidny i przede wszystkim ostry, przystosowany został bowiem do pracy z matrycami o wyższych rozdzielczościach.

Detal

Fujinon XF 56 mm f/1.2 R

Do dziś to jeden z najciekawszych obiektywów w systemie i ulubiona portretówka wielu zaawansowanych użytkowników. Kąt widzenia odpowiada pełnoklatkowej optyce 85 mm, co w połączeniu z przysłoną f/1.2 gwarantuje efektowną separację planów i bajkowe rozmycie tła. Obiektyw idealnie sprawdzi się też w fotografii detalu, który zawsze dobrze uzupełnia historię i dopełnia ślubny reportaż.

Bądź na bieżąco z trendami

Szukaj nieustannie źródeł inspiracji i śledź najnowsze branżowe trendy i style, by rozwijać się na tym mocno konkurencyjnym rynku

Nie jest tajemnicą, że w branży ślubnej panuje ogromna konkurencja między fotografami. Dostępność sprzętu sprawia, że rynek jest nasycony a przyszli małżonkowie mogą przebierać w ofertach. Dlatego ważne jest, aby to Twoje prace były na czasie i odpowiadały najnowszym trendom. Nie zrozum tego jednak źle: nie oznacza to, że musisz zrezygnować z własnej kreatywności lub stylu i naśladować to, co jest aktualne w modzie. Chodzi o to, byś po prostu był stale świadomy tego, jakie style, kompozycje i sposoby koloryzacji obrazu zyskują na popularności i umiał wykorzystywać tę wiedzę pracując w ulubiony sposób. Na platformach mediów społecznościowych, takich jak Facebook i Instagram, roi się od kont fotografów ślubnych, którzy regularnie dzielą się

swoimi najnowszymi pracami, i to ten ciągły strumień obrazów będzie stanowił stałe źródło inspiracji, której potrzebujesz, aby pozostawać na fali. Przeglądaj różne galerie i znajdź kilku fotografów, których prace naprawdę do Ciebie przemawiają – czy to pod względem kompozycji, czy sposobu edycji. Przeanalizuj ich prace i spróbuj określić, co Ci się w nich podoba i jak możesz wykorzystać elementy pociągającego Cię stylu, aby rozwinąć swój własny. Śledzenie ich pozwoli Ci się karmić codzienną dawką inspiracji.

Ogromny wpływ na ostateczny sposób prezentacji Twoich zdjęć odgrywa z pewnością postprodukcja – to wisienka na torcie. Przy tak wielu sposobach wpływania na tonalność łatwo się pogubić lub przesadzić ze stopniem przetworzenia obrazu.

Jeśli stylizowanie kolorystyczne zdjęć jest czymś, w czym nie jesteś zbyt biegły, dobrym rozwiązaniem na początek jest znalezienie w Internecie gotowych edycyjnych ustawień wyjściowych do pobrania (tzw. presety). Czasami bowiem inni fotografowie oferują za darmo swoje samodzielnie opracowane zestawy ustawień, które można zainstalować w programie Lightroom lub Photoshop i korzystać z nich do woli. Następnie możesz dalej modyfikować takie ustawienia wstępne, aby nadać im bardziej osobisty charakter – tutaj dodasz nieco więcej kontrastu, tam wzmocnisz nasycenie kolorów – i zanim się zorientujesz, wypracujesz styl, który nie tylko przyspieszy Twoją pracę, ale także może stać się czymś, co będzie Cię wyróżniać i z czego będziesz dumny.

Dalej, z lewej

Pierwszy taniec

Pierwszy taniec jest ostatnim wielkim kamieniem milowym w dniu ślubu i każda para chce, by właśnie on był koniecznie udokumentowany na zdjęciach.

Nie tylko portrety

Średni format jest już dziś na tyle szybki, że z powodzeniem może być stosowany również w klasycznym reportażu

Czy GFX nadaje się do ślubów?

Średni format to najwyższa jakość obrazu, ale też większe wymagania sprzętowe

Duże, powolne i przede wszystkim horrendalnie drogie. Średnioformatowe cyfrowe aparaty do niedawna można było spotkać głównie na wyposażeniu dużych studiów produkcyjnych; zdecydowanie rzadziej w torbie fotografa ślubnego. Za sprawą bezlusterkowych modeli Fujifilm GFX sytuacja na rynku diametralnie się jednak zmieniła. Przede wszystkim te kompaktowe „średniaki” są już w zasięgu portfela zawodowego fotografa – najnowszy model GFX 50S II to cenowo ta sama pułka co zaawansowane pełne klatki. Po drugie, i dla wielu być może nawet ważniejsze – nie ustępują im już też pod względem szybkości. Fujifilm GFX 100S, wyposażony w hybrydowy system AF oraz wbudowaną stabilizację matrycy sprawdzi się nie tylko w portrecie ale również w reportażu. Szybko rośnie też „szklarnia” co

sprawia, że system powoli staje się coraz bardziej kompletny. Do dyspozycji mamy już zarówno profesjonalne zoomy (jak Fujinon GF 32-64 mm f/4 R LM WR czy GF 45-100 mm f/4 R LM OIS WR), ale też świetne stałki (jak GF 45 i 63 mm f/2,8 i przede wszystkim portretowy superjasny Fujinon GF 80 mm f/1,8 R WR oraz niesamowicie ostry 110 mm f/2).

Duża rozdzielczość matrycy (nawet 100 Mp w GFX 100S) ma jednak swoje konsekwencje. Trzeba liczyć się z rozmiarem plików, które zapełnią karty i dyski znacznie szybciej. Również do edycji będziemy potrzebować bardziej wydajnego komputera. A to może oznaczać kolejne inwestycje. Wiele fotografów wybiera więc aparaty GFX do portretów i aranżowanej sesji, do reportażu stosując superszybki model klasy X-T4.

Ćwicz fotografowanie w różnych stylach

Zdecyduj się na styl, który pomoże Ci pozyskać właściwych klientów

Zasadniczo istnieją trzy podstawowe style fotografii ślubnej. Po pierwsze, mamy fotoreportaż – chodzi w nim o wierne uchwycenie przebiegu wydarzeń, z niewielką tylko ingerencją w wygląd obrazu i wykonywaniem z rzadka zdjęć pozoowanych. Na drugim końcu spektrum znajduje się fotografia modowa. Wymaga ona starannego reżyserowania ujęć, upozowania fotografowanych osób, a często także oświetlenia sceny wieloma wyzwalanymi zdalnie lampami błyskowymi, co ma na celu stworzenie obrazu pełnego teatralności. Wreszcie jest metoda tradycyjna, która wymaga od ludzi patrzenia w obiektyw i uśmiechania się, podczas gdy fotograf może jeszcze dodatkowo użyć flesza, aby mieć pewność, że wszystko zostanie równomiernie oświetlone i ostro odwzorowane. Pamiętaj jednak, że wymienione gatunki nie mają ostrych definicji i granice między nimi mogą się zacierać, dzięki czemu możliwe jest znalezienie własnego stylu.

Złota godzina

Wspaniały zachód słońca to świetna okazja, aby uchwycić oniryczne, zamglone obrazy, do których para będzie wracać przez wiele lat.

Używaj flesza

By robić efektowne zdjęcia podczas pierwszego tańca, użyj lampy zdjętej z aparatu.

Pierwszy taniec jest dla większości par ostatnim kamieniem milowym w dniu ich ślubu. To ostatnia wielka chwila, którą spędzą razem, zanim się rozdzielią i podczas weselnej zabawy przetańczą całą noc z rodziną i przyjaciółmi. Ponieważ większość parkietów pogrążona jest wówczas w ciemności, być może będziesz musiał znaleźć własny sposób na jego chwilowe oświetlenie, a to zwykle oznacza konieczność użycia lampy błyskowej. Ale zamiast trzymać przez całą noc flesz zamocowany w gnieździe gorącej stopki, lepiej pójść o krok dalej wyzwalając lampę umieszczoną z dala od aparatu. To znacznie prostsze niż myślisz, a rezultaty mogą nadać Twoim zdjęciom naprawdę oryginalny wygląd.

W ramach tej techniki pokażemy Ci, jak użyć lampy błyskowej zdjętej z aparatu, aby stworzyć efektowny portret sylwetkowy. Aby się to udało, musisz upewnić się, że masz wszystko przygotowane jeszcze przed pierwszym tańcem, by gdy tylko młodzi pojawią się na parkiecie, od razu zacząć robić zdjęcia. Chociaż do zarejestrowania naszego finalnego ujęcia użyliśmy dwóch fleszy, zawsze możesz użyć jednego i również uzyskać podobny efekt. Kiedy już nauczysz się pracować z jedną lampą błyskową zdjętą z aparatu, zdasz sobie sprawę, że równie proste jest jednocześnie wyzwolenie dwóch lub więcej fleszy, co otworzy przed Tobą drzwi do całego świata nowych możliwości fotograficznych.

Pierwszy taniec

Pierwszy taniec to ważny moment i prawdopodobnie, aby go odpowiednio uchwycić, będziesz musiał się do tego dobrze przygotować.

Uchwycić pierwszy taniec

1 Przygotuj sprzęt

Będziesz potrzebować lampy błyskowej i zestawu zdalnych wyzwalaczy, aby móc sterować fleszami w sposób bezprzewodowy. Oprócz tego niezbędne będą jeszcze statywy oświetleniowe, na których zamocujesz lampy.

2 Ustawienia aparatu Przelącz aparat w tryb manualny (oznaczony na pokrętle literą M), ustaw czas otwarcia migawki na 1/125 s, a przysłonę na f/11. Na koniec, aby ograniczyć poziom zaszumienia cyfrowych obrazów, podnieś czułość maksymalnie do około ISO 400.

Jak, krok po kroku, przygotować się do zdjęć ze zdalnie wyzwalanym błyskiem

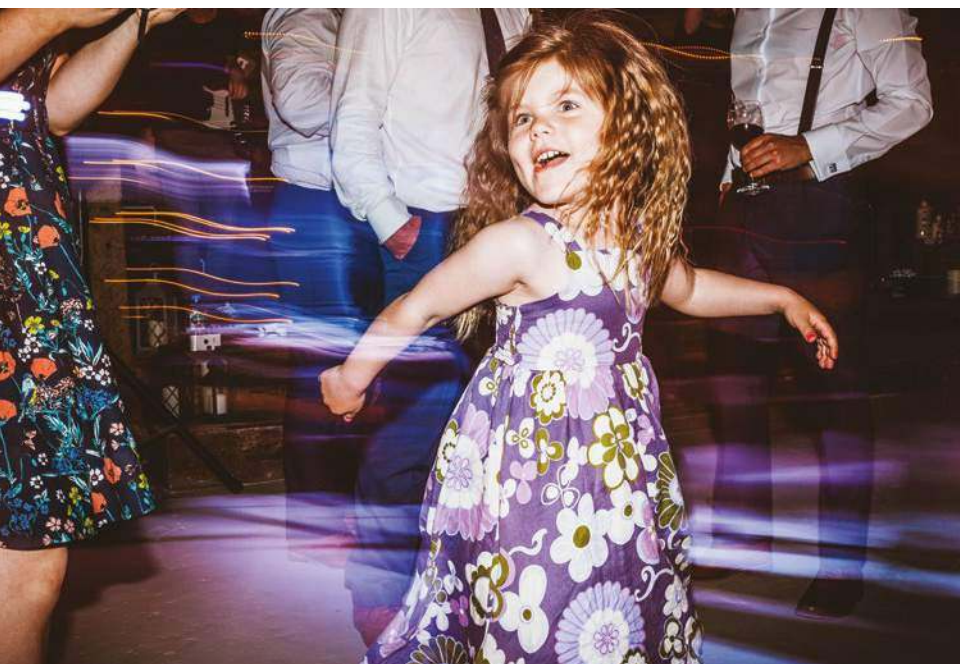
3 Konfiguracja lampy błyskowej Włącz flesz i przełącz go w tryb manualny, aby mieć pełną kontrolę nad ekspozycją. Teraz ustaw siłę błysku na około 1/4 pełnej mocy. Jeśli używasz wielu fleszy, to skonfiguruj wszystkie w ten sam sposób.

4 Bezprzewodowy wyzwalacz Podłącz bezprzewodowe wyzwalacze-odbiorniki do stopek lamp, a następnie włącz je. Zamocuj wyzwalacz-nadajnik w gnieździe gorącej stopki aparatu i zrób zdjęcie próbne, aby sprawdzić, czy flesze emitują błysk.

5 Rozstaw lampy Teraz, gdy flesze działają poprawnie, zamocuj je na statywach i ustaw w pożądanym miejscu. Najlepiej umieść je tak, aby w momencie rozpoczęcia pierwszego tańca znajdowały się za młodą parą.

6 Zrób zdjęcie Po rozpoczęciu pierwszego tańca zajmij pozycję i skieruj aparat na nowożeńców, a następnie zrób zdjęcie. Jeśli okaże się ono zbyt jasne, przymknij otwór względny obiektywu o jeden lub dwa stopnie przysłony.

Błysk z długim czasem naświetlania

Ta technika pozwoli Ci dodać do zdjęć wrażenie ruchu

Kiedy gasną światła i zaczyna rozbrzmiewać muzyka, wiesz, że zabawa weselna się rozpoczęła. Jednak nawet przy światłach dyskotekowych, które oświetlają kształty i rzucają różne kolory, Twój aparat może mieć problem z zarejestrowaniem wystarczającej ilości światła. Jeśli więc nie chcesz ryzykować zrobienia nieostrych lub zaszumionych ujęć, najlepszym rozwiązaniem będzie użycie flesza. Błysk bezpośredni stworzy jednak płaski efekt a osoby na zdjęciach będą wydawały się zatrzymane w czasie i pozbawione życia. Na szczęście istnieje technika, która pozwala to zmienić. Błysk w trybie synchronizacji z długimi czasami otwarcia migawki to metoda używana w wielu gatunkach fotograficznych. Ma na celu uwydatnienie na rejestrowanym obrazie ruchu. Zasadniczo polega na połączeniu długiego czasu naświetlania z błyskiem flesza, a następnie przesunięciu aparatu w obrębie sceny w celu stworzenia świetlnych smug i plam pochodzących ze źródeł światła znajdujących się w pomieszczeniu. Oto jak można to zrobić.

1 Użyj obiektywu szerokokątnego Najlepszym wyborem jest szeroka optyka, na przykład o ogniskowej 18 mm, ponieważ pozwoli Ci ona zmieścić więcej w kadrze, włącznie ze znajdującymi się w sali źródłami światła.

2 Zrób zdjęcie w trybie manualnym Przełącz aparat na tryb ekspozycji ustawianej ręcznie (oznaczony na pokrętle wyboru trybu fotografowania literą M). Da Ci to całkowitą kontrolę nad ustawieniami aparatu, co jest rzeczą niezbędną przy wykorzystywaniu tej techniki.

3 Ustaw czas ekspozycji Chcemy użyć długiego czasu naświetlania, aby podczas poruszania aparatem można było uchwycić dużo smug. Na początek wybierz czas otwarcia migawki 1/4 s.

4 Dostosuj otwór przysłony i czułość Następnie ustaw przysłonę na f/13 – pomoże Ci to zachować ostrość i wyrazistość w obrębie większości kadru na wypadek, gdyby autofokus nie trafił w słabym świetle. Czułość matrycy ustaw na około ISO 1600.

5 Skonfiguruj lampę błyskową Zamocuj flesz w gorącej stopce aparatu i przestaw go w tryb M. Ustaw błysk na 1/16 pełnej mocy – natężenie światła powinno być wystarczające, aby można było skutecznie oświetlić fotografowany obiekt.

6 Strzał Ustaw ostrość na obiekcie i wciśnij spust migawki do końca. Po wyzwoleniu błysku szybko przesunąć aparat w bok i poczekać, aż migawka się zamknie. Obejrzyj obraz; jeśli jest zbyt ciemny, zwiększ siłę błysku lampy.

Jeszcze 10 szybkich wskazówek...

...jak powinien pracować fotograf ślubny

1 Najważniejsza jest interakcja Wykonując zdjęcia gościom weselnym, staraj się z nimi chwilę porozmawiać, aby uniknąć niezręczności i łatwiej zachęcić ich do uśmiechnięcia się w naturalny sposób.

2 Miej zapasowy aparat Zawsze zabieraj ze sobą zapasowy korpus, aby być przygotowanym na wypadek awarii swojego głównego aparatu.

3 Sprawdź prognozę pogody Rano w dniu ślubu sprawdź prognozę pogody, aby odpowiednio się ubrać i spakować sprzęt.

4 Dotrzyj na miejsce z wyprzedzeniem Zawsze lepiej jest być na miejscu godzinę wcześniej niż spóźnić się choćby minutę, więc bierz pod uwagę np. ewentualne korki.

5 Pamiętaj, aby coś zjeść Podczas gdy wszyscy zasiadają już do weselnego obiadu, zadбай o to, abyś i Ty sam zjadł jakiś posiłek.

6 Tryb cichej migawki Jeśli Twój aparat ma tryb cichej migawki, włącz go podczas fotografowania ceremonii, aby zredukować hałas i nie zwracać na siebie uwagi.

7 Przygotuj się do zdjęć grupowych Jeszcze przed ślubem poproś narzeczonych o listę zdjęć grupowych, które chcą, abyś wykonał w dniu ślubu.

8 Baterie i karty pamięci Miej mnóstwo w pełni naładowanych akumulatorów do aparatu i zapasowe karty pamięci, aby móc robić zdjęcia przez cały dzień.

9 Elegancko, ale praktycznie Ubierz się tak, aby dobrze się prezentować, ale także tak, byś mógł wygodnie wykonywać swoją pracę.

10 Opowiedz historię Pamiętaj, że wszystkie Twoje zdjęcia powinny opowiadać spójną historię wydarzeń, jakie miały miejsce w dniu ślubu.

Ostłona przed słońcem

W upalny letni dzień zorganizuj sesję pod drzewem, aby para mogła się nieco ochłodzić i abyś mógł wykorzystać do swoich portretów rozproszone oświetlenie.

2022?

Dlaczego obrazy? 26.05–26.06.2022

**MIESIĄC
FOTOGRAFII
PHOTOMONTH
KRAKOW**

2

photomonth.com #ostatnitaki

TELE ZOOMY KLASY 70–200

Czy nowe wersje klasycznych reporterskich zoomów 70-200 mm f/2,8 do bezlusterkowców są lepsze od swoich lustrzankowych poprzedników? Sprawdźmy!

W nieustającej dyskusji na temat tego, czy lepiej wybrać lustrzankę, czy aparat bezlusterkowy, głównym argumentem powinna być jakość i dostępność optyki. Canon i Nikon opracowały zarówno jasne obiektywy szerokokątne, jak i standardowe, a także tele oraz cały wachlarz modeli stałogniskowych, choć w ofercie obu firm występują jeszcze pewne braki.

Jeśli chodzi o zoomy 70–200 mm f/2,8, postrzegane przez wielu fotografów jako obiektyw „niezbędny” do pracy, nowe szkła Canona RF i Nikona Z wypadają w porównaniu z poprzednikami z mocowaniem EF i F znacznie lepiej pod względem jakości obrazu, ale to nie wszystko, co powinniśmy o nich wiedzieć. Są również bardzo drogie i chociaż obiektyw RF firmy Canon jest niezwykle kompaktowy i lekki jak na tego typu zoom, jest niestety niekompatybilny z telekonwerterami Canona, co niektórzy użytkownicy uznają za duży minus.

W przeszłości byliśmy pod szczególnie dużym wrażeniem najnowszych zoomów Sigma Sports i Tamron G2 (druga generacja) 70–200 mm f/2,8 przeznaczonych do lustrzanek cyfrowych. Podobnie jak konkurujące z nimi modele firm Canon i Nikon,

są one bardzo dobrze wykonane, mają konstrukcję odporną na niesprzyjające warunki pogodowe, oferują wymyślne funkcje i doskonałą ergonomię obsługi, mają superszybki autofokus i bardzo wydajny system stabilizacji obrazu oraz zapewniają świetną jakość rejestrowanego obrazu. Są też znacznie tańsze, ponieważ kosztują o około połowę mniej.

Do tego, choć obiektywy Sigmę i Tamrona zostały zaprojektowane do współpracy z lustrzankami cyfrowymi, oba – dzięki adapterom mocowania – są kompatybilne również z aparatami bez lustra Canona EOS R i Nikona Z. To sprawia, że są one dobrą propozycją dla osób nadal korzystających z lustrzanki cyfrowej, ale które mają jednak ochotę już teraz spróbować pofotografować korpusem bez lustra i być może kiedyś w przyszłości wymienić całą swoją kolekcję obiektywów. Zobaczmy, jak wypadają w porównaniu ze sobą czterech główni rywale.

CENA: 6000 zł

Sigma 70–200/2,8 DG OS HSM | S

Ta Sigma z linii Sports to jedna z lepszych propozycji - bardzo dobrze wypada na tle nowszych modeli przeznaczonych do bezlusterkowców

Poprzedni model 70–200 mm f/2,8 OS był popularną, niedrogą propozycją, zapewniającą dobrą ogólną jakość zdjęć, ze skuteczną optyczną stabilizacją obrazu. Jego następca, wersja Sports, jest większy i cięższy (1805 g) choć tubus wykonano ze stopu magnezu. Nowsza konstrukcja posiada jednak pełen zestaw uszczelnień, podczas gdy poprzednik nie miał ich wcale. Obiektyw został też całkowicie przeprojektowany. Konstrukcja optyczna składa się teraz z 24 elementów połączonych w 22 grupy, w tym z dziewięciu najwyższej klasy elementów fluorytowych o niskiej dyspersji (FLD) i jednej specjalnej soczewki o niskiej dyspersji (SLD). Wyposażony jest również w 11-listkową kołową przysłonę. System automatycznego ustawiania ostrości można przełączyć w tryb autopriorytetu lub manualny, który umożliwia ręczne doostrzanie nawet w trybie autofokusa ciągłego. Na tubusie znajdują się również trzy konfigurowalne przyciski blokady AF.

Nowy stabilizator optyczny wyposażono w przełącznik między trybem statycznym i panoramowania. Działa w linii poziomej, pionowej, a nawet po przekątnej. Można korzystać również z dwóch trybów „niestandardowych”, konfigurowalnych za pomocą opcjonalnej stacji dokującej z portem USB - na przykład w celu zwiększenia lub zmniejszenia widoczności efektu stabilizacji obrazu w wizjerze lub zmiany ustawień wartości odległości dla ogranicznika zakresu działania autofokusa.

Ostrość i kontrastowość obrazu są doskonałe w całym zakresie zoomu, nawet przy fotografowaniu z szeroko otwartą przysłoną o wartości f/2,8. Autofokus jest szybki oraz konsekwentnie dokładny, i choć stabilizacja w sytuacji statycznej nie jest tak skuteczna, jak w przypadku Tamrona G2, to podczas testów sprawdzała się lepiej podczas panoramowania. Generalnie jest to duży obiektyw, który oferuje sporo możliwości.

SOLIDNA KONSTRUKCJA

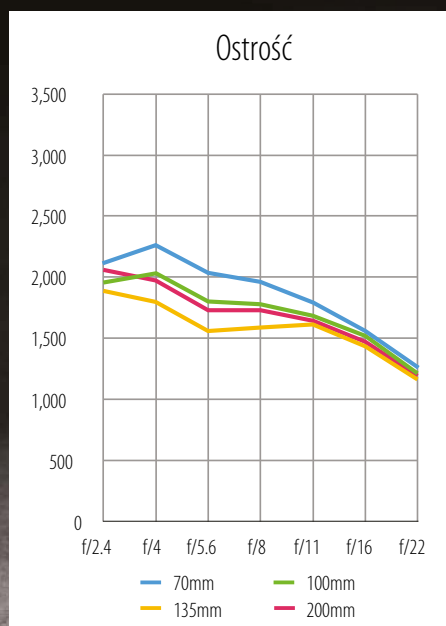
Tubus wykonano ze stopu magnezu i solidnie uszczelniono zabezpieczając obiektyw przed niesprzyjającymi warunkami pogodowymi.

KOŁNIERZ DO MONTAŻU NA STATYWIE

Pierścienia mocowania statywowego nie można zdjąć, ale samą stopkę można odpiąć.

Ostrość

W całym zakresie otworów przysłony i ogniskowych jest bardzo podobna do tej, jaką zapewnia obiektyw Canon RF.

POWŁOKI OCHRONNE
Aby ograniczyć osadzanie się wilgoci i tłuszczu, przednia i tylna soczewka pokryta została powłokami fluorowymi.

Cena: 12 500 zł

Nikon Z 70-200/2,8 VR S

Nowe wcielenie klasyka to kilka naprawdę unikalnych funkcji, ale też dość egzotyczna ergonomia obsługi

Topowe zoomy Nikon mają elegancki i spójny wygląd. Model 70-200 został więc wyposażony w panel OLED wyświetlający główne parametry jak wartość ogniskowej, przysłona czy odległości ostrzenia. Możesz przełączać się między tymi ustawieniami znajdującym się obok przyciskiem „DISP”. Oprócz zwykłych pierścieni regulacji zoomu i ostrości dostępne są też dwa konfigurowalne przyciski L-Fn (Lens function) oraz również programowalny, bezstopniowy pierścień sterujący.

Konstrukcja optyczna składa się z dwóch elementów asferycznych, sześciu soczewek ED (o bardzo niskiej dyspersji), jednej fluorytowej i jednej refrakcyjnej dla fal o krótkiej długości (SR). Przednia soczewka pokryta jest zarówno powłoką ARNEO, jak i nanokrystaliczną, co pozwala ograniczyć powstawanie refleksów i odbłasków.

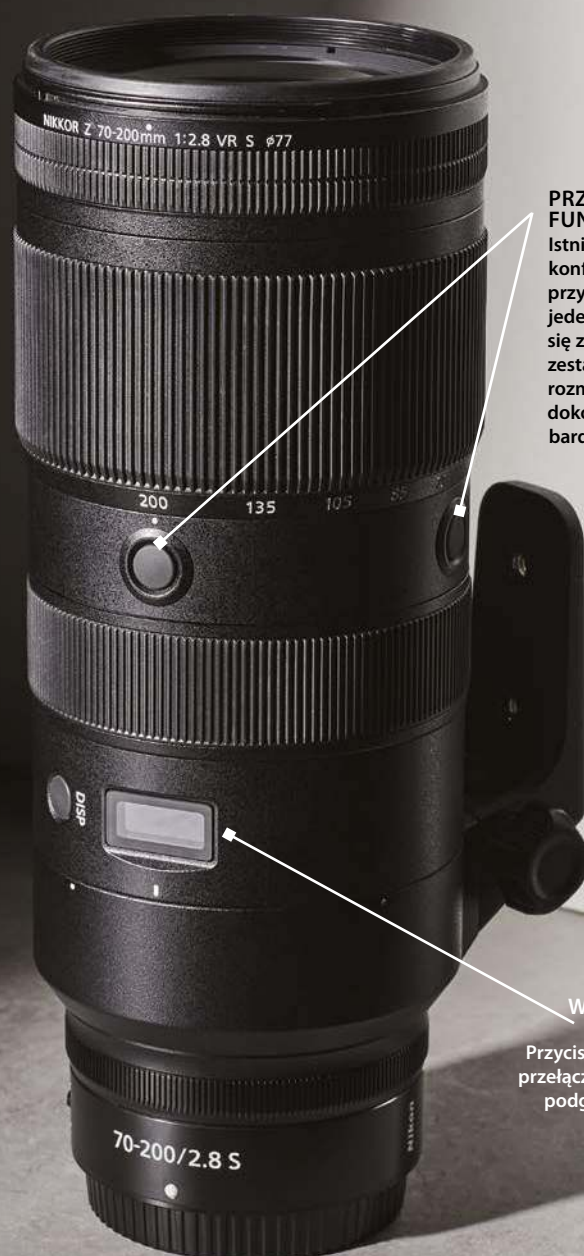
Autofokus działa szybko, a do tego jest praktycznie bezgłośny, mimo że wykorzystuje dwa zsynchronizowane silniki krokowe. Obiektyw wyposażony jest w optyczny stabilizator (VR) o skuteczności do 5 EV, wykorzystujący serwo mechanizm ze sprzężeniem magnetycznym, który sprawdza się z Z 50, a jeszcze lepiej współpracuje ze stabilizowanymi sensorami pełnoklatkowych modeli Nikon z serii Z.

To najlepszy w tym zestawieniu obiektyw pod względem ostrości rejestrowanych zdjęć, zapewniający doskonałą szczegółowość obrazu nie tylko w centrum kadru, ale także przy jego krawędziach i w narożnikach. Dotyczy to całego zakresu zoomu, nawet podczas fotografowania z maksymalnym otworem przysłony o wartości $f/2,8$. Winietowanie i aberracje chromatyczne są minimalne, a zniekształcenia znikome przy wszystkich długościach ogniskowej, zaś odporność na powstawanie efektów ducha i flary jest doskonała. Model ten ma najdłuższy tubus spośród wszystkich testowanych obiektywów, ale ergonomia i wszechstronność zastosowań imponują.

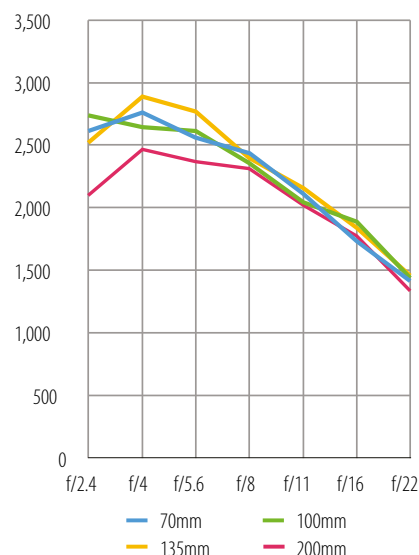
STABILIZACJA OBRAZU Włączanie i wyłączanie optycznej stabilizacji obrazu oraz wybór trybów jej działania odbywa się za pośrednictwem menu aparatu, a nie fizycznych przełączników.

PRZYCISKI FUNKCYJNE Istnieją dwa konfigurowalne przyciski funkcyjne: jeden znajdujący się z tyłu oraz zestaw czterech rozmieszczonych dookoła tubusu bardziej z przodu.

WYŚWIETLACZ OLED Przycisk DISP służy do przełączania pomiędzy podglądem różnych parametrów.

Ostrość

Ostrość Ostrość obrazu jest zachwycająca w całym zakresie zoomu i w całym obrębie kadru.

CENA: 6500 zł

Tamron SP 70–200/2,8 Di VC USD G2

Ten Tamron oferuje wszystko, czego można oczekiwać do klasycznego zoomu 70–200 mm, i jest zauważalnie lepszy niż konkurencyjna Sigma

Metalowy tubus Tamrona G2 (drugiej generacji) kryje w sobie mnóstwo funkcji adresowanych do profesjonalistów. Jego konstrukcja optyczna została udoskonalona w celu poprawienia ostrości i kontrastowości zdjęć, przy jednoczesnym zmniejszeniu widoczności przebarwień krawędzi, flary i odbłasków. System autofokusa został zoptymalizowany pod kątem szybszej i dokładniejszej pracy, zaś stabilizator obrazu (VC) jest skuteczny w zakresie do 5 EV i oferuje trzy tryby pracy. Podobnie jak w przypadku Canona, trzeci tryb pozwala wyświetlać niezmienny obraz w wizjerze, ponieważ stabilizacja jest stosowana tylko podczas ekspozycji.

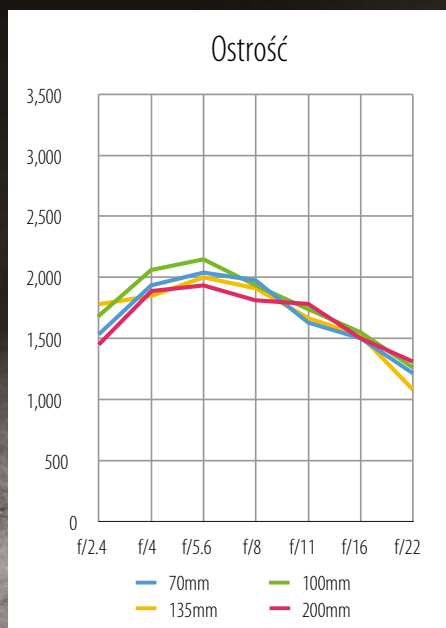
Poza tym cała konstrukcja jest w pełni uszczelniona, a przednia soczewka pokryta powłoką fluorową. Podobnie jak w przypadku obiektywu Sigma 70–200 mm Sports, Tamron G2 ma pierścień mocowania na statywie ze stopką zgodną z systemem Arca-Swiss. Jednak pierścień Tamrona można całkowicie zdjąć, bez pozostawiania wystającego bolca. Obiektyw jest też zauważalnie mniejszy i około 300 g lżejszy od Sigmy, a do tego ma uniwersalny gwint filtrów 77 mm.

Kolejnym podobieństwem do Sigmy jest możliwość korzystania z opcjonalnej stacji dokującej ze złączem USB „TAP-in Console”, której można używać do zmiany funkcji przycisków i instalowania aktualizacji oprogramowania. Najważniejszym ulepszeniem w stosunku do poprzedniej wersji jest kompatybilność z telekonwerterami 1,4x i 2,0x.

Jakość rejestrowanego obrazu jest imponująca, choć nie jest on tak ostry, jak konkurenci na dużych przysłonach od $f/2,8$ do $f/4$. Zniekształcenia i aberracje chromatyczne są minimalne, a odporność na efekt powstawania duchów i flary jest dobra.

POWŁOKA ANTYREFLEKSYJNA
Aby jeszcze bardziej zredukować efekt powstawania ducha i flary, soczewki G2 pokryte zostały ulepszonymi powłokami nanostrukturalnymi.

ODPORNOŚĆ NA NIESPRZYJAJĄCE WARUNKI
Metalowy tubus jest uszczelniony, a przednia soczewka pokryta powłoką fluorową.

Ostrość
Nie jest tak ostry jak pozostali gracze, zwłaszcza podczas fotografowania z maksymalnie otartą przysłoną.

ELEMENTY XLD I LD
W konstrukcji optycznej znajdziemy między innymi elementy XLD (Extra Low Dispersion) i LD (Low Dispersion).

CENA: 12 500 zł

Canon RF 70–200/2,8L IS USM

Ten zoom 70–200 mm jest niezwykle kompaktowy i lekki, a do tego ma nieco unikatową konstrukcję

Jedną z typowych cech obiektywów 70–200 mm f/2,8, było to, że ich fizyczna długość pozostaje stała w całym zakresie ogniskowych. Canon konstruując to szkło z serii RF, odrzuciła dotychczasowe zasady projektowania a nowe 70-200 ma teleskopową budowę podobną, czyli tzw. „pompkę”. Przy ustawianiu dłuższych ogniskowych wewnętrzna część tubusu wysuwa się więc do przodu. Niektórzy mogą uważać to za wadę choćby dlatego, że tubus zasysa powietrze (a więc potencjalnie także kurz i wilgoć) do wnętrza obiektywu za każdym razem, gdy zmieniasz ustawienie zoomu, chociaż perforowana uszczelka w pewnym stopniu ma za zadanie przed tym chronić.

Podczas gdy wiele obiektywów Canon z linii RF jest dość nieporęcznych, ten jest wyjątkowo krótki przy ustawieniu zoomu na 70 mm, co bardzo ułatwia jego transport. Jest również stosunkowo lekki - waży nieco ponad kilogram - co jak na obiektyw 70–200 mm f/2,8 czyni go bardzo poręcznym w podróży. Dla porównania - ma około 3/4 długości i 2/3 ciężaru najnowszego obiektywu Canon EF 70–200 mm f/2,8 przeznaczonego do lustrzanek i jest niemal połowę lżejszy od testowanej Sigmy. Jego wadą jest jednak to, że nie jest on kompatybilny z telekonwerterami RF Canona, ponieważ tylna soczewka obiektywu umieszczona jest zbyt blisko uchwytu mocującego.

Płynnie działający system autofokusa oparty na dwóch silnikach Nano USM jest niesamowicie szybki i praktycznie bezgłośnie. Z kolei 5-stopniowy stabilizator obrazu działa znakomicie we wszystkich trzech trybach pracy, a jego skuteczność jest jeszcze większa po zamocowaniu obiektywu na nowszych aparatach EOS serii R wyposażonych w stabilizację w korpusie. Ostrość zdjęć jest znakomita, ale nie lepsza niż w przypadku obiektywu Sigmy i ustępuje nieco Nikonowi. Aberracje chromatyczne są minimalne, ale za to zniekształcenia geometryczne większe niż w przypadku innych testowanych obiektywów.

WYSUWANY TUBUS

W przeciwieństwie do innych zoomów 70–200 mm f/2,8 ten ma wysuwany tubus wewnętrzny.

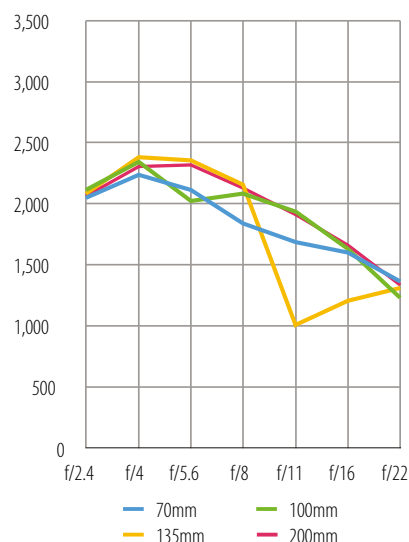

PIERŚCIEŃ KONTROLNY
Z tyłu obiektywu znajduje się konfigurowalny pierścień sterujący, do którego można przypisać różne funkcje.

ODLEGŁOŚĆ OGNISKOWANIA

Typową cechą obiektywów Nano USM jest brak wskaźnika odległości ogniskowania.

Ostrość

Ostrość

Jest znacznie ostrzejszy niż najnowszy obiektyw Canon EF 70–200 mm f/2,8, ale wypada gorzej od konkurencyjnego Nikonu Z.

NIEZBĘDNY SPRZĘT

www.nikon.pl

Nikon Z 70–200 mm f/2,8 VR S

Producent	FUNKCJE
Nikon	Oferuje wiele
Model	zaawansowanych funkcji,
Z 70–200 mm f/2,8 VR S	w tym konfigurowalne
Cena	przyciski i wyświetlacz
12 500 zł	OLED.
Strona internetowa:	★★★★★
www.nikon.pl	WYKONANIE
Liczba elementów/grup	To duży obiektyw, który
21/18	dla bezlusterkowców
Przysłona	z serii Z i jest wykonany
9-listkowa	zgodnie z oczekiwaniami
Skuteczność	profesjonalistów.
wbudowanego	★★★★★
stabilizatora	ERGONOMIA
optycznego	Konfigurowalny pierścień
5,5 stopnia przysłony,	sterujący i przyciski
2 tryby pracy	funkcyjne obiektywu
Typ napędu	zwiększają wygodę oraz
autofokusa	szybkość jego obsługi.
Dwa silniki krokowe	★★★★★
Minimalna	OCENA POMIARÓW
odległość ostrzenia	Najostrożniejszy obiektyw w tej
0,5–1,0 m	grupie, nawet podczas fotogra-
Maksymalne	fowania z maksymalnie otwartą
powiększenie	przysłoną, i charakteryzujący się
0,2x	wszechstronnością zastosowań.
Mocowanie	★★★★★
Nikon Z	RELACJA CENY
Średnica gwintu	DO JAKOŚCI
filtra	Nie można zaprzeczyć,
77 mm	że jest to bardzo drogie
Wymiary	szkło, ale nadal nieco
89 x 220 mm	tańsze niż obiektyw
Ciężar	Canona.
1440 g	★★★★★

Ocena ogólna

To absolutnie doskonały obiektyw, ale propozycja Sigmę jest prawie tak samo dobra i znacznie tańsza.

www.sigma-foto.pl

Sigma 70–200 mm f/2,8 DG OS HSM | S

Producent	FUNKCJE
Sigma	Ten model oferuje pełen
Model	zestaw elementów sterujących
70–200 mm f/2,8 DG OS HSM S	i funkcji, w tym możliwość
Cena	stworzenia i ustawienia dwóch
6000 zł	niestandardowych trybów pracy.
Strona	★★★★★
internetowa:	WYKONANIE
www.sigma-foto.pl	Jakość wykonania
Liczba elementów/grup	jest jak najbardziej
24/22	profesjonalna
Liczba listków przysłony	i dorównuje znacznie
11-listkowa	droższym obiektywom
Skuteczność	systemowym.
wbudowanego	★★★★★
stabilizatora	ERGONOMIA
optycznego	Obiektyw jest stosunkowo
4 stopnie przysłony,	ciężki jak na zoom 70–200 mm
2 tryby pracy	f/2,8, ale sposób jego obsługi
Typ napędu	został dopracowany pod
autofokusa	każdym względem.
silnik	★★★★★
ultradźwiękowy	OCENA POMIARÓW
(pierścieniowy)	Minimalna
Minimalna	odległość
odległość ostrzenia	Nie jest tak ostry jak
1,2 m	obiektyw Nikon Z, ale
Maksymalne	jakość rejestrowanego
powiększenie	obrazu i tak pozostaje
0,21x	imponująca.
Mocowania	★★★★★
Canon EF,	RELACJA CENY
Nikon FX, Sigma	DO JAKOŚCI
Średnica gwintu	Biorąc pod uwagę jakość
filtra	wykonania, funkcje
82 mm	i możliwości, jest to
Wymiary	obiektyw, którego zakup
94 x 203 mm	śmiało można polecić.
Ciężar	★★★★★
1805 g	

Ocena ogólna

Biorąc pod uwagę cenę i możliwości, jest to najbardziej opłacalny w zakupie obiektyw w tej grupie.

www.tamron.eu/pl/obiektywy/

Tamron SP 70–200 mm f/2,8 Di VC USD G2

Producent	FUNKCJE
Tamron	Wiele funkcji może się podobać,
Model	począwszy od szybkiego
SP 70–200 mm f/2,8 Di VC USD G2	systemu autofokusa po
Cena	stabilizator obrazu z trzema
6500 zł	trybami pracy do wyboru.
Strona	★★★★★
internetowa:	JAKOŚĆ
www.tamron.eu/pl/obiektywy/	WYKONANIA
Liczba elementów/grup	Ustępuje nieco
23/17	konkurencyjnej
Liczba listków przysłony	Sigmie, ale znów
9-listkowa	nie aż tak bardzo.
Skuteczność	★★★★★
wbudowanego	ERGONOMIA
stabilizatora	W odróżnieniu od Sigmę
optycznego	Tamron nie oferuje trybów
5 stopni przysłony,	ustawień indywidualnych,
3 tryby pracy	ale jest od niej o około
Typ napędu	300 g lżejszy.
autofokusa	★★★★★
Silnik	OCENA POMIARÓW
ultradźwiękowy	Minimalna
(pierścieniowy)	odległość
Minimalna	ostrzenia
odległość ostrzenia	Nie jest tak ostry jak inne
0,95 m	obiektywy w teście, ale
Maksymalne	ogólna jakość jest nadal
powiększenie	bardzo dobra.
0,16x	★★★★★
Mocowania	RELACJA CENY
Canon EF, Nikon FX	DO JAKOŚCI
Średnica gwintu	Kosztujący połowę dwóch
filtra	pozostałych testowanych
77 mm	obiektywów Tamron char-
Wymiary	akteryzuje się dobrym sto-
88 x 194 mm	sunkiem jakości do ceny.
Ciężar	★★★★★
1500 g (C),	
1485 g (N)	

Ocena ogólna

Pod każdym względem można go porównać z testowanym tu obiektywem Sigmę, ale Sigma ma nad nim pewną przewagę.

www.canon.pl

Canon RF 70–200 mm f/2,8L IS USM

Producent	FUNKCJE
Canon	System autofokusa
Model	i stabilizator optyczny
RF 70–200 mm f/2,8L IS USM	działają imponująco, ale
Cena	nie można używać go
12 500 zł	z telekonwerterem.
Strona	★★★★★
internetowa:	JAKOŚĆ
www.canon.pl	WYKONANIA
Liczba elementów/grup	Pomimo wysuwanej
17/13	wewnętrznej części
Liczba listków przysłony	tubusu jakość wykonania
9-listkowa	jest solidna, a obiektyw
Skuteczność	jest uszczelniony.
wbudowanego	★★★★★
stabilizatora	ERGONOMIA
optycznego	Obsługa jest wygodna dzie-
5 stopni przysłony,	ki kompaktowej i lekkiej
3 tryby pracy	konstrukcji oraz demon-
Typ napędu	towalnemu kołnierzowi
autofokusa	mocowania statywowego.
Dwa silniki nano-	★★★★★
USM	OCENA POMIARÓW
Minimalna	odległość
ostrzenia	Autofokus jest szybki,
0,7 m	stabilizacja obrazu
Maksymalne	bardzo skuteczna,
powiększenie	a jakość obrazu
0,23x	doskonała.
Mocowanie	★★★★★
Canon RF	RELACJA CENY
Średnica gwintu	DO JAKOŚCI
filtra	Model ten jest znacznie
77 mm	droższy niż obiektyw
Wymiary	Nikona, więc jego zakup
90 x 146 mm	nie jest tak opłacalny.
Ciężar	★★★★★
1070 g	

Ocena ogólna

To świetny obiektyw do aparatów EOS z serii R, ale wersja ze stałym światłem f/4 jest znacznie tańsza i jeszcze mniejsza.

FOTOFESTIWAL MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FOTOGRAFII

9—26.6.22

W ŁODZI

WSPÓLNOTA

COMMUNITY

Organizator:

Współorganizatorzy:

Definansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury

Centra Festiwalowe:

Główni Partnerzy Festiwalu:

Sponsor Festiwalu:

NIEZBĘDNY SPRZĘT

SPORTOWE ZOOMY

Prawie każdy aparat systemowy pozwoli Wam rejestrować zachwycające zdjęcia sportowe, ale już obiektyw powinniście wybrać z największą starannością.

Zwłaszcza, że większość z Was zapewne nie posiada akredytacji prasowej więc zdjęcia często wykonywane będą z trybun lub zza ogrodzenia. A to oznacza, że niemal na pewno nie będziecie w stanie znaleźć się tak blisko akcji, jakbyście sobie tego życzyli. Dlatego pożądanym będzie obiektyw o możliwie najdłuższej ogniskowej. Jasne teleobiektywy są niestety horrendalnie drogie, na szczęście

na rynku nie brakuje przystępnych cenowo zoomów o zasięgu nawet do 600 mm. Biorąc pod uwagę ograniczenia z jakimi możecie się spotkać na obiektach sportowych, elastyczność, jaką zapewnia obiektyw zmiennoogniskowy, może okazać się najlepszym wyborem.

Sport ze swej natury opiera się na działaniu i ruchu. Dlatego kluczową cechą optyki powinien być też szybki autofocus, umożliwiający korzystanie z zaawansowanych funkcji śledzenia ostrości, jaką oferuje większość nowoczesnych aparatów. Możliwość skutecznego ustawiania ostrości na poruszających się obiektach i śledzenia ich

w trakcie rejestrowania obrazów w trybie seryjnym z dużą częstotliwością pomoże Ci uchwycić kulminacyjne momenty akcji. Ważnym argumentem przy wyborze tak długiego szkła powinno być również obecność optycznego stabilizatora obrazu. Zwłaszcza że systemy wbudowane w korpus aparatu nie są zbyt skuteczne, jeśli chodzi o fotografowanie z użyciem długookniskowych teleobiektywów.

Na kolejnych stronach przyglądamy się więc czterem najciekawszym, naszym zdaniem, długim eleobiektywom projektowanym z myślą o fotografowaniu akcji i sportu.

NIEZBĘDNY SPRZĘT

CENA: 8500 zł

Sony FE 200–600 mm f/5,6–6,3 G OSS

Supertele do aparatów z mocowaniem E. Ma bardzo duży zasięg, a jego możliwości i finezja działania są imponujące

Podobnie jak Canon i Nikon, Sony od dawna oferuje profesjonalne zoomy 100–400 mm. Różnica polega jednak na tym, że Sony FE 100–400 mm f/4,5–5,6 G Master OSS został zaprojektowany wyłącznie do współpracy z aparatami bezlusterkowymi. Z kolei najnowszy zoom tej firmy 200–600 mm zwiększa maksymalny zasięg jeszcze o 50%, zmniejszając jasności przy najdłuższej ogniskowej zaledwie o jedną trzecią stopnia przysłony. Model ten jest kompatybilny z korpusami pełnoklatkowymi i w połączeniu z aparatami Sony z matrycą formatu APS-C zapewnia jednocześnie potężny „efektywny” zakres zoomu wynoszący od 300 do 900 mm.

Co nietypowe w przypadku supertelezoomu, zmiana ogniskowej odbywa się całkowicie wewnątrz tubusu, więc choć jest on już fizycznie dość długi, to nie wydłuża się on już bardziej przy ustawianiu większych wartości zoomu. Rozmieszczeniu elementów sterowania jest praktycznie identyczne jak w przypadku droższego FE 100–400 mm, ale w modelu 200–600 mm znajdziemy kilka ulepszeń. Ogranicznik zakresu autofokusa pozwala określić przedział odległości ostrzenia, zaś stabilizator OSS ma dodatkowy trzeci tryb działania – „tylko ekspozycja”, podobny do tego, jaki oferują prezentowane w tym zestawieniu obiektywy Canona i Nikona.

Nie można też niczego zarzucić konstrukcji optycznej, w której wykorzystano pięć soczewek ED (o bardzo niskiej dyspersji) i jedną soczewkę asferyczną. Powłoka Nano AR doskonale radzi sobie z minimalizowaniem powstawania duszków i odbłasków, a przednia soczewka pokryta jest ułatwiającą czyszczenie powłoką fluorową. Jakość wykonania sprawia wrażenie naprawdę bardzo solidnej, zaś tubus jest skutecznie zabezpieczony zestawem uszczeliek przed wpływem niekorzystnych warunków pogodowych.

Autofokus działa w oparciu o system DDSSM (Direct Drive Super Sonic Motor), który jest wyjątkowo szybki i niemal bezgłośnie. Trzy konfigurowalne przyciski blokady ostrości rozmieszczone są tak, aby można je było wygodnie wciskać za pomocą kciuka. Ostrość rejestrowanego obrazu zapewniana przez obiektyw Sony jest doskonała, nawet podczas fotografowania z maksymalnie otwartą przysłoną i to w całym zakresie ogniskowych. Przebarwienia kontrastowych krawędzi są minimalne, zaś zniekształcenie poduszkowate właściwie niezauważalne, a do tego aparat pozwala korzystać z funkcji automatycznych korekt, które umożliwiają wyeliminowanie obu tych aberracji.

Wygląd może mylić

Obiektyw Sony wygląda na większy niż większość supertelezoomów, ale model ten ma wewnętrzny mechanizm ogniskowania, dzięki czemu tubus nie wydłuża się przy zmianie wartości zoomu.

OGRANICZNIK ZAKRESU AF

Blisko końca obiektywu, a więc pod ręką, umieszczone są przełączniki wyboru trybu pracy stabilizacji optycznej oraz zakresu działania autofokusa

KOŁNIEZ MOCOWANIA STATYWOWEGO

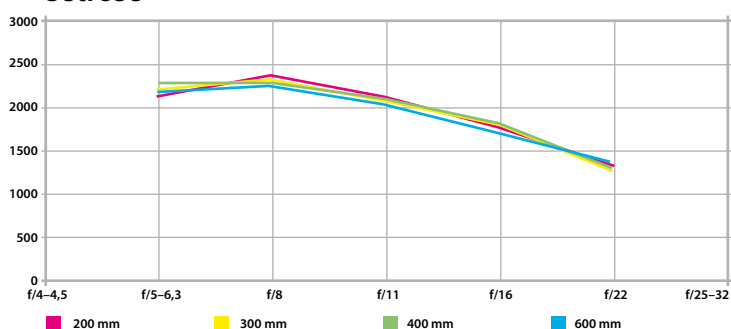
Stopkę pierścienia mocowania statywowego można łatwo zdjąć, co zapewnia większą wygodę fotografowania z ręki.

BLOKADA OSTROŚCI

Trzem przyciskom blokady ostrości umieszczonym między pierścieniami regulacji zoomu i ostrości można przypisać alternatywne funkcje za pośrednictwem głównego menu aparatu.

Ostrość

CENA: 6500 zł

Sigma 150–600 mm f/5–6,3 DG OS HSM | S

Ten popularny zoom wersji „Sport” jest całkiem poręczny i jak się okazuje, może rywalizować nie tylko ceną...

Sigma produkuje też stosunkowo lekki model 150–600 mm w wersji Contemporary, ale to edycja Sports wyróżnia się wyjątkowo solidnym wykonaniem, wysoką jakością rejestrowanego obrazu, a także wielkością. Waży niecałe 3 kg, co czyni go całkiem sporym i pół kilograma cięższym szkłem od Nikona. Jest też nieco krótszy od obiektywu Sony, ale Sigma wydłuża się przy ustawianiu większych wartości zoomu.

Wyszukane funkcje obejmują możliwość wyboru jednego z dwóch trybów działania systemu AF. Pierwszy to priorytet autofocusa lub ostrzenia ręcznego. W drugim można przełączyć się w tryb ręcznego ustawiania ostrości, po prostu obracając pierścień nawet w trybie ciągłego autofocusa i niezależnie od tego, czy system AF ustawił już wcześniej ostrość na obiekcie. Dostępne są również dwa tryby stabilizacji – do fotografowania statycznego i panoramowania, a także dwupozycyjny przełącznik ogranicznika zakresu działania autofocusa, który może pracować w przedziale krótszych lub dłuższych odległości ustawiania ostrości.

Dostępne są również dwa przełączane tryby „niestandardowe”, które można skonfigurować za pomocą opcjonalnej stacji dokującej ze złączem USB firmy Sigma (ok. 250 zł). Umożliwia ona zmienianie szybkości pracy systemu AF, precyzyjne dostrojenie działania autofocusa do konkretnych korpusów aparatów oraz dostosowanie stopnia stabilizacji obrazu widocznego w wizjerze. Pierścień regulacji ogniskowej można zablokować w kilku konkretnych pozycjach, których wartość została oznaczona na obudowie.

Jakość wykonania jest doskonała, tubus i osłona przeciwsłoneczna zostały wykonane z metalu, a cała konstrukcja jest uszczelniona i odporna na niesprzyjające warunki pogodowe. Układ optyczny składa się z trzech soczewek o niskiej dyspersji (SLD) i dwóch wysokiej jakości specjalnych fluorotowych elementów o niskiej dyspersji (FLD). Ostrość obrazu nieco się pogarsza po ustawieniu najdłuższej ogniskowej, ale ogólnie jest bardzo dobra, podczas gdy przebarwienia kontrastowych krawędzi, zniekształcenia, efekt ducha i flary są dobrze kontrolowane.

Podsumowując, jest to świetny obiektyw do pracy z lustrzankami cyfrowymi Canona i Nikona, a także – poprzez użycie adaptera – z bezlusterkowcami.

Mnóstwo zaawansowanych technologicznie funkcji

Bogactwo dostępnych przycisków sterowania i konfigurowalnych trybów pracy sprawia, że ten obiektyw można dostosować do swoich własnych bardzo sprecyzowanych wymagań.

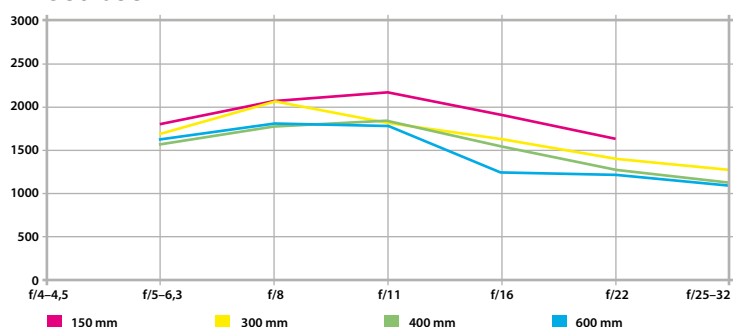
PIERŚCIEN ZOOMU Z BLOKADĄ
Pierścień służący do zmiany ogniskowej można zablokować w jednej z kilku oznaczonych na tubusie pozycji, obejmujących cały zakres zoomu.

PRZEŁĄCZANE TRYBY PRACY
Użytkownik może wybrać jeden z dwóch trybów działania autofocusa, które dają możliwość nadania priorytetu autofocusowi lub ręcznej regulacji ostrości.

OGRANICZNIK ZAKRESU AF
Dwupozycyjny włącznik ogranicznika autofocusa pozwala określić przedział ustawiania ostrości w zakresie od 2,6 m do 6 m.

Ostrość

NIEZBĘDNY SPRZĘT

CENA: 6000 zł

Nikon AF-S 200–500 mm f/5,6E ED VR

Nikon stanowi wyjątek w tej grupie. Oferuje stałą jasność, zachowując bardzo konkurencyjną cenę.

Nie może się równać pod względem jakości z wysokiej klasy zoomem Z 100–400 mm z linii S ani zapowiadany modelem Z 200–600 mm dla bezlusterkowców Nikon z serii Z. Jednak AF-S 200–500 mm z mocowaniem F, również jest z nimi kompatybilny dzięki adapterowi FTZ. Ma dłuższą maksymalną ogniskową w porównaniu ze starszym AF-S 80–400 mm VR, a do tego jest od niego tańszy i oferuje kilka przydatnych dodatkowych funkcji.

Typowo dla większości supertelezoomów Nikon AF-S 200–500 mm ma wysuwaną wewnętrzną część tubusu, który wydłuża się w miarę zwiększania wartości zoomu. Jednak, co niezwykle, jasność obiektywu pozostaje przy tym cały czas taka sama i utrzymuje się na poziomie f/5,6.

W przeciwieństwie do wielu obiektywów firmy Nikon F, ale podobnie jak w przypadku innych prezentowanych tu szkła, ten model ma elektronicznie sterowaną przysłonę, co zapewnia większą dokładność i spójność ekspozycji podczas fotografowania w trybie wykonywania zdjęć seryjnych z dużą częstotliwością. Skuteczny w zakresie do 4,5-stopnia przysłony stabilizator optyczny pozwala włączyć tryb Sport VR, który, podobnie jak trzeci tryb w obiektywie Canona, stosuje stabilizację tylko w trakcie naświetlania zdjęcia. Ułatwia to nie tylko śledzenie obiektów poruszających się w sposób nieprzewidywalny, ale także umożliwia szybsze wykonywanie zdjęć.

Konwencjonalny ultradźwiękowy system AF typu pierścieniowego jest szybki i cichy, ale w przeciwieństwie do obiektywu Canona nie pozwala na płynną zmianę ostrości podczas filmowania. Brakuje również możliwości przełączania działania systemu AF, nadając priorytet autofokusowi lub ręcznemu ustawianiu ostrości, na co pozwalają niektóre profesjonalne obiektywy Nikon. W konstrukcji optycznej wykorzystano trzy elementy o superniskiej dyspersji (ED) i soczewki pokryte powłoką Super Integrated, ale nie ma niestety żadnych elementów pokrytych zaawansowanymi powłokami nanokrystalicznymi firmy Nikon. Ogólnie poziom wykonania tubusu sprawia dobre wrażenie, chociaż uszczelnione zostało tylko mocowanie bagnetowe.

Jakość rejestrowanych zdjęć przekonuje dobrą ostrością i wysokim kontrastem. Przebarwienia wokół krawędzi są ogólnie dobrze kontrolowane, ale mogą być nieco bardziej zauważalne przy ustawieniu dłuższych ogniskowych.

Stosunkowo prosty, ale ma spore możliwości

Obiektywowi Nikonu brakuje może wyrafinowanych funkcji, jakie mają jego konkurenci, ale nadal ma dużo do zaoferowania w zgrabnej obudowie

KOMPENSACJA WIBRACJI

Skuteczny do 4,5 EV system stabilizacji obrazu jest wyposażony w funkcję automatycznego wykrywania panoramowania i osobno włączany tryb Sport.

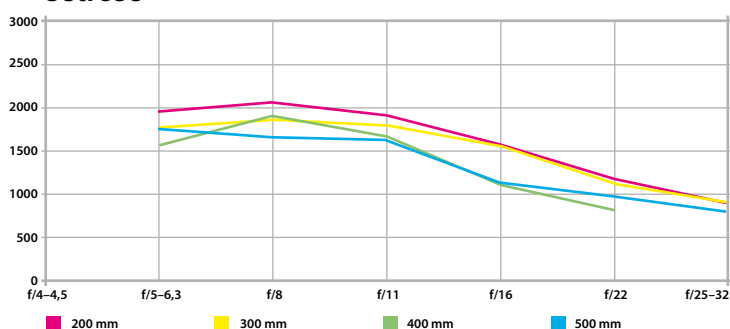
OGRANICZNIK ZAKRESU AF

Dwupozycyjny przełącznik pozwala określić przedział ustawiania ostrości w bliskiej odległości w zakresie od 2,6 m do 6 m.

ULTRADŹWIEKOWY AUTOFOKUS

Tryb autofokusa M/A daje pierwszeństwo ręcznej regulacji ostrości, z której wielu fotografów sportowych korzysta najchętniej.

Ostrość

CENA: 14 000 zł

Canon RF 100–500 mm f/4,5–7,1 IS USM

Ten superteleobiektyw Canona do korpusów EOS R pod każdym względem wypada lepiej od konkurencyjnego modelu zaprojektowanego przez Nikona

To następca popularnego obiektywu EF 100–400 mm f/4,5–5,6L IS II USM i jego odpowiednik w systemie Canon RF. Jego maksymalna ogniskowa jest o 100 mm dłuższa, oferując maksymalny zasięg 500 mm, ale kosztem jasności gorszej o dwie trzecie stopnia przysłony.

Jeśli jednak 500 mm to wciąż dla Ciebie za mało, to model ten jest kompatybilny z telekonwerterami Canon z mocowaniem RF: 1,4x i 2,0x. Oczywiście oznacza to dalsze zmniejszenie jasności takiego układu o 1 lub 2 EV.

Na wyrafinowaną konstrukcję optyczną składa się sześć elementów o ultraniskiej dyspersji (UD) oraz jeden element Super UD, zaś wybrane soczewki pokryte są także wyjątkową powłoką antyodblaskową ASC (Air Sphere Coating). Połączenie tych rozwiązań technologicznych ma na celu zapewnienie doskonałej ostrości i kontrastu zdjęć oraz zminimalizowanie ryzyka wystąpienia efektu ducha i flary. Całość została umieszczona w wytrzymałym tubusie z białym wykończeniem, preferowanym przez firmę Canon w przypadku dużych obiektywów, ponieważ kolor ten ogranicza nagrzewanie się obiektywu podczas fotografowania w czasie upalnej, słonecznej pogody. Typowo dla większości obiektywów z serii L obiektyw ten jest wyjątkowo solidnie wykonany i wytrzymały, a sam tubus bardzo dobrze uszczelniony i odporny na niesprzyjające warunki.

Inne przydatne funkcje to napęd systemu autofokusa Dual Nano USM, który jest niesamowicie szybki i praktycznie bezgłośny, a jednocześnie umożliwia płynną zmianę ostrości podczas filmowania. Dostępny jest również 5-stopniowy optyczny stabilizator obrazu z trzema trybami pracy. Oprócz zwykłych trybów statycznego i panoramowania, trzeci tryb stosuje stabilizację tylko w czasie trwania ekspozycji. Ułatwia to śledzenie w wizjerze lub na tylnym wyświetlaczu aparatu obiektów poruszających się w sposób nieprzewidywalny.

Zarówno autofokus, jak i stabilizator obrazu działają wyraźnie lepiej podczas korzystania z obiektywu z aparatami Canon EOS R5 i R6, które mają funkcję śledzenia ludzi i zwierząt opartą na algorytmach sztucznej inteligencji oraz są wyposażone w stabilizację wbudowaną w korpus. Doskonałą ergonomię obsługi poprawia jeszcze regulator siły oporu obracania pierścienia zoomu i konfigurowalny pierścień sterowania. Doskonała pod każdym względem jest też jakość obrazu rejestrowanych zdjęć.

Najmniejszy i najlżejszy obiektyw w teście

Ważący niemal dwa razy mniej niż prezentowany w tym zestawieniu obiektyw Sigmę Canon jest poręczny, ale solidnie wykonany i oferuje mnóstwo przydatnych funkcji.

KONTROLA OPORU

Płynnie obracający się pierścień umożliwia regulowanie siły momentu obrotowego niezbędnej do poruszenia pierścieniem zmiany krotności zoomu.

ODPORNY NA „PALCOWANIE”

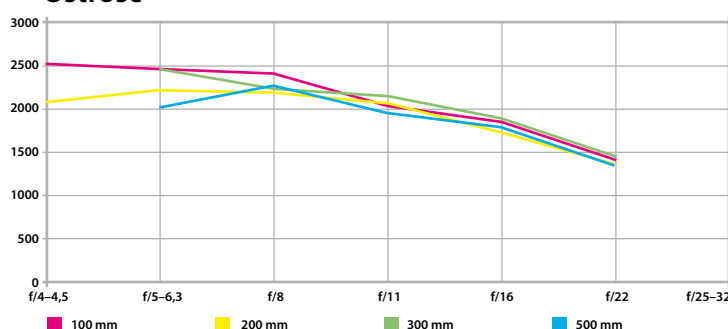
Pokrywające soczewki przednią i tylną powłoki fluorowe „odpychają” wilgoć i tłuszcz pozostawiany w formie odcisków palców.

PROGRAMOWALNY PIERŚCIEŃ STEROWANIA

Umieszczony z tyłu konfigurowalny pierścień sterowania pozwala regulować wielkość przysłony, czas otwarcia migawki, wartość kompensacji ekspozycji i czułość matrycy.

Ostrość

www.sony.pl

Sony FE 200–600 mm F5,6–6,3 G OSS

Producent	FUNKCJE
Sony	Lista funkcji jest imponująca: świetny system autofocusa, stabilizator obrazu i wiele innych.
Model	
FE 200–600 mm	
F5,6–6,3 G OSS	
Cena	★★★★★
8500 zł	
Strona	
internetowa:	JAKOŚĆ WYKONANIA
www.sony.pl	Obiektyw jest doskonale wykonany i dobrze uszczelniony.
Liczba elementów/grup	
23/17	
Liczba listków przysłony	★★★★★
9 listków	
Stabilizacja optyczna	ERGONOMIA OBSŁUGI
Tak	Pomimo dużych rozmiarów obiektyw jest drugim najlżejszym w tym zestawieniu.
Typ napędu autofocusa	★★★★★
Silnik soniczny z napędem bezpośrednim	
Minimalna odległość ostrzenia	OCENA WYNIKÓW POMIARÓW
2,4 m	Jakość obrazu jest wspaniała, a systemy autofocusa i stabilizacji dobrze ze sobą współpracują, zapewniając powtarzalność ujęć.
Maksymalne powiększenie	★★★★★
0,2x	
Mocowanie	
Sony E	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
Średnica gwintu filtra	Obiektywy marki Sony nie są znane z tego, że są tanie, ale akurat ten wyróżnia się świetnym stosunkiem jakości do ceny.
95 mm	★★★★★
Wymiary	
112 x 318 mm	
Ciężar	
2115 g	

www.sigma-foto.pl

Sigma 150–600 mm f/5–6,3 DG OS HSM | S

Producent	FUNKCJE
Sigma	Bogaty w funkcje obiektyw z zaawansowanym systemem autofocusa, stabilizatorem obrazu.
Model	
150–600 mm	
f/5–6,3 DG OS HSM S	
Cena	★★★★★
6500 zł	
Strona	
internetowa:	JAKOŚĆ WYKONANIA
www.sigma-foto.pl	W pełni metalowy tubus jest wyjątkowo solidnie wykonany i dobrze uszczelniony.
Liczba elementów/grup	
24/22	
Liczba listków przysłony	★★★★★
11 listków	
Stabilizacja optyczna	ERGONOMIA OBSŁUGI
4 stopnie przysłony	Sterowanie i obsługa obiektywu są typowe dla modeli z najwyższej półki, ale waga sprawia, że długie fotografowanie z ręki męczą.
Typ napędu autofocusa	★★★★★
silnik ultradźwiękowy (pierścieniowy)	
Minimalna odległość ostrzenia	OCENA WYNIKÓW POMIARÓW
2,6 m	Ostrość zdjęć jest porównywalna z obrazami wykonywanymi obiektywem Nikon, ale przebarwienia kontrastowych krawędzi i dystorsja są mniejsze.
Maksymalne powiększenie	★★★★★
0,2x	
Mocowanie	
Canon EF, Nikon FX, Sigma	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
Średnica gwintu filtra	Sigma charakteryzuje się doskonałym stosunkiem oferowanych możliwości do ceny.
105 mm	★★★★★
Wymiary	
121 x 290 mm	
Ciężar	
2860 g	

www.nikon.pl

Nikon AF-S 200–500 mm f/5,6E ED VR

Producent	FUNKCJE
Nikon	Wykorzystuje konwencjonalny system autofocusa, ma system stabilizacji obrazu i elektromagnetyczny mechanizm przysłony.
Model	
Autofokus-S	
200–500 mm f/5,6E ED VR	
Cena	★★★★★
6000 zł	
Strona	
internetowa:	JAKOŚĆ WYKONANIA
www.nikon.pl	Obudowa sprawia dobre ogólne wrażenie, ale uszczelniony jest jedynie bagnet mocujący.
Liczba elementów/grup	
21/18	
Liczba listków przysłony	★★★★★
9 listków	
Stabilizacja optyczna	ERGONOMIA OBSŁUGI
4,5 stopnia przysłony	Brakuje mu nieco wyrafinowanych elementów sterowania, ale nadal dobrze robi to, co do niego należy.
Typ napędu autofocusa	★★★★★
Silnik ultradźwiękowy (pierścieniowy)	
Minimalna odległość ostrzenia	OCENA WYNIKÓW POMIARÓW
2,2 m	Model ten osiągnął w teście doskonałe wyniki, ale ma mniejszy zasięg od obiektywów Sigmę i Sony.
Maksymalne powiększenie	★★★★★
0,22x	
Mocowanie	
Nikon Z	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
Średnica gwintu filtra	Model ten, jak na obiektyw marki Nikon, jest dostępny w dość atrakcyjnej cenie, a jego dużym atutem jest stały maksymalny otwór przysłony.
95 mm	★★★★★
Wymiary	
108 x 268 mm	
Ciężar	
2300 g	

www.canon.pl

Canon RF 100–500 mm f/4,5–7,1 IS USM

Producent	FUNKCJE
Canon	To stosunkowo kompaktowy obiektyw, ale nie brakuje mu wymyślnych funkcji.
Model	★★★★★
RF 100–500 mm	
f/4,5–7,1 IS USM	
Cena	
14 000 zł	
Strona	JAKOŚĆ WYKONANIA
internetowa:	Choć niezwykle lekki jak na superteleobiektyw zmienneogniskowy, model ten jest wykonany solidnie i jest odporny na niesprzyjające warunki atmosferyczne.
www.canon.pl	★★★★★
Liczba elementów/grup	
17/13	
Liczba listków przysłony	
9 listków	
Stabilizacja optyczna	ERGONOMIA OBSŁUGI
5 stopni przysłony	Stabilizator obrazu, konfigurowalny pierścień sterujący i regulowany poziom oporu pierścienia regulacji zoomu zapewniają olbrzymi komfort obsługi.
Typ napędu autofocusa	★★★★★
Podwójny Nano USM	
Minimalna odległość ostrzenia	OCENA WYNIKÓW POMIARÓW
0,9–1,2 m	Jakość optyczna jest doskonała, a systemy autofocusa i stabilizacji obrazu zapewniają spójne rezultaty.
Maksymalne powiększenie	★★★★★
0,33x	
Mocowanie	
Canon RF	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
Średnica gwintu filtra	W niektórych regionach świata cena Canonu jest ponad dwukrotnie wyższa od ceny dowolnego z pozostałych prezentowanych tu modeli.
77 mm	★★★★★
Wymiary	
94 x 208 mm	
Ciężar	
1530 g	

Ocena ogólna

Cechy, ergonomia obsługi i ogólna jakość rejestrowanego obrazu świetnie się uzupełniają, sprawiając, że obiektyw ten jest zwycięzcą naszego testu.

Ocena ogólna

Jedna z najciekawszych propozycji, pozwala robić doskonałej jakości zdjęcia, ale sam tubus jest wielki i ciężki.

Ocena ogólna

Ogólnie najbardziej podoba nam się obiektyw Sigma Sports z mocowaniem Nikon, ale ten model jest mniejszy i lżejszy.

Ocena ogólna

Jest drogi, ale zwłaszcza w przypadku użytkowników aparatów EOS R5 i R6 trudno znaleźć lepszy obiektyw do wykonywania zdjęć sportowych.

PRENUMERATĘ ZAMÓWISZ NA ULUBIONYKIOSK.PL

**prenumerata@avt.pl | AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczynowa 11,
03-197 Warszawa, konto 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013**

REDAKCJA

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński
e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Współpracują

Krzysztof Mularczyk,
Rafał Gasiński, Maciej Luśtyk
Monika Szewczyk-Wittek, Joanna Kinowska

Kontakt do redakcji:

e-mail: digitalphotographer@avt.pl
tel. 22 257 84 45

Skład

Studio Adekwatna

Tłumaczenia

Hobby Media

Korekta

Karolina Mierzyńska

Reklama

Katarzyna Gutkowska
e-mail: katarzyna.gutkowska@avt.pl
tel. 22 257 84 76, faks 22 257 84 32

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)
e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Wojciech Marciniak
e-mail: wojciech.marciniak@avt.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)
e-mail: prenumerata@avt.pl

Druk

ABC s.c. Drukarnia
ul. Kostromska 41, 97-300 Piotrków Trybunalski

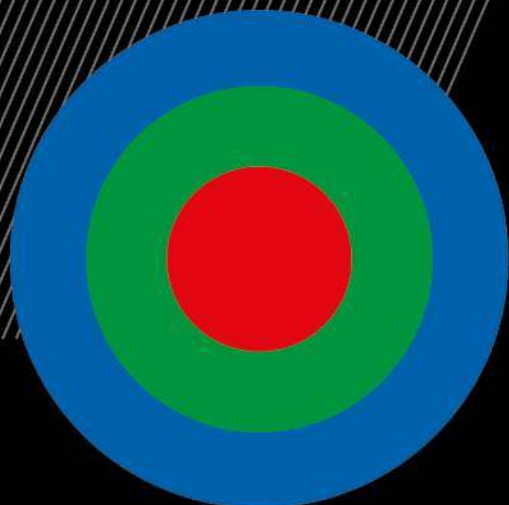
Miesięcznik Digital Photographer Polska wydawany jest
przez **Wydawnictwo AVT**: AVT-Korporacja Sp. z o.o.
ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa.

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane
z miesięcznika Digital Photographer. Tytuły prawne
należą do Future Publishing Limited. Wykorzystano
na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie ceny podane w magazynie, o ile nie zostały
uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami
uśrednionymi, zebranyymi z ofert uznanych sklepów, w tym
internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert
polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich).

Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów
wydawanych przez grupę Future Publishing Limited
zamieszczono na stronie www.futureplc.com.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za treść reklam i ogłoszeń.

GRAND Press PHOTO

2022

XVIII OGÓLNOPOLSKI
KONKURS FOTOGRAFII
REPORTERSKIEJ

NAGRODA INTERNAUTÓW

ZAGŁOSUJ MIĘDZY 25 MAJA A 1 CZERWCA

<https://www.press.pl/gpp-2022/>

GALA WRĘCZENIA NAGRÓD 2 CZERWCA
TRANSMISJA LIVE NA STRONIE GŁÓWNEJ **WP**

Oraz na profilach Press i Grand Press Photo
na Facebooku i na Press.pl

ORGANIZATORZY

PARTNERZY KONKURSU I GALI

press

**GRAND
PRESS
FOUND.**

FUJIFILM
Value from Innovation

GDAŃSK

Provident

SKANSKA

za'KS
sprzyjamy wyobraźni

PARTNERZY GALI

PATRONI MEDIALNI

**COLOR
FFON**

F25.

**COCO
SOUND**

**HAZOWIECKI
TEATR MUZYCZNY**
DR. JANA KIEPURT

GRIMBERGEN

WP

!i jetline

fotopolis

**Digital
Camera**

ZDOBAŃ
NOWY SPRZĘT
TANIEJ

NATYCHMIASTOWY
RABAT

©Kristof Götting

RABAT
DO
1860zł

CAPTURE TOMORROW

CZAS NA RABAT

ZYSKAJ NATYCHMIASTOWY RABAT DO 1860 ZŁ NA WYBRANE APARATY NIKON I OBIEKTYWY NIKKOR*. **OFERTA WAŻNA OD 27-05-2022 DO 18-07-2022.** SZCZEGÓŁY NA [NIKON.PL/PROMOCJE](https://www.nikon.pl/promocje)

* Do wyczerpania zapasów

